

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με το σχέδιο «Κώδικας Δικηγόρων»

Με το άρθρο 166 παρ. 2 του σχεδίου «Κώδικας Δικηγόρων» καταργούνται οι διατάξεις του Ν.Δ. 3026/1954 (ΦΕΚ Α' 235) «Περί Κώδικος Δικηγόρων», οι οποίες ορίζουν τα εξής:

Ν.Δ. 3026/1954 «Περί Κώδικος Δικηγόρων»

Άρθρον 1

ΤΜΗΜΑ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Δικηγόρος-Κτήσις ιδιότητος

Ο Δικηγόρος είναι άμισθος Δημόσιος υπάλληλος, διοριζόμενος δια Β. Διατάγματος και υπαγόμενος εις πειθαρχικήν εξουσίαν ασκούμενην κατά τας διατάξεις του παρόντος. Προ πάσης ασκήσεως των καθηκόντων του ο Δικηγόρος υποχρεούται να δώσει τον όρκον της υπηρεσίας του ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου και να εγγραφή εις το μητρώον του Δικηγορικού Συλλόγου, μεθ' ην εγγραφήν τελειούται ο διορισμός.

Άρθρο 2.

1. Το λειτούργημα του Δικηγόρου δύναται ν' ασκή μόνον ο εγγεγραμμένος εις το μητρώον ενός των εν τω Κράτει Δικηγορικών Συλλόγων κατά τα ειδικώτερον περί της τοιαύτης εγγραφής εν άρθρ. 195 επομ. οριζόμενα.

2. Αντιποίησιν ασκήσεως της Δικηγορίας τιμωρουμένην κατά τους όρους του άρθρου 175 παρ. 2 του Ποιν. Κώδικος αποτελεί επίσης και η επίκλησις ή η οιαδήποτε χρήσις του τίτλου ή της ιδιότητος του Δικηγόρου υπό προσώπων μη κεκτημένων τούτον, κατά τα εν εδάφιω 1 οριζόμενα.

Άρθρον 3.

1. Ουδείς διορίζεται δικηγόρος αν μη κέκτηται την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια Κράτους μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Αλλογενής αποκτήσας την Ελληνικήν Ιθαγένειαν δια πολιτογραφήσεως, δεν δύναται να διορισθή Δικηγόρος προ συμπληρώσεως πενταετίας από ταύτης. Κατ' εξαίρεσιν Έλληνες το γένος αλλά μη κεκτημένοι την Ελληνικήν ιθαγένειαν δύναται να διορισθώσι Δικηγόροι μετά προηγουμένην ειδικήν άδειαν του Υπουργού της Δικαιοσύνης κατόπιν γνώμης του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Η τοιαύτη άδεια δέον νά χορηγήται προ της ενάρξεως της κατά την παρ. 3 πρακτικής ασκήσεως.

2. Δικηγόρος διορίζεται ο επιτυχών εις εξέτασιν επι πρακτικών θεμάτων διεξαγομένων εις την έδραν εκάστου Εφετείου, προκηρυσσομένην κατά Μάρτιον και Σεπτέμβριον εκάστου έτους δι' αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Δικαίωμα συμμετοχής εις την εξέτασιν έχει όστις κέκτηται πτυχίον του νομικού τμήματος της Νομικής Σχολής Ελληνικού ή αλλοδαπού ανεγνωρισμένου ομοταγούς Πανεπιστημίου, έχει συμπληρώσει πρακτικήν άσκησιν δέκα οκτώ μηνών παρά δικηγόρω και έχει ηλικίαν ουχί ανωτέραν των 35 ετών συμπεπληρωμένων. Η

συμπλήρωσις λογίζεται ως επελθούσα την 31ην Δεκεμβρίου του αντιστοίχου έτους. Όσοι έχουν αποκτήσει πτυχίο μέχρι και 30.6.89 μπορούν να ζητήσουν μέσα σε βμηνη προθεσμία από τη δημοσίευση του παρόντος να εγγραφούν στα οικεία βιβλία ασκουμένων και να μετάσχουν στις εξετάσεις για να διοριστούν δικηγόροι σε δικηγορικούς συλλόγους του ανατολικού Αιγαίου και δεν δικαιούνται να μετατεθούν σε άλλο δικηγορικό σύλλογο πριν από την πάροδο διετίας. Η εγγραφή τους γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του δικηγορικού συλλόγου, στον οποίο ζητούν να μετατεθούν. Σε κάθε περίπτωση η μετάθεσή τους δεν είναι δυνατή για τους δικηγορικούς συλλόγους Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 4

Ο πτυχιούχος οφείλει εντός εξαμήνου από της λήψεως του πτυχίου του, να ζητήσει την εγγραφήν του εις ειδικόν βιβλίον του Δικηγορικού Συλλόγου του τόπου ασκήσεως, προσάγων το πτυχίον αυτού ως και βεβαίωσιν του παρ'ω ήρξαστο ασκούμενος δικηγόρου. Από της εγγραφής ταύτης λογίζεται αρξαμένη η άσκησης. Δεν μπορεί να γραφεί στο ειδικό βιβλίο ασκουμένων του οικείου δικηγορικού συλλόγου αυτός που συμπλήρωσε το 33ο έτος της ηλικίας του, εκτός αν πρόκειται για τυφλούς που έχουν αναπηρία 100% ή για ομοεθνείς φυγάδες προερχόμενους από την Αλβανία για τους οποίους η εγγραφή επιτρέπεται μέχρι τη συμπλήρωση και του 45ου έτους. Η συμπλήρωσις λογίζεται επελθούσα την 31ην Δεκεμβρίου του αντιστοίχου έτους.

Άρθρον 5

1. Εκπρόθεσμος εγγραφή επιτρέπεται, κατ' εξαίρεσιν, δι'αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά σύμφωνον γνώμην του Πειθαρχικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου και ιδίως ένεκα νόσου, στρατιωτικής υπηρεσίας, συνεχίσεως σπουδών εν τη Αλλοδαπή και ετέρων δεδικαιολογημένων περιστάσεων. Η άσκησης ασυμβιβάστου εργασίας κατ' ουδεμίαν περίπτωσην δύναται να θεωρηθή ως δεδικαιολογημένη περίστασις.
2. Παρελθούσης πενταετίας από της λήψεως του πτυχίου αποκλείεται εγγραφή πτυχιούχου εις τα βιβλία ασκουμένων.

Άρθρον 6.

1. Η άσκησης γίνεται των μεν ασκουμένων εν τη έδρα των Πρωτοδικείων Αθηνών και Πειραιώς παρά δικηγόρω παρ' Αρείω Πάγω ή παρ' Εφέταις των δε ασκουμένων εν τη έδρα των λοιπών Πρωτοδικείων παρά δικηγόρω παρ' Εφέταις ή παρά Δικηγόρω παρά Πρωτοδίκαις έχοντι παρ' αυτοίς υπηρεσίαν τουλάχιστον πέντε ετών. Δεν δύναται παρά τω αυτώ δικηγόρω να ασκούνται συγχρόνως πλείονες των τριών πτυχιούχων. Επιτρέπεται η σύγχονος άσκησης του ασκουμένου εις πλείονας του ενός και μέχρι τριών το πολύ δικηγόρων.
  2. Επί της εννόμου σχέσεως της συνδεούσης τον ασκούμενον μετά του ασκούντος δικηγόρου δεν έχουν εφαρμογήν αι διατάξεις του εργατικού δικαίου.
  3. Εν αδυναμία εξευρέσεως υπο του πτυχιούχου, Δικηγόρου παρ' ω μέλλει να ασκηθή μεριμνά περί τούτου το Δ.Σ. του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.
  4. Η άσκησης μπορεί να γίνει και στην κεντρική υπηρεσία ή σε γραφείο νομικού συμβούλου ή σε δικαστικό γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) Ο αριθμός των ασκουμένων δικηγόρων δεν μπορεί να υπερβεί τους πέντε (5) για την κεντρική υπηρεσία, τους δύο (2) για κάθε γραφείο νομικού συμβούλου και τον ένα (1) για κάθε δικαστικό γραφείο. Η τοποθέτησή τους γίνεται με πράξη του προέδρου του Ν.Σ.Κ..
- Η άσκησης ασκούμενων δικηγόρων μπορεί επίσης να γίνει και στο Γραφείο Δικαστικού του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Ο αριθμός των ασκούμενων δεν

δύναται να υπερβεί τους τέσσερις (4) και η τοποθέτηση τους ενεργείται με πράξη υπογραφόμενη από τον Πρόεδρο και το Νομικό Σύμβουλο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ο οποίος χορηγεί και το πιστοποιητικό για την άσκηση τους.

5. Μέρος της άσκησης, διάρκειας έως έξι μηνών, μπορεί να γίνει στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή στο πολιτικό και διοικητικό εφετείο ή πρωτοδικείο ή στην αντίστοιχη εισαγγελία ή στο ειρηνοδικείο της έδρας του Δικηγορικού Συλλόγου που είναι εγγεγραμμένος ο ασκούμενος. Ο συνολικός αριθμός, η κατανομή των ασκούμενων δικηγόρων στα δικαστήρια και τις εισαγγελίες, η διαδικασία, ο τρόπος επιλογής, ο καθορισμός της έναρξης, ο ακριβής χρόνος άσκησης, η εξειδίκευση των καθηκόντων που οι ασκούμενοι επιτελούν, ο τρόπος καταβολής της αμοιβής, καθώς και κάθε ζήτημα σχετικά με την άσκηση καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η περαιτέρω κατανομή των ασκούμενων δικηγόρων στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή ανά εφετείο, πρωτοδικείο, εισαγγελία ή ειρηνοδικείο καθορίζονται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ή τα όργανα διοίκησης του εφετείου, πρωτοδικείου, της εισαγγελίας ή του ειρηνοδικείου αντιστοίχως, μετά από γνώμη του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Ο ασκούμενος λαμβάνει αμοιβή που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μπορεί να παραταθεί ο χρόνος άσκησης των ασκούμενων δικηγόρων για ένα εξάμηνο ακόμη και για μία μόνο φορά για κάθε ασκούμενο και μόνον για όσες θέσεις δεν καλύφθηκαν κατά το τρέχον εξάμηνο.

6. Επιτρέπεται, τη αιτήσει του ασκούμενου, μεταγραφή από ενός Συλλόγου, εις έτερον μετ' έγκρισιν του Δ.Σ. τούτου υπό τον όρον, όπως ο ασκούμενος προσαγάγη πιστοποιητικόν του Συλλόγου, παρ' ω ήτο εγγεγραμμένος, εμφανίον συνεχή άσκησιν παρά Δικηγόρω από της αρχικής εγγραφής και αντίγραφον του πτυχίου. Η αίτησις μεταγραφής υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξ μηνών από της ενάρξεως της ασκήσεως".

Άρθρον 7

1. Η άσκησις είναι συνεχής. Ο ασκούμενος κατά την διάρκειαν των δικαστικών διακοπών, από της 1ης Ιουλίου έως 15ης Σεπτεμβρίου δικαιούται να διακόψη την άσκησιν του δια διάστημα μέχρι 30 ημερών δι' εκάστην περίοδον διακοπών, ο χρόνος δε ούτος υπολογίζεται ως χρόνος ασκήσεως.

2. Συνέχισις της διακοπείσης εξ οιουδήποτε έτερου λόγου ασκήσεως επιτρέπεται μόνον τη αιτήσει του ασκούμενου, δι' ητιολογημένης αποφάσεως του Πειθαρχικού Συμβουλίου του οικείου Συλλόγου, καταχωριζομένης εις το βιβλίον ασκούμενων. Δια της αποφάσεως ταύτης δύναται να επιβληθή πρόσθετος άσκησις.

3. Η επιβολή προσθέτου ασκήσεως είναι υποχρεωτική, εφ' όσον η διακοπή υπερβεί εν συνόλω τους δύο μήνας κατά το διάστημα της δεκαοκταμήνου ασκήσεως εξαιρέσει της περιπτώσεως καθ' ην αύτη οφείλεται εις εκπλήρωσιν στρατιωτικής υπηρεσίας.

4. Ο χρόνος εκπληρώσεως της στρατιωτικής θητείας δεν υπολογίζεται, ως χρόνος ασκήσεως εξαιρέσει α) της περιπτώσεως, καθ' ην ο υποψήφιος εππραγματοποίησεν άσκησιν είτε εις τον Σύλλογον εις ον ήτο εγγεγραμμένος είτε εις έτερον Σύλλογον της έδρας της στρατιωτικής Μονάδος εις ην υπηρέτει και β) της περιπτώσεως, καθ' ην η Χώρα τελεί εν επιστρατεύσει, ότε αρκεί χρόνος ασκήσεως και εξ μηνών. Ο χρόνος εφεδρικής υπηρεσίας εις πάσαν περίπτωσιν λογίζεται ως χρόνος ασκήσεως.

5. Εάν η διακοπή υπερέβη τα 3 έτη, ο ασκούμενος διαγράφεται του βιβλίου ασκούμενων δι' αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

6. Κατά των αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου του παρόντος άρθρου επιτρέπεται προσφυγή εις το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον.

Άρθρον 8

Εις το ταμείον του Συλλόγου καταβάλλεται δικαίωμα εγγραφής οριζόμενον δι' απόφασεως του Δ.Σ. Επί εκπροθέσμου εγγραφής ή συνεχίσεως της διακοπείσης ασκήσεως το Δ.Σ. του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου αυξάνει το ποσόν εις το διπλάσιον τουλάχιστον, του καθοριζομένου ως δικαιώματος εγγραφής.

Άρθρον 9

1. Ο ασκούμενος υπέχει τας αυτάς ως και ο Δικηγόρος ηθικάς και δεοντολογικάς υποχρεώσεις, τελών υπό την εποπτείαν και δικαιοδοσίαν του Διοικητικού και Πειθαρχικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου του τόπου της ασκήσεως και κατά δεύτερον βαθμόν του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Επιβαλλόμεναι Πειθαρχικαί ποιναί είναι αι αυταί, πλήν της προσωρινής παύσεως, ανθ' ης το Πειθαρχικόν Συμβούλιον δύναται να επιβάλη παράτασιν μέχρι δύο εισέτι ετών του χρόνου ασκήσεως παρά τω αυτώ ή παρ' άλλω Δικηγόρω ή και οριστικόν αποκλεισμόν από της ασκήσεως ή του διαγωνισμού, οπότε η απόφασις υποβάλλεται αμελλητί υπό της Διοικήσεως του Συλλόγου εις το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον και άνευ εφέσεως του τιμωρηθέντος.

2. Ασκούμενος θεωρείται ο πτυχιούχος από της εγγραφής του εις το βιβλίον ασκουμένων του Δικηγορικού Συλλόγου μέχρι και του διορισμού του ως Δικηγόρου.

Άρθρον 10

1. Διαρκούσης της ασκήσεως ο ασκούμενος δύναται να παρίσταται ενώπιον του Πταισματοδικείου, του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου και του Ειρηνοδικείου, προκειμένου περί ενόρκων βεβαιώσεων του άρθρου 671 του ΚΠολΔ και περί διαφορών διαδικασίας των άρθρων 737, 738 παρ.22 ΚΠολΔ. Τη εγγράφω εντολή του παρ'ω ασκείται Δικηγόρου δύναται ο ασκούμενος να παρίσταται ενώπιον του Ειρηνοδικείου, δικάζοντος κατά την διαδικασίαν των μικροδιαφορών.

2. Ο ασκούμενος υποχρεούται να συμπαρίσταται μετά του παρ'ω ασκείται Δικηγόρου, ενώπιον των Πρωτοβαθμίων Δικαστηρίων συνυπογράφων τας προτάσεις.

3. Δι' αποφάσεων του Υπουργού Δικαιοσύνης, εκδιδομένων μετά πρότασιν της Συντονιστικής Επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων, καθορίζονται τα της διεξαγωγής της πρακτικής ασκήσεως, ο τρόπος ελέγχου ταύτης υπό του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, ως και τα δικαιώματα και αι υποχρεώσεις των ασκουμένων και των παρ' οίς ασκούνται ούτοι δικηγόρων.

4. Εις την άσκησιν περιλαμβάνεται η υποχρεωτική παρακολούθησις ειδικών φροντιστηρίων, ως και διαλέξεων, οργανουμένων υπό των Δικηγορικών Συλλόγων.

Άρθρον 11

1. Τα κατά τα άρθρα 62 και 63 περί Δικηγόρων οριζόμενα ασυμβίβαστα ισχύουν και επι ασκουμένων.

2. Ασκούμενοι Δικηγόροι κατέχοντες το αξίωμα του Δημάρχου ή Δημαρχιακού Παρέδρου ή Προέδρου Κοινότητος δικαιούνται να αρχίσουν ή να συμπληρώσουν την υπο του Κώδικος οριζομένην υποχρεωτικήν άσκησιν και να συμμετάσχουν

εις διαγωνισμόν, δια τον διορισμόν των ως Δικηγόρων, επιτυχάνοντες δε διορίζονται Δικηγόροι, του λειτουργήματός των τελούντος εν αναστολή εφ' όσον χρόνον κατέχουν τα ανωτέρω αξιώματα, ως ορίζει το άρθρον 62 παράγραφος 3 του παρόντος Κώδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Περί Εξετάσεων

Άρθρον 12

1. Ο ασκούμενος οφείλει να μετάσχη της αμέσως προσεχούς ή μεταπροσεχούς εξετάσεως μετά την συμπλήρωσιν του χρόνου της κατά νόμον ασκήσεως του ή της τυχόν προσθέτου τοιαύτης. Δύναται ο ασκούμενος να γίνη δεκτός και εις μεταγενεστέραν εξέτασιν κατόπιν αποφάσεως του οικείου πειθαρχικού Συμβουλίου, εφ' όσον συντρέχουν εν τω προσώπω του εξαιρετικοί προς τούτο λόγοι. Το πειθαρχικόν Συμβούλιον δύναται να επιβάλλη και πρόσθετον άσκησιν. Εις την περίπτωσιν ταύτην ο ασκούμενος οφείλει να προσέλθη εις την πρώτην μετά την συμπλήρωσιν της προσθέτου ασκήσεως εξέτασιν.

2. Πας ασκούμενος υποχρεούται να εξετασθή παρά τω Εφετείω εις την περιφέρειαν του οποίου εδρεύει ο Δ. Σύλλογος εις ον ησκήθη.

3. Ο προτιθέμενος να λάβη μέρος εις την εξέτασιν καταθέτει, το βραδύτερον μέχρι της προτεραίας της ενάρξεως της εξετάσεως, αίτησιν περί τούτου εις τον Γραμματέα της Εξεταστικής Επιτροπής. Εις την αίτησιν επισυνάπτονται: α) Πιστοποιητικόν ασκήσεως, β) πιστοποιητικόν εκ του μητρώου των αρρένων προκειμένου δε περί γυναικών εκ του δημοτολογίου. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά πρέπει να αναγράφωσι και την ηλικίαν του αιτούντος, γ) το πανεπιστημιακόν αυτού πτυχίον ή ανάλογον πιστοποιητικόν του Πανεπιστημίου, δ) αντίγραφον Ποινικού Μητρώου τύπου Β΄, περί ελλείψεως καταδίκης επι τινι των εν άρθρ. 26 αδικημάτων, ε) πιστοποιητικόν του οικείου στρατολογικού γραφείου, ότι εξεπλήρωσε τας στρατιωτικάς του υποχρεώσεις ή απηλλάγη τούτων νομίμως ή τελεί νομίμως εκτός στρατεύματος στ) υπεύθυνον δήλωσιν ότι δεν υπάγεται εις τινα των περιπτώσεων των άρθρ. 26, 62 και 63 του παρόντος και ζ) γραμμάτιον καταθέσεως χρηματικού ποσού ως εξεταστρον εις το Ταμείον του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Εφετείου, καθοριζομένου εκάστοτε δι' ειδικώς ητιολογημένης αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού.

Δια της αποφάσεως ορίζεται η κατανομή του ποσού μεταξύ αφ' ενός των μελών της Επιτροπής, του Γραμματέως αυτής και του τυχόν χρησιμοποιηθησομένου κλητήρος και αφ' ετέρου του Ταμείου του Δικηγορικού Συλλόγου. Η Επιτροπή προ της ενάρξεως της εξετάσεως αποφασίζει, αμετακλήτως περί της αποδοχής ή μη της αιτήσεως του υποψηφίου δι' ειδικώς ητιολογημένης αποφάσεως.

Άρθρον 13

1. Η εξέτασις είναι γραπτή και προφορική μόνον επι της πρακτικής εφαρμογής του δικαίου και ειδικώτερον επί: 1) Αστικού δικαίου, 2) Πολιτικής Δικονομίας, 3) Εμπορικού Δικαίου, 4) Ποινικού Δικαίου και 5) Ποινικής Δικονομίας. Η γραπτή εξέτασις είναι μυστική, συγχωρείται δε κατ' αυτήν η χρήσις μόνον νόμων άνευ σχολίων. Ο αποτυχάνων εις την γραπτήν εξέτασιν αποκλείεται της προφορικής ήτις διεξάγεται δημοσία.

2. Ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων, τα εξεταστέα θέματα και πάσα εν γένει λεπτομέρεια ορίζονται δι' εκδιδομένης εκάστοτε αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Περί της εξετάσεως τηρούνται πρακτικά φυλασσόμενα εις το Αρχεῖον του οικείου Εφετείου. Πίναξ αποτελεσμάτων περιέχων ονοματεπώνυμα μόνον των επιτυχόντων κατά σειράν επιτυχίας δημοσιεύεται δια τοιχοκολλήσεως εις τα καταστήματα του Εφετείου και των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων. Αντίγραφον του πίνακος τούτου περιέχον τα ονοματεπώνυμα των επιτυχόντων και την βαθμολόγησιν εκάστου τούτων, αποστέλλεται υπό του Γραμματέως της Επιτροπής εις τους οικείους Συλλόγους.

4. Ο Γραμματεὺς της Επιτροπής, υποχρεούται, ὅπως εντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ της δημοσιεύσεως των τελικῶν αποτελεσμάτων αποστέλλῃ εις το Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης ἀντίγραφον του συνολικοῦ πίνακος των τελικῶν αποτελεσμάτων περιλαμβάνοντος τα ονοματεπώνυμα πάντων των επιτυχόντων κατά σειράν επιτυχίας.

Ἄρθρο 14

Ἡ ἰκανότης του υποψηφίου κατα την γραπτὴν και προφορικὴν εξέτασιν βαθμολογείται δι' ἀριθμῶν ἀπὸ 0-10. Ἐκαστος εξεταστής βαθμολογεί την επίδοσιν του υποψηφίου εις ἅπαντα τα μαθήματα. Ἐπιτυχῶν κατά την γραπτὴν εξέτασιν θεωρεῖται ὁ υποψήφιος, ὅστις εις το θέμα του Αστικού Δικαίου και τη Πολιτικῆς δικονομίας, κευρισμένως, ἔλαβε βαθμὸν επιτυχίας τουλάχιστον 6, μέσον δε ὄρον βαθμολογίας εις ἅπαντα τα μαθήματα τουλάχιστον 6. Ἐπιτυχῶν κατά την προφορικὴν εξέτασιν θεωρεῖται ὁ υποψήφιος, ὅστις ἔλαβε μέσον ὄρον βαθμολογίας εις ἅπαντα τα μαθήματα τουλάχιστον 6. Ἡ βαθμολογία εκάστου εξεταστοῦ δεν δύναται να διαφέρῃ της βαθμολογίας του εισηγητοῦ πέραν των τριῶν μονάδων δι' ἕκαστον μάθημα. Πάσα ἀμφισβήτησις περὶ την βαθμολογίαν ἐπιλύεται ὑπο της Επιτροπής.

Ἄρθρον 15

1. Παρ' ἐκάστῳ Εφετείῳ ἡ εξεταστικὴ Επιτροπὴ ἀπαρτίζεται εκ του Προϊσταμένου του οικείου Εφετείου ὡς Προέδρου, του Εισαγγελέως Εφετῶν και τριῶν Δικηγόρων, προτεινομένων μετὰ των ἀναπληρωτῶν των ὑπὸ του Δ.Σ. του Δικηγορικοῦ Συλλόγου της ἑδρας του Εφετείου ὡς μελῶν. Προκειμένου περὶ εξέτασεως ασκουμένου ἀσκηθέντος παρὰ Συλλόγῳ ἐδρευόντος εκτὸς ἑδρας του Εφετείου, ὡς πέμπτον μέλος της Επιτροπής ὀρίζεται Δικηγόρος του οικείου Συλλόγου, προτεινόμενος μετὰ του ἀναπληρωτοῦ του ὑπο του Δ.Σ. του οικείου Συλλόγου. Ἀναπληρωτῆς του Προέδρου της ἐπιτροπής ὀρίζεται ἕτερος δικαστικὸς λειτουργὸς ἐπὶ βαθμῷ τουλάχιστον Εφέτου, του Εισαγγελέως Εφετῶν, ἕτερος δικαστικὸς λειτουργὸς ἐπὶ βαθμῷ τουλάχιστον Ἀντεισαγγελέως Εφετῶν και ἐν ἀνυπαρξίᾳ τουλάχιστον Εφέτου εκ των ὑπηρετούντων ἐν τῇ ἑδρᾷ του Εφετείου.

2. Δι' ἀποφάσεως του Προέδρου της Επιτροπής, κοινοποιοιμένης εις τα μέλη ὀρίζονται τα τακτικά και τα ἀναπληρωματικά μέλη και οἱ εκ τούτων εισηγηταὶ-εξετασταὶ των κατ' ἰδίαν θεμάτων ὡς και ὁ γραμματεὺς αὐτῆς.

Ἄρθρο 16

Μέλους εξεταστικῆς ἐπιτροπῆς, δύναται να ζητηθῇ ἐξαίρεσις λόγω συγγενείας ἐξ αἵματος ἢ κηδεστίας μέχρι τετάρτου βαθμοῦ συμπεριλαμβανομένου. Ἐπὶ της προτάσεως ἐξαιρέσεως ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως ἡ εξεταστικὴ ἐπιτροπὴ, ἀναπληρουμένου κατά την συζήτησιν της ἐξαιρέσεως του οὐτινος ζητεῖται ἡ ἐξαίρεσις διὰ του ἀναπληρωματικοῦ μέλους.

Άρθρο 17

Δεν δύναται να μετάσχη της εξετάσεως:

α) ο υπαγόμενος εις τινα των περιπτώσεων του άρθρου 26,

β) ο τρις τιμωρηθείς πειθαρχικώς ως ασκούμενος ή ο αποκλεισθείς οριστικώς της εξετάσεως δι' αποφάσεως του Πειθαρχικού Συμβουλίου,

γ) ο μετασχών εις τρεις εξετάσεις και απορριφθείς και

δ) ο μη συμμορφωθείς προς τας διατάξεις των άρθρων 4 και 7 έως και 12.

Άρθρο 18

Ο αποτυγχάνων εις την εξέτασιν υποχρεούται εντός μηνός από της δημοσιεύσεως των αποτελεσμάτων να επανεγγραφή ως ασκούμενος εις το ειδικόν βιβλίον του Δικηγορικού Συλλόγου του τόπου της ασκήσεώς του, προσάγων και βεβαίωσιν του Δικηγόρου παρ'ω ασκείται περί της επαναλήψεως της ασκήσεως του, υποχρεούται δε να μετάσχη της αμέσως προσεχούς εξετάσεως, επιφυλασσομένης της εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 3 και αναλόγως των άρθρων 7 έως και 12 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Διορισμός Δικηγόρων.

Άρθρον 19

Ο επιτυχάνων εις την εξέτασιν δύναται να ζητήση τον διορισμόν του ως δικηγόρου παρ'οιωδήποτε Πρωτοδικείω. Εξαιρετικώς προκειμένου περί των Πρωτοδικείων Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πειραιώς, Πατρών, Λαρίσης, Κομοτινής και Ιωαννίνων, ο υποψήφιος δύναται να διορισθή παρ'αυτοίς μόνον εφ' όσον ησκήθη εις τους αντιστοιχούς Συλλόγους. Το Πρωτοδικείον εις ο επιθυμεί να διορισθή ο υποψήφιος προσδιορίζεται εις την αίτησιν περί διορισμού του, υποβλητέαν εις το Υπουργείον Δικαιοσύνης, εντός δύο μηνών από της δημοσιεύσεως των αποτελεσμάτων. Εις την αίτησιν επισυνάπτει τα εξής δικαιολογητικά:

α) πιστοποιητικόν εκ του μητρώου των αρρένων προκειμένου δε περί γυναικών εκ του δημοτολογίου. Επι μη πολιτών Ελλήνων πιστοποιητικόν της αρμοδίας αρχής, αποδεικνύον ότι ο αιτών είναι Ελλην την καταγωγήν, και την κατ' άρθρ. 3 παρ. 1 άδειαν. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά πρέπει να αναγράφωσι και την ηλικίαν του αιτούντος,

β) το Πανεπιστημιακόν αυτού πτυχίον ή ανάλογον πιστοποιητικόν του Πανεπιστημίου,

γ) αντίγραφον τύπου Β' του αρμοδίου γραφείου Ποιν. Μητρώου, περί ελλείψεως καταδίκης επί τινι των εν άρθρω 26 αδικημάτων,

δ) Πιστοποιητικόν του οικείου στρατολογικού γραφείου, ότι εξεπλήρωσε τας στρατιωτικάς του υποχρεώσεις ή απηλλάγη τούτων νομίμως ή τελεί νομίμως εκτός στρατεύματος,

ε) τα κατά νόμον διπλότυπα του Ταμείου Νομικών, περί καταβολής εις τούτο των οικείων παραβόλων και

στ) υπεύθυνον δήλωσιν ότι δεν υπάγεται εις τινα των περιπτώσεων των άρθρων 26, 62 και 63 του παρόντος.

Άρθρον 20

1. Το Υπουργείον Δικαιοσύνης εκδίδει απόφασιν εντός είκοσιν ημερών περί διορισμού του αιτούντος ως Δικηγόρου εις το παρ'ω αιτείται Πρωτοδικείον, ήτις δημοσιεύεται εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η περί διορισμού απόφασις ανακοινούται εις τον οικείον Δικηγορικών Σύλλογον προς τον διαβιβάζεται και το περί διορισμού έγγραφον του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

2. Επιμελεία του Δικηγορικού Συλλόγου κοινοποιείται εντός ενός μηνός δια δικαστικού επιμελητού, το περί διορισμού έγγραφον του Υπουργείου εις τον διορισθέντα.

Άρθρο 21

1 α) Μετάθεση δικηγόρων επιτρέπεται με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 23, όπως τροποποιήθηκε από την παράγραφο 3 του άρθρου 3 του νόμου 3466/1955 "περί παροχής εξουσιοδοτήσεως προς έκδοσιν Β.Δ/τος "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί του καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών ισχυουσών διατάξεων και άλλων τινών διατάξεων". Κατεξάιρεση επιτρέπεται η μετάθεση δικηγόρων, συζύγων δικηγόρων, για να συνυπηρετήσουν στο ίδιο Πρωτοδικείο, χωρίς να απαιτείται η οριζόμενη από την παραπάνω διάταξη συμπλήρωση διείας στο Δικηγορικό Σύλλογο, από τον οποίο ζητείται η μετάθεση. Η μετάθεση δικηγόρου ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη των διοικητικών συμβουλίων των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων. Δικηγορικός Σύλλογος μπορεί να γνωμοδοτήσει κατά της μετάθεσης, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, οι οποίοι πρέπει να αναφέρονται ειδικά και να αιτιολογούνται στη γνωμοδότησή του. Η γνωμοδότηση υποβάλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης μέσα σε 45 ημέρες από την ημέρα που θα περιέλθει στο Δικηγορικό Σύλλογο το σχετικό έγγραφο ερώτημα του Υπουργείου. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, ο Υπουργός Δικαιοσύνης εκδίδει την απόφασή του και χωρίς τις απαιτούμενες παραπάνω γνωμοδοτήσεις ή αν υποβληθεί εμπρόθεσμα μια από αυτές, εφόσον είναι σύμφωνη.

β) Η διάταξη του άρθρου 6 του Ν. 1128/1981 "περί προσωρινής κρατήσεως και άλλων τινών διατάξεων" εφαρμόζεται ανάλογα και για τους δικαστικούς υπάλληλους συζύγους δικηγόρων. Οι μετατιθέμενοι μ' αυτόν τον τρόπο δικαστικοί υπάλληλοι στις γραμματείες των δικαστηρίων η Εισαγγελιών της έδρας του Πρωτοδικείου όπου υπηρετούν οι δικηγόροι σύζυγοί τους καταλαμβάνουν την πρώτη οργανική θέση που θα κενωθεί με την μετάθεσή τους.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 83 δεν επιτρέπεται ο επαναδιορισμός δικηγόρου, που παραιτήθηκε από το δικηγορικό λειτουργήμα ή που απέβαλε τη δικηγορική ιδιότητα λόγω ποινής ή εκκαθάρισης του μητρώου. Επίσης δεν επιτρέπεται να διορισθούν η επαναδιορισθούν δικηγόροι οι δημόσιοι διοικητικοί υπάλληλοι, οι στρατιωτικοί υπάλληλοι, οι υπάλληλοι των σωμάτων ασφαλείας, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οι συμβολαιογράφοι, μετά την αποχώρηση από την υπηρεσία τους για οποιονδήποτε λόγο.

3. Κατεξάιρεση οι εξερχόμενοι από την υπηρεσία δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί μέχρι και του βαθμού του εφέτη, του αντεισαγγελέα εφετών, του παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι δικαστικοί σύμβουλοι των Ενόπλων Δυνάμεων εφόσον δεν διετέλεσαν Πρόεδροι Δευτ/θμίου Στρατιωτικού Δικαστηρίου και οι βοηθοί δικαστικοί σύμβουλοι Α', οι πάρεδροι και δικαστικοί αντιπρόσωποι της Διοικήσεως, που προβλέπονται στο άρθρο 10 του Ν. 1256/1982 "για την πολυθεσία, πολυαπασχόληση κλπ." εκτός από εκείνους που απολύονται εξαιτίας πειθαρχικού παραπτώματος ή εξέρχονται από την υπηρεσία λόγω πνευματικής ανικανότητας, μπορούν να διορίζονται ή να επαναδιορίζονται δικηγόροι, εφόσον δεν συντρέχει κώλυμα από τα προβλεπόμενα στα άρθρα 26,62 και 63. Όσοι από τους διοριζόμενους ή επαναδιοριζόμενους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, διετέλεσαν πρόεδροι η εισαγγελείς πρωτοδικών ή δικαστικοί σύμβουλοι των

Ενόπλων Δυνάμεων η επί πενταετία πρωτοδίκες, εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, αντεισαγγελείς πρωτοδικών, βοηθοί δικαστικοί σύμβουλοι Α', δικαστικοί αντιπρόσωποι της Διοικήσεως, μπορούν να διορισθούν απευθείας δικηγόροι παρ'εφέταις, όσοι δε διετέλεσαν εφέτες η αντεισαγγελείς εφετών, πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας και πάρεδροι της Διοικήσεως μπορούν απευθείας να διορισθούν δικηγόροι παρ'Αρείω Πάγω. Οι αναφερόμενοι στις παραπάνω διατάξεις δεν μπορούν, πριν παρέλθει πενταετία από την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, να διορισθούν η επαναδιορισθούν δικηγόροι ή μετατεθούν, ούτε να ασκούν άμεσα ή έμμεσα το δικηγορικό λειτούργημα, στα δικαστήρια της περιφέρειας όπου υπηρετούσαν κατά το χρόνο της αποχώρησής τους από την υπηρεσία ή υπηρέτησαν κατά τα τελευταία δύο χρόνια πριν από αυτή, εκτός από εκείνους που σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο διορίζονται δικηγόροι παρ'Αρείω Πάγω, οι οποίοι μπορούν να διορισθούν μετά παρέλευση τριετίας. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου οι περιφέρειες των δικαστηρίων Αθηνών και Πειραιώς θεωρούνται σα μια περιφέρεια.

4. Για τη μετάθεση ή το διορισμό η επαναδιορισμό δικηγόρων, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η αίτηση για το διορισμό η επαναδιορισμό των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από την αποχώρησή τους από την υπηρεσία. Στην αίτηση για μετάθεση επισυνάπτονται πιστοποιητικό του Δικηγορικού Συλλόγου από τον οποίο ζητείται η μετάθεση, ότι ο αιτών δικηγόρος είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο του Συλλόγου κατά το χρόνο που θα ενεργηθεί η μετάθεση, καθώς και κεκυρωμένο απόσπασμα της μερίδας του σ'αυτό μαζί με σημείωση για την πειθαρχική του κατάσταση. Στην αίτηση για διορισμό ή επαναδιορισμό επισυνάπτονται πιστοποιητικό για τη δικαστική υπηρεσία του αιτούντος και προκειμένου για νομικό σύμβουλο, πάρεδρο και δικαστικό αντιπρόσωπο της Διοικήσεως για την υπηρεσία του στη Νομική Διεύθυνση Υπουργείου, καθώς και για το λόγο της εξόδου από τις παραπάνω αναφερόμενες υπηρεσίες, αντίγραφο του διατάγματος του διορισμού στις υπηρεσίες αυτές και όλα τα οριζόμενα στο άρθρο 19 του Ν. 723/1977 "περί αντικαταστάσεως διατάξεων πινων του Ν.Δ. 3026/1954 "περί του Κώδικος των Δικηγόρων"και άλλων πινών διατάξεων", δικαιολογητικά, πλην του αντιγράφου του πανεπιστημιακού πτυχίου.

Άρθρο 22

1. Ο διορισθείς υποχρεούται να ομώση τον όρκον του Δημοσίου Υπαλλήλου εν δημοσία συνεδριάσει του Πρωτοδικείου εν τη περιφέρειά του οποίου εδρεύει το Δικαστήριο παρ' ω διωρίσθη. Η ορκωμοσία των δικηγόρων δύναται να γίνη και ενώπιον Προξενικής Αρχής, κατόπιν γνώμης του οικείου Συλλόγου και αποφάσεως του επί της Δικαιοσύνης Υπουργού.

2. Θεωρείται μη αποδεξάμενος τον διορισμόν και είναι απαράδεκτος προς όρκισιν ο διορισθείς, εάν από της κατά το άρθρον 20 παράγρ. 3 κοινοποιήσεως του διορισμού παρήλθον τρεις μήνες χωρίς να ορκισθή. Η άνω τρίμηνος προθεσμία δύναται να παρατείνηται επί ένα εισέτι μήνα εν περιπτώσει αδυναμίας ορκίσεως λόγω αποδεδειγμένης ανωτέρας βίας, μετ' απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

3. Ο Γραμματεύς του Πρωτοδικείου υποχρεούται, όπως συντάσση αυθημερόν το περί ορκωμοσίας πρακτικόν και αποστέλλη αντίγραφον τούτου εντός οκτώ ημερών εις τον οικείον Δικηγορικόν Σύλλογον, της ορκωμοσίας αποδεικνυομένης μόνον διά του πρακτικού.

4. Εάν παρέλθη η κατά την παρ. 2 προθεσμία και ο διορισθείς δεν ορκισθή, ο Δικηγορικός Σύλλογος υποβάλλει το κατά το άρθρ. 20 παρ. 3 αποδεικτικόν προς το

Υπουργείον Δικαιοσύνης, παρ' ου προκαλείται αμελλητί το Διάταγμα της ανακλήσεως του διορισμού.

Άρθρο 23

1. Η μετάθεσις των δικηγόρων διέπεται υπό των διατάξεων του άρθρου 21. Νεα όρκισις του μετατιθεμένου δεν απαιτείται. Το περί μεταθέσεως Διάταγμα ανακοινοῦται εις αμφοτέρους τους Δικηγορικούς Συλλόγους και επιμελεία του, εξ ου μετετέθη Συλλόγου, κοινοποιείται προς τον μετατεθέντα το σχετικόν έγγραφον του Υπουργείου, το δε αποδεικτικόν αποστέλλεται εις τον, εις ον μετετέθη, Σύλλογον. Ουδείς δύναται να ζητήση μετάθεσιν, εφ' όσον δεν διετέλεσεν επί (πενταετίαν) μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου, εξ ου αιτείται την μετάθεσιν. Υπό τον ως άνω περιορισμόν επιτρέπεται αμοιβαία μετάθεσις ανεξαρτήτως υπάρξεως κενής θέσεως, μετά σύμφωνων γνωμοδότησιν των αρμοδίων δυο Δικηγορικών Συλλόγων.

2. Έλληνες το γένος διατελέσαντες δικηγόροι παρά τω Προξενικώ Δικαστηρίω, τοις Μικτοίς ή Εθνικοίς Δικαστηρίοις Αιγύπτου, ως και παρά τοις Δικαστηρίοις Ρουμανίας και Τουρκίας, έχοντες πτυχίον Νομικής, εγκαταλείψαντες αναγκαστικώς μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος την εις τας άνω χώρας μόνιμον εγκατάστασιν των, δύναται να διορίζονται δικηγόροι παρά οιοδήποτε Πρωτοδικείω του Κράτους καθ' υπέρβασιν του αριθμού των πληρωτέων εκάστοτε θέσεων.

Άρθρο 24

Δικηγόρος διωρισμένος εν τη έδρα Πρωτοδικείου, δύναται να τοποθετηθή ειδικώς παρ' οιοδήποτε Ειρηνοδικείω εκτός της έδρας και εν τη περιφερεία του Πρωτοδικείου εδρεύοντι. Η τοποθέτησις αύτη γίνεται υποχρεωτικώς επί τη αιτήσει του Δικηγόρου δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, ανακοινουμένης εις τε το Υπουργείον της Δικαιοσύνης και εις το Ειρηνοδικείον. Κατά τον αυτόν τρόπον οι τοιοῦτοι παρ' Ειρηνοδικείω Δικηγόρου δικαιούνται να αιτήσωνται την εκ νέου παρά τω Πρωτοδικείω τοποθέτησιν, γιγνωμένην δι' αποφάσεως του αυτου Συμβουλίου.

Άρθρο 25

Παρά τω Υπουργείω της Δικαιοσύνης τηρούνται: α) βιβλίον των διοριζομένων Δικηγόρων, κατά την σειράν του διορισμού σημειουμένων παρ' εκάστω ονόματι της χρονολογίας του Διατάγματος του διορισμού, και των βραδύτερον επερχομένων λόγων αποβολής της Δικηγορικής ιδιότητος, β) βιβλίον των παρά τω αυτώ Δικαστηρίω διατελούντων Δικηγόρων, κατά την σειράν του διορισμού ή μεταθέσεως ή προαγωγής εις αυτό, σημειουμένων παρ' εκάστω ονόματι των τε κατόπιν μεταβολών διά μεταθέσεως ή προαγωγής ως και των κατά τ' ανωτέρω λόγων αποβολής της δικηγορικής ιδιότητος (διορισμού εις άλλην θέσιν, παραιτήσεως, απολύσεως, οριστικής παύσεως κλπ.) γ) βιβλίον των παρ' εκάστω Ειρηνοδικείω τοποθετημένων ειδικών Δικηγόρων, δοκίμων Δικηγόρων, ως και των δικολάβων, εις ο σημειούται η χρονολογία της αποφάσεως και τοποθετήσεως ή διορισμού και πάσαι αι κατόπιν μεταβολαί.

Άρθρο 26

1. Δεν δύναται να διορισθή ή να επαναδιορισθή δικηγόρος ο καταδικαζόμενος:
- 1) εις θάνατον, ισόβιον ή πρόσκαιρον κάθειρξιν και αν επι αποκατασταθή ή χορηγηθή αυτώ χάρις μετ' άρσεως των συνεπειών,
  - 2) εις φυλάκισιν ένεκα κλοπής, υπεξαίρέσεως, απάτης, εκβιάσεως, πλαστογραφίας, δωροδοκίας, καταπίεσεως, απιστίας περι την υπηρεσίαν, απιστίας δικηγόρου, παραχαράξεως και κιβδηλίας,
  - 3) εις φυλάκισιν υπέρ τους τρεις μήνας εφ' οιωδήποτε εγκλήματι εφ' όσον διά της αποφάσεως επεβλήθη αυτώ αποστέρησις των εν άρθρω 63 παρ. 1 του Ποιν. Κώδικος αξιωματικών και θέσεων. Εις την τελευταίαν ταύτην περίπτωσην τη αιτήσει του καταδικασθέντος, δύναται το Διοικητικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας, παρ' ω ούτος αιτείται τον διορισμόν, μετά πάροδον τριετίας από της αποκαταστάσεως ή λήξεως των συνεπειών να άρη την απαγόρευσιν διορισμού, δι' αποφάσεώς του, λαμβανομένης διά πλειοψηφίας των 2/3 του όλου αριθμού των μελών αυτού. Τοιαύτη απόφασις απαιτείται και δι' εκείνον, καθ' ου υφίσταται εκκρεμής κατηγορία επί εγκλήματι, συνεπαγομένω αυτοδικαίαν ή υποχρεωτικήν διά το Δικαστήριον απαγγελίαν αποστερήσεως των πολιτικών δικαιωμάτων. Προκειμένου περι καταδικασθέντος προ της εφαρμογής του Ποιν. Κώδικος εφαρμόζονται αι διατάξεις των εδαφίων α' και β' του άρθρου 23 του Α.Ν. 1017/1937.
2. Επίσης δεν δύναται να διορισθή : α) ο στερούμενος της ελευθέρας διαχειρίσεως της περιουσίας αυτού, εφ' όσον διαρκεί η τοιαύτη στέρησις, β) ο εις αν επεβλήθη τελεσιδικως η πειθαρχική πονή της οριστικής παύσεως, γ) ο μη συμμορφωθείς προς τας στρατιωτικές αυτού υποχρεώσεις και δ) ο κληρικός και ο μοναχός.

Άρθρο 27

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Άσκησις του Δικηγορικού λειτουργήματος

Το δικαίωμα προς άσκησιν του Δικηγορικού λειτουργήματος άρχεται από της εγγραφής εν τω μητρώω του Συλλόγου και απόλλυται διά της εκπτώσεως ή παραιτήσεως ή εν γένει αποχωρήσεως και ασχέτως της εκδόσεως του Β.Δ. και της κατά τα άρθρα 29, 32 και 33 διαγραφής αυτού εκ του μητρώου.

Άρθρο 28

1. Ο εν τω μητρώω του Συλλόγου εγγεγραμμένος Δικηγόρος υποχρεούται καθ' έκαστον έτος μέχρι τέλους Φεβρουαρίου να υποβάλλη εις τον Σύλλογον, ούτινος είναι μέλος, δήλωσιν μη υποκειμένην εις τέλος χαρτοσήμου περιέχουσαν τα εξής στοιχεία : α) το όνομα, επώνυμον, όνομα πατρός, τόπον γεννήσεως, διεύθυνσιν κατοικίας και του γραφείου του δηλούντος, β) βεβαίωσιν ότι ούτος ασκεί πράγματι το λειτούργημα του Δικηγόρου, διατηρών κατά τα εν άρθρω 57 οριζόμενα ίδιον γραφείον αυτοτελώς ή μετ' άλλου Δικηγόρου, ούτινος δέον ν' αναφέρει το ονοματεπώνυμον ως και αν παρέχει τας υπηρεσίας του εις φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον επί παγία αντιμισθία, δηλών και το ονοματεπώνυμον ή την επωνυμίαν του φυσικου ή Νομικου προσώπου τούτου, την διεύθυνσιν αυτών και το ποσόν της αντιμισθίας, ως επίσης αν λαμβάνη σύνταξιν τινα, παρά τίνος ταμείου και το ποσόν ταύτης και γ) βεβαίωσιν ότι ο δηλών δεν υπάγεται εις τι των εω άρθροις 62, 63 και 80 κωλυμάτων και ασυμβιβάστων.

2. Η δήλωση δέον να υπογράφεται υπό δυο ετέρων Δικηγόρων, οίτινες, εφ' όσον ο Σύλλογος εδρεύει εν τη έδρα Εφετείου, δέον να είναι διωρισμένοι παρ' Εφέταις. Προκειμένου περί του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, ο εις τουλάχιστον των υπογραφόντων δέον να η διωρισμένος παρ' Αρείω Πάγω. Τούτων η υπογραφή έχει την έννοιαν της δηλώσεως βεβαιώσεως της αληθείας των εν τη δηλώσει περιεχομένων. Ο διά της υπογραφής του βεβαιών τα εν τη δηλώσει οφείλει να έχη ιδίαν περί τούτων αντίληψιν, άλλως τιμωρείται πειθαρχικώς.

3. Η δήλωση είναι απαράδεκτος, εφ' όσον δεν συνοδεύεται υπό αντιγράφου εφ' απλού της αποδείξεως περί καταβολής της εις τον Δικηγορικόν Σύλλογον οφειλομένης ετησίας του εισφοράς.

Άρθρο 29

Η δήλωση καταχωρίζεται εις το κατά το άρθρον 196 μητρώον του Συλλόγου και επισυνάπτεται εν τω οικείω φακέλλω του Δικηγόρου επιμελεία και ευθύνη του εντεταλμένου οργάνου.

Άρθρο 30

1. Ο υποβαλόν εμπροθέσμως δήλωσιν υποχρεούται άμα τη υποβολή ταύτης πλήρους, να ζητή χορήγησιν αυτώ δελτίου ταυτότητος Δικηγόρου, ισχύοντος μέχρι τέλους Φεβρουαρίου του επομένου της εκδόσεως του έτους. Εν τω δελτίω επικολλάται και σφραγίζεται διά της σφραγίδος του Συλλόγου η φωτογραφία του κατόχου και σημειούται ο αριθμός του μητρώου του Δικηγόρου, το ονοματεπώνυμον αυτού και το Δικαστήριον, παρ' ω ούτος είναι διωρισμένος. Το δελτίον τούτο υπογράφεται υπό του Προέδρου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου και του κατόχου.

2. Κατά πάσαν παράστασιν ενώπιον Δικαστηρίων και των Προέδρων αυτών, Δικαστικών Αρχών, Διοικητικών Δικαστηρίων και Επιτροπών, συμπεριλαμβανομένων και των φορολογικών ή τελωνειακών τοιούτων, ο Δικηγόρος υποχρεούται να επιδουκνύει το δελτίον ταυτότητος του οποίου ο αύξων αριθμός δεον ν' αναγράφεται εις τα πρακτικά, εφ' όσον τηρούνται τοιαύτα, άλλως εν αύτη ταύτη τη αποφάσει. Η αυτή υποχρέωσις επιβάλλεται και διά πάσαν παράστασιν ενώπιον Συμβολαιογράφου, εφ' όσον ο Δικηγόρος παρίσταται ενώπιον του κατά την ενάσκησιν του λειτουργήματός του. Δικηγόρος μη επιδεικνύων το δελτίον ταυτότητός του δεν γίνεται δεκτός προς παράστασιν ούτε ακούεται. Η παράβασις της υποχρεώσεως ταύτης αποτελεί πειθαρχικόν παράπτωμα διά του αποδεχθέντασ την ανευ προσαγωγής δελτίου παράστασιν και δι' αυτόν τούτον τον παρασταθέντα Δικηγόρον.

3. Εν περιπτώσει απωλείας του δελτίου δύναται το Διοικητικόν Συμβούλιον του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου να επιτρέψη την χορήγησιν νέου δελτίου ισχύοντος μέχρι τέλους Φεβρουαρίου του επομένου της εκδόσεως του έτους. Κατ' εξαίρεσιν, προκειμένου περί παραστάσεως Δικηγόρων ενώπιον τακτικών Δικαστηρίων, δύναται να επιτραπή η ανευ επιδείξεως του δελτίου παράστασις δι' αποφάσεως του Δικαστηρίου καταχωριζομένης εις τα πρακτικά, εφ' όσον τούτο πείθεται περί της ιδιότητος του παρισταμένου ως δικηγόρου και περί της απωλείας του δελτίου αυτού.

4. Αι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου έχουσιν εφαρμογήν επί των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, δύναται δε να επεκταθώσι και επί των λοιπών Συλλόγων, δι' αποφάσεως του Υπουργού της Δικαιοσύνης δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μετά προηγουμένην σύμφωνον γνώμην του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

Άρθρο 31

1. Η μη εμπρόθεσμος υποβολή δηλώσεως πληρούσης πάντας του όρους του άρθρου 28 ως και η υποβολή ανειλικρινούς τοιαύτης, συνεπάγεται την διαγραφήν του Δικηγόρου εκ του μητρώου, δι' αποφάσεως των κατωτέρω δια του άρθρου 198 του Κώδικος προβλεπομένων επιτροπών Μητρώου και επί Συλλόγου, δι' ον δεν προβλέπεται συγκρότησης τοιούτων, του Διοικητικού Συμβουλίου εκάστου Συλλόγου.
2. Αι τελεσιδικοί αποφάσεις των Επιτροπών Μητρώου, ως και αι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου, παρ' ω δεν είναι συγκεκρινημένοι Επιτροπαί, καταχωρίζονται αμελλητί υπό του εντεταλμένου οργάνου του Συλλόγου εις το Μητρώον και αποστέλλονται υπό του Προέδρου εις τον Υπουργών της Δικαιοσύνης, όστις οφείλει εντός 15 ημερών από της λήψεως να προκαλέση το σχετικόν Βασ. Διάταγμα περί απολύσεως του κριθέντος διαγραφτέου.
3. Ο διαγραφείς του μητρώου από της πρός αυτόν κοινοποιήσεως της περί διαγραφής αποφάσεως δεν δικαιούνται ουδέ τον τίτλον του Δικηγόρου απλώς να φέρη και υποχρεούται ν' απέχη πάσης ασκήσεως του λειτουργήματος, επί ταις ποιναίς του άρθρου 175 του Ποινικού Κώδικος.
4. Μερίμνη του Προέδρου του οιδκείου Συλλόγου ειδοποιούνται πάσαι αι Δικαστικά Αρχαί της περιφερείας ως και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι περί της γενομένης διαγραφής.
5. Ο διαγραφείς εκ του μητρώου Δικηγόρος υποχρεούται όπως εντός πενθημέρου από της εις αυτόν κοινοποιήσεως της περί διαγραφής του τελεσιδικίου αποφάσεως ή από της τελεσιδικίας της κοινοποιηθείσης αυτώ Πρωτοδίκου τοιαύτης, να παραδώση εις το γραφείον του Συλλόγου το εις χείρας αυτού δελτίον ταυτότητος. Εν παραλείψει της τοιαύτης υποχρεώσεως ο διαγραφείς τιμωρείται επί τη εγκλήσει του Προέδρου ή του παρ' αυτού οριζομένου αναπληρωτού, εις ποινήν φυλακίσεως τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 32

Πλην των κατά τ' ανωτέρω διαγραφών, λόγω μη δηλώσεως ή ανειλικρινούς τοιαύτης κλπ. το Διοικητικόν Συμβούλιον εκάστου Συλλόγου υποχρεούται αμελλητί να διαγράφη προσέτι εκ του μητρώου τους εντός του έτους παραιτουμένους Δικηγόρους, τους αποθνήσκοντας, τους εις ους τελεσιδικως επεβλήθη η ποινή της οριστικής πάυσεως και του οπωσδήποτε αποβαλόντας νομίμως την ιδιότητα του Δικηγόρου, προκαλούν ταυτοχρόνως και το σχετικόν περί απολύσεως Β.Δ. εφ' όσον δεν πρόκειται περί διαγραφής λόγω θανάτου. Οι Εισαγγελείς των Δικαστηρίων και οι Ληξιαρχοι υποχρεούνται ν' αποστέλλωσιν αμελλητί εις τον οικείον Σύλλογον αντίγραφα των καταδικαστικών αποφάσεων κατά Δικηγόρων ως και των ληξιαρχικών πράξεων θανάτου αυτών.

Άρθρο 33

Εν τω μητρώω επίσης, πλην των ανωτέρω καθοριζομένων εγγραφών και διαγραφών, καταχωρίζεται και πάσα πράξις αφορώσα τον Δικηγόρον ή μεταβολή (προαγωγαί, πειθαρχικά ποιναί, διευθύνσεις γραφείου κλπ.).

Άρθρο 34

Πλην του μητρώου έκαστος Σύλλογον διατηρεί και ατομικόν φάκελλον δι' έκαστον Δικηγόρον, περιλαμβάνοντα παν έγγραφον αφορών αυτόν εν τη ασκήσει του λειτουργήματος.

Άρθρο 35

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Προαγωγή των Δικηγόρων

1. Δικηγόρος παρά τω Πρωτοδικείω δύναται να προαχθή εις δικηγόρον παρ' Εφετείω μετά τετραετή ευδόκιμον άσκησιν του λειτουργήματος αυτού παρά Πρωτοδικείω. Δικηγόρος παρ' Εφετείω δύναται να προαχθή εις δικηγόρον παρά τω Αρείω Πάγω μετά πενταετή ευδόκιμον άσκησιν του λειτουργήματος αυτού παρ' Εφέταις ή διετή παρ' Εφέταις και δωδεκαετή τουλάχιστον συνολικής άσκησιν του λειτουργήματος, ή δωδεκαετή παρά Πρωτοδικείω εδρεύοντι εν πόλει ένθα δεν υπάρχει Εφετεϊον και ενός έτους παρ' Εφέταις. (Η παρ' Αρείω Πάγω προαγωγή κρίνεται μετά την μετάθεσιν παρά τοις Συλλόγοις Αθηνών και Πειραιώς και επί τη αιτήσει του ενδιαφερομένου.) Υφηγηταί της Νομικής Σχολής των Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης προάγονται παρ' Αρείω Πάγω μετά πενταετή άσκησιν της δικηγορίας.

***Κατά το άρθρον 4 παρ.2 του ΝΔ 4272/1962 (Α 188): " Η εν παραγράφω 1 του άρθρου 35 του κώδικος "περί δικηγόρων" οριζόμενη πενταετής ευδόκιμος άσκησις του λειτουργήματος δικηγόρου παρ' Εφέταις δια την προαγωγήν παρ' Αρείω Πάγω, ορίζεται εφεξής εις τετραετή".

2. Η υπηρεσία Πρωτοδικου, Αντεισαγγελέως Πρωτοδικών, Εμμίσθου Παρέδρου και Ειρηνοδίκου, εξισούται προς Δικηγορικήν υπηρεσίαν παρά Πρωτοδικαίς. Η πέραν των 5 ετών υπηρεσία Πρωτοδικου ως και πάσα εν ανωτέρω βαθμώ υπηρεσία εξισούται προς Δικηγορικήν Υπηρεσίαν παρ' Εφέταις. Η υπηρεσία Δικαστικού αντιπροσώπου εξισούται προς Δικηγορικήν υπηρεσίαν παρά Πρωτοδικαίς και η του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή του Νομικού Συμβούλου προς υπηρεσίαν παρ' Εφέταις. Την ανωτέρω δικαστικήν υπηρεσίαν δικαιούται να προσμετρήση εις την δικηγορικήν τοιαύτην ο αιτών την προαγωγήν, μετά πάροδον έτους από του επαναδιορισμού του ως Δικηγόρου. Η παρά τω τέως Προξενικώ Δικαστηρίω ή μεικτώ Πρωτοδικείω Αιγύπτου υπηρεσία Δικηγόρου έχοντος πτυχίον Νομικής ισούται προς άσκησιν παρά Πρωτοδικείω η δε παρά τω μεικτώ Εφετείω, προς τοιαύτην παρ' Εφετείω.

3. Αι θέσεις των παρ' Αρείω Πάγω Δικηγόρων ορίζονται δι' έκαστον των Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς κατ' έτος εις το 1/2 του συνόλου των κατά την 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους εγγεγραμμένων εν τω Μητρώω εκατέρου των Συλλόγων τούτων.

Άρθρο 36

1. Ο αιτών την προαγωγήν Δικηγόρος δέον να η μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Δικαστηρίου, παρ' ω αιτείται την προαγωγήν, εν δε τη προς τον Πρόεδρον του Συλλόγου τούτου εγγράφω αιτήσει δεον να συνυποβάλη γραμμάτιον καταβολής εις το Ταμείον του Συλλόγου δικαιωμάτων καθοριζομένων υπό του Δ. Συμβουλίου του άνω Συλλόγου και άπαντα τα επιστηρίζοντα ταύτην επίσημα έγγραφα ως και τα αποδεικνύοντα την κατά το άρθρον 35 ευδόκιμον άσκησιν του λειτουργήματος.

2. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιώς Θεωρείται εδρεύων και εν Αθήναις διά την παρά τω Εφετείω και Αρείω Πάγω προαγωγήν των μελών αυτού.

3. Παρ' Αρείω Πάγω δύναται να προαχθή και δικηγόρος μέλος παντός Δικηγορικού Συλλόγου υπό τοις περιορισμούς της παρ. 8 του άρθρου 54.

4. Περί της προαγωγής ή μη αποφασίζει μετ' έλεγχον, κυριαρχικώς και κατ' ελευθέραν εκτίμησιν, το Διοικητικόν Συμβούλιον του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου κατόπιν εγγράφου εισηγήσεως ενός των μελών αυτού οριζομένου υπο του Προέδρου ως Εισηγητού, προκειμένου δε περί Δικηγόρου διατελέσαντος και παρ' άλλοις Δικηγορικοίς Συλλόγοις, ζητείται και λαμβάνεται υπ' όψιν και γνωμοδότησις των Συμβουλίων τούτων.

5. Η περί προαγωγής απόφασις γνωστοποιείται τω Υπουργείω της Δικαιοσύνης, όπερ εγγράφει αυτήν εις το κατά το άρθρον 25 βιβλίον και δημοσιεύει ταύτην εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μη εγκρινομένης της περί προαγωγής αιτήσεως ο Δικηγόρος δύναται να υποβάλη νέαν αίτησιν μετά παρόδον ενός έτους από της δημοσιεύσεως της περί απορρίψεως αποφάσεως, εάν δε και αύτη απορριφθή δικαιούται μόνον προσφυγής ενώπιον του Ανωτάτου Πειθαρχικής Συμβουλίου ενασκουμένης κατά το άρθρον 78.'

Άρθρο 37

1. Ο Δικηγορικός Σύλλογος κοινοποιεί την απόφασιν τω προαχθέντι. Μόνον από της ως άνω κοινοποιήσεως ο προαχθείς παρά τω ανωτέρω Δικαστηρίω έχει το δικαίωμα παραστάσεως παρ' αυτώ μη απαιτουμένης νέας ορκίσεως.

2. Η προαγωγή γνωστοποιείται και τω Εισαγγελεί του Ανωτέρου Δικαστηρίου.

Άρθρο 38

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Δικηγόρων

Ο Δικηγόρος είναι άμισθος Δημόσιος Λειτουργός δικαιούμενος σεβασμού και τιμής παρά των Δικαστηρίων και πάσης Αρχής.

Άρθρο 38Α

1. Επιτρέπεται η προβολή, δημοσιοποίηση και προώθηση των τομέων της επαγγελματικής δραστηριότητας δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρίας, τόσο εντός της Ελλάδας όσο και στο εξωτερικό, στο μέτρο και βαθμό που καθορίζεται στο παρόν και με τρόπο που να συνάδει με το κύρος και την αξιοπρέπεια του δικηγορικού λειτουργήματος.

2. Επιτρέπεται ιδίως η δημοσίευση και κυκλοφορία επαγγελματικών καταχωρήσεων, έντυπα ή ηλεκτρονικά, στις εφημερίδες ή στα περιοδικά, με στοιχεία επικοινωνίας και αναφορά είτε σε τίτλους σπουδών που αφορούν σε επιστημονική ειδίκευση δικηγόρου - φυσικού προσώπου είτε σε τομέα δραστηριότητας.

3. Οποιαδήποτε προβολή ή δημοσιοποίηση δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρίας δεν πρέπει:

(α) να είναι αθέμιτη,

(β) να είναι ανακριβής, αναληθής ή παραπλανητική,

(γ) να περιέχει αναφορά σε αριθμό υποθέσεων ή ποσοστά επιτυχίας του δικηγόρου σε δικαστηριακές ή άλλες υποθέσεις,

(δ) να περιλαμβάνει αναφορές ή συγκρίσεις με άλλους δικηγόρους ή δικηγορικές εταιρίες σε σχέση με την ποιότητα των υπηρεσιών ή την αμοιβή σε ωριαία βάση ή οποιαδήποτε άλλη μέθοδο χρέωσης,

(ε) να περιέχει ονόματα πελατών εκτός αν υπάρχει η συναίνεση τους και εφόσον πρόκειται για καταλόγους δικηγόρων ή για εκδόσεις που αφορούν δικηγόρους,

(στ) να γίνεται στο ραδιόφωνο ή την τηλεόραση,

(ζ) να περιέχεται σε αφίσες ή να τοποθετείται σε υπαίθριες διαφημιστικές πινακίδες.

4. Απαγορεύεται σε δικηγόρο είτε ατομικά είτε ως μέλος δικηγορικής εταιρίας να δίνει συνεντεύξεις στον Τύπο, έντυπο και ηλεκτρονικό, αναπαράγοντας τη δημοσίευση στοιχείων ή πληροφοριών σε σχέση με εκκρεμούσα υπόθεση ενώπιον της Δικαιοσύνης.

5. Κάθε δικηγόρος ή δικηγορική εταιρία που διατηρεί ή δημιουργεί επαγγελματική ιστοσελίδα, οφείλει να το γνωστοποιεί στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο με την υποβολή της ετήσιας δήλωσης εγγραφής.

6. Η παραβίαση των διατάξεων του παρόντος, πέραν των ποινικών ή αστικών ή διοικητικών συνεπειών που τυχόν προβλέπονται σε άλλες διατάξεις, συνιστά και πειθαρχικό παράπτωμα τιμωρούμενο δια προστίμου 1.000-10.000 ευρώ ανά παράβαση. Σε περίπτωση υποτροπής δικηγόρου επιβάλλεται η ποινή της προσωρινής παύσης από δύο έως έξι μήνες και πρόστιμο μέχρι το διπλάσιο του ανωτάτου ορίου. Σε περίπτωση υποτροπής δικηγορικής εταιρίας επιβάλλεται η ποινή του προηγούμενου εδαφίου στο νόμιμο εκπρόσωπο αυτής.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών τα ανωτέρω πρόστιμα μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

Άρθρο 39

1. Έργο του δικηγόρου είναι να αντιπροσωπεύει και υπερασπίζει τον εντολέα του ενώπιον κάθε δικαστηρίου και ενώπιον κάθε αρχής και επιτροπής ειδικής δικαιοδοσίας, καθώς και των πειθαρχικών συμβουλίων, ενεργώντας ελεύθερα και ανεμπόδιστα κάθε αναγκαία πράξη γι' αυτό, καθώς και να παρέχει στον εντολέα του νομικές συμβουλές και γνωμοδοτήσεις. Η άσκηση του έργου αυτού ανήκει αποκλειστικά στο δικηγόρο. Επίσης είναι αποκλειστικό έργο του δικηγόρου η νομική επιμέλεια φορολογικών, δασμολογικών και διοικητικών γενικά υποθέσεων, καθώς και η κατάθεση σημάτων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

2. Κατεξάριση επιτρέπεται η αυτοπρόσωπη παράσταση του ενδιαφερομένου και η επιμέλεια των υποθέσεων του χωρίς δικηγόρο ενώπιον διοικητικών αρχών, εκτός αν ορίζει διαφορετικά ο νόμος.

3. Κατεξάριση επιτρέπεται στο διάδικο η παράσταση και ενέργεια χωρίς δικηγόρο: α) στις ποινικές υποθέσεις, πλην των ενώπιον του Αρείου Πάγου, του κακούργιοδικείου και του εφετείου, όταν δικάζει κακούργηματα, β) στις Ειρηνοδικειακές διαφορές, γ) ενώπιον κάθε δικαστηρίου η δικαστικής υπηρεσίας για την αποτροπή επικείμενου κινδύνου ιδίως για την άσκηση ενδίκων μέσων και τη διακοπή παραγραφής, δ) σε διαδικαστικές πράξεις που επιχειρούνται στην αλλοδαπή, ε) στα εκκλησιαστικά δικαστήρια και στ) σε όσες άλλες περιπτώσεις ορίζουν οι νόμοι. Το δικαστήριο ή η ελληνική προξενική αρχή, αν το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να υποχρεώσει τον διάδικο ή τον ενδιαφερόμενο να διορίσει δικηγόρο ή δικολάβο για την υπεράσπιση της υπόθεσής του.

Άρθρο 40

1. Πρόσωπο, το οποίο, χωρίς να έχει την ιδιότητα του δικηγόρου, παρέχει τις υπηρεσίες που προβλέπονται στα άρθρα 39 και 42 ή προβαίνει στην έρευνα των βιβλίων των υποθηκοφυλακείων κατά παράβαση του άρθρου 41, διώκεται και τιμωρείται κατά τη διάταξη του άρθρου 175 του ποινικού Κώδικα και σε περίπτωση υποτροπής με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων δραχμών. Ως υποτροπή θεωρείται η εξακολούθηση της παροχής της παραπάνω υπηρεσιών μετά από κάθε καταδίκη. Στην περίπτωση της παροχής υπηρεσιών που προβλέπονται στο άρθρο 42 η παραπάνω ποινική κύρωση επιβάλλεται και αν δεν είναι υποχρεωτική η Παράσταση Δικηγόρου.

2. Κάθε ιδιώτης που αναλαμβάνει, χωρίς δικηγόρο ή με δικηγόρο της εκλογής του, ή εμφανίζεται ή διαφημίζει ότι αποδέχεται την επιμέλεια υποθέσεων ή άσκηση έργων, για τα οποία είναι αποκλειστικά αρμόδιος ο δικηγόρος, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 39, 41 και 42, και αν στην περίπτωση του άρθρου 42 δεν είναι υποχρεωτική η παράσταση δικηγόρου, τιμωρείται ύστερα από έγκληση δικηγόρου ή δικηγορικού συλλόγου με τις ποινές που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο. Αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, την ίδια ποινική ευθύνη έχει ο εκπρόσωπος του.

3. Ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος μπορεί να ζητήσει, με αίτηση που υποβάλλεται στο ειρηνοδείο κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, τη σφράγιση του γραφείου ή καταστήματος, όπου ασκούνται οι παράνομες ενέργειες, που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους.

4. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος δικαιούται πάντα να παρίσταται ενώπιον του ποινικού δικαστηρίου, ως πολιτικός ενάγων για την υποστήριξη της κατηγορίας.

Άρθρο 41

1. Η δημοσιότητα των βιβλίων υποθηκών, μεταγραφών και κατασχέσεων, προκειμένου περί ειδικών υποθηκοφυλακείων λειτουργούντων εις έδρας Πρωτοδικείου, συνίσταται εις την αυτοπρόσωπον έρευναν υπό του ενδιαφερομένου, παρισταμένου μετά Δικηγόρου, ή υπό Δικηγόρου και εις την έκδοσιν πιστοποιητικού ή αντιγράφου υπό του αρμοδίου υποθηκοφύλακος.

2. Η έρευνα των ανωτέρω βιβλίων παρ' άλλου προσώπου απαγορεύεται επί πειθαρχική τιμωρία του επιτρέψαντος ταύτην φύλακος των υποθηκών και μεταγραφών, διά την παροχήν όμως πιστοποιητικών ή αντιγράφων δεν απαιτείται παράστασις Δικηγόρου.

Άρθρο 42

1. Για τη σύνταξη εγγράφου ενώπιον συμβολαιογράφου, με αντικείμενο την από επαχθή αιτία σύσταση, μετάθεση, αλλοίωση, τροποποίηση ή κατάργηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα (εκτός από την εξάλειψη υποθηκών και προσημειώσεων), είναι υποχρεωτική η παράσταση δικηγόρου μόνο για τον αποκτώντα το σχετικό δικαίωμα και εφόσον οι ανωτέρω συμβάσεις έχουν συνολικό αντικείμενο αξίας μεγαλύτερο των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο. Στην περίπτωση αυτή γίνεται ειδική μνεία στο συμβόλαιο της παραστάσεως του δικηγόρου και επισυνάπτεται σε αυτό σχέδιο για τη σύμβαση, υπογεγραμμένο από αυτόν, με θεωρημένη την υπογραφή από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο.

2. Ειδικότερα για τη σύμβαση διανομής ή ανταλλαγής και για συμβάσεις εκ χαριστικής αιτίας δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου για κανένα από τα

συμβαλλόμενα μέρη ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο συντάσσεται το συμβολαιογραφικό έγγραφο.

3. Από 1.1.2014 η παράσταση δικηγόρου κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 είναι προαιρετική για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 43

1. Συμβολαιογράφους μη εκτελών τας επιβαλλομένας αυτώ ως ανω υποχρεώσεις, αυτεπαγγέλτως ή επί τη αιτήσει παντός έχοντος έννομον συμφέρον ή του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, τιμωρείται πειθαρχικώς τουλάχιστον δια προσωρινής παύσεως και ποινικώς δια φυλακίσεως τουλάχιστον ενός μηνός ή χρηματικής ποινής τουλάχιστον 1000 μεταλλικών δραχμών, καταπίπτουσης υπέρ του Ταμείου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

2. Αι αύται ποινάί επιβάλλονται επί τη εγκλήσει των αυτών προσώπων ως ανω ορίζεται, κατά Συμβολαιογράφου ή Δικηγόρου ως και παντός συναιτίου, εφ' όσον αποδεδειγμένως αμέσως ή εμμέσως αποφεύγουν την ακριβή και αληθή εφαρμογήν της παρούσης διατάξεως δι' εικονικής παραστάσεως του Δικηγόρου, ψευδών βεβαιώσεων κλπ. Εν υποτροπή ο παραβάτης τιμωρείται δι' οριστικής παύσεως.

3. Αι διατάξεις του προηγουμένου άρθρου δεν εφαρμόζονται προκειμένου περί συμβουλίων συντασσομένων ενώπιον συμβολαιογράφων εδρευόντων εις περιφέρειαν Ειρηνοδικείου κειμένου εκτός έδρας Πρωτοδικείου εις νήσους, ένθα δεν διατηρούν γραφείον τουλάχιστον δυο δικηγόροι και ο εις τουλάχιστον των συμβαλλομένων είναι μόνιμος κάτοικος της περιφερείας του συντάσσοντος το έγγραφον συμβολαιογράφου.

Άρθρο 44

Ο δικηγόρος, τόσο όταν ασκεί ατομικά τη δικηγορία όσο και όταν είναι μέλος δικηγορικής εταιρείας, έχει το δικαίωμα να ασκεί το λειτουργήμα του στην περιφέρεια του δικηγορικού συλλόγου του οποίου είναι μέλος, καθώς και σε περιφέρειες άλλων δικηγορικών συλλόγων.

Άρθρο 45

1. Ο Δικηγόρος απολαύει πλήρους ελευθερίας και σεβασμού παρά των δικαστηρίων και πάσης άλλης δικαστικής ή άλλης αρχής, αλλ' οφείλει ν' ασκή το λειτουργήμα αυτού ευόρκως, να διάγη και να φαίνεται διάγων αξιοπρεπώς να συμπεριφέρηται συμφώνως προς τας παραδόσεις του Δικηγορικού Σώματος και ν' απονέμη τον προσήκοντα σεβασμόν προς τας δικαστικάς Αρχάς, παρ' ων επίσης δικαιούται ν' απολαύη του αυτού σεβασμού.

2. Η είσοδος εις τα Υπουργεία και τα Δημόσια Καταστήματα επιτρέπεται ελευθέρως εις τους Δικηγόρους επί τη επιδείξει του δελτίου ταυτότητός των καθ' εκάστην εργάσιμον ημέραν επί μιαν ώραν επί πλέον της διά το κοινόν ελευθέρας εισόδου, οριζομένην δι' αποφάσεως του αρμοδίου Υπουργού, ή καθ' εκάστην από της 11ης εως 12ης μεσημβρινής εφ' όσον δεν ήθελον εκδοθή σχετική περί τούτου απόφασις του αρμοδίου Υπουργού ή του Προϊσταμένου της υπηρεσίας.

Άρθρο 46

1. Εν τη ασκήσει του λειτουργήματος αυτού ο Δικηγόρος οφείλει να εκτελή την ανατιθεμένην αυτώ εντολήν ευσυνειδήτως και επιμελώς, προσπαθών να λύη διά συμβιβασμού τας ανατιθεμένας αυτώ δεκτικές συμβιβασμού διαφοράς και να συμβάλλη εις την επικράτησιν της αληθείας και του δικαίου.

2. Οφείλει ιδία να μη υπερασπίζη παρανόμους και προφανώς αδίκους υποθέσεις, ν' απέχη παντός μη ευθέως τρόπου υπερασπίσεως, να μη παραμελή την εκτέλεσιν της ανατιθεμένης αυτώ εντολής και να μη παρελκύη τας δίκας.

Άρθρο 47

1. Ο Δικηγόρος οφείλει εν γένει ν' αναδέχεται πάσαν ανατιθεμένην αυτώ δεκτικήν υπερασπίσεως υπόθεσιν.

2. Δύο ή περισσότεροι δικηγόροι μπορούν να συγκροτούν εταιρεία μη κεφαλαιουχική με σκοπό την από κοινού παροχή δικηγορικών υπηρεσιών. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων του Κράτους, καθορίζεται η μορφή της εταιρείας, οι προϋποθέσεις σύστασής της και τυχόν απόκτησης νομικής προσωπικότητας, ο τύπος και το περιεχόμενο του καταστατικού της, το τυχόν εταιρικό κεφάλαιο, ο τρόπος διοίκησης, διαχείρισης, λύσης και εκκαθάρισης της εταιρείας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια που ανάγεται στη λειτουργία της.

3. Εάν ο διάδικος δεν ευρίσκη δικηγόρον, ο Πρόεδρος του αρμοδίου Δικαστηρίου ή ο Ειρηνοδίκης αναθέτει, κατ' αίτησιν του διαδίκου, την υπεράσπισιν αυτού εις ένα των Δικηγόρων, όστις τότε μόνον δύναται ν' αποποιηθή την συνδρομήν, όταν ο διορίσας εγκρίνη του λόγους αποποιήσεως αυτού, ή όταν δεν προκαταβληθώσιν αυτώ τα έξοδα και η αμοιβή μη παραβλεπομένων των δικαιμάτων των πενήτων κατά τους κειμένους νόμους.

4. Επί των δικών επί κακουργήματι ο Πρόεδρος των Συνέδρων διορίζει αυτεπαγγέλτως Δικηγόρον εις τον μη έχοντα τοιούτον κατηγορούμενον, ο δε διορισμός είναι υποχρεωτικός.

5. Εις την περίπτωσην της παρ. 3 προβάλλων ο καλούμενος Δικηγόρος λόγους υγείας ή οικογενειακής ανάγκης ή ανωτέρας βίας, απαλλάσσεται της υποχρεώσεως παροχής της αιτουμένης υπηρεσίας, εφ' όσον οι προβαλλόμενοι λόγοι κρίνονται βάσιμοι υπό του Δικαστηρίου.

Άρθρο 48

Ο Δικηγόρος υποχρεούται να τηρή την προσήκουσαν ευπρέπειαν και μετριότητα εκφράσεων κατά τε τας προφορικές και τας εγγράφους αυτού εκθέσεις, ιδιαίτατα δε εις τας μετά των συναδέλφων του κατ' αντιδικίαν συζητήσεις, οφείλει δε να επιδεικνύη έναντι αυτών αλληλεγγύην και αβρότητα.

Άρθρο 49

1. Ο Δικηγόρος υποχρεούται να τηρή απαραβίαστον την απαιτουμένην υπέρ του εντολέως αυτού εχεμύθειαν, περί όσων ούτος ενεπιστεύθη αυτώ. Περί όσων άλλων περιέρχονται εις γνώσιν του εξ αφορμής της ασκήσεως του Δικηγορικού λειτουργήματος, αφήται εις αυτόν να κρίνη εν συνειδήσει, αν και εν τίνι μέτρω πρέπει καλούμενος να καταθέση ως μάρτυς.

2. Εις πάσαν περίπτωσιν δεν δύναται να εξετάζηται ως μάρτυς επί υποθέσεως εις ην ανεμίχθη ως Δικηγόρος άνευ προηγουμένης αδείας του Δ.Σ. του Συλλόγου, εις ον ανήκει, ή εν κατεπειγούση περιπτώσει του Προέδρου αυτού. Εις την τοιαύτην απαγόρευσιν περιλαμβάνεται και ο Δικηγόρος ο παρέχων τας υπηρεσίας αυτού επί παγία περιοδική αμοιβή διά πάσας τας υποθέσεις του εις ον παρέχει τας υπηρεσίας του.

3. Έρευνα κατά τα άρθρα 253 και επόμενα του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας, κατ' οίκον ή εν τω Γραφείω Δικηγόρου, ως και σωματικάί τοιαύται και κατασχέσεις εγγράφων κατ' άρθρ. 261 και επόμενα του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας ευρισκομένων εις χείρας δικηγόρου απαγορεύονται, εφ' όσον ο Δικηγόρος είναι πληρεξούσιος του κατηγορουμένου ή συνήγορος αυτού.

Άρθρο 50

Δικηγόρος βεβαιών ενώπιον του εντεταλμένου την εξέτασιν Δικαστηρίου ή Δικαστού, ότι η κατάθεσις του ήθελε προσκρούσει εις το επιβαλλόμενον αυτό επαγγελματικόν απόρρητον δεν υποχρεούται εις μαρτυρίαν.

Άρθρο 51

1. Ο Δικηγόρος υποχρεούται να μη υπογράφη γνωμοδοτήσεις δικόγραφα ή άλλα έγγραφα μη συντεταγμένα παρ' αυτού ή περί ων δεν διεσκέφη μετά του συντάκτου.

2. Ο Δικηγόρος υποχρεούται εις πάν παρ' αυτού εκδιδόμενον έγγραφον και εις πάσαν παραγγελίαν προς επίδοσιν εγγράφου, να θέτη παρά τη υπογραφή του σφραγίδα, φέρουσιν το ονοματεπώνυμόν του και την ακριβή διεύθυνσιν του γραφείου του ή να γράφη ταύτα ευαναγνώστως.

3. Δικηγόρος παραβαίνων τας ανωτέρω διατάξεις τιμωρείται πειθαρχικώς τουλάχιστον διά προστίμου.

Άρθρο 52

1. Ο Δικηγόρος έχει το δικαίωμα να εκδίδη επικεκυρωμένα υπ' αυτού αντίγραφα των παρ' αυτό υπάρχόντων παντός είδους εγγράφων, ως υπεύθυνος περί της ακριβείας αυτών.

2. Τα τοιαύτα αντίγραφα έχουνσι πλήρη ισχύν αντιπεφωνημένου αντίγραφου.

3. Δημόσιος υπάλληλος (δικαστής, διοικητικός, στρατιωτικός, αστυνομικός, κλπ.), αρνούμενος να δεχθή και σεβασθή τοιούτον αντίγραφον τιμωρείται α) επί παραβάσει καθήκοντος αυτεπαγγέλτως ή τη εγκλήσει του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου και β) πειθαρχικώς τουλάχιστον διά προσωρινής παύσεως.

Άρθρο 53

Μεταφράσεις των εν τη ξένη γλώσση συντεταγμένων εγγράφων, γενόμεναι υπό Δικηγόρου, λαμβάνονται υποχρεωτικώς υπ' όψιν, εφ' όσον συνοδεύονται υπό του μεταφρασθέντος εγγράφου, φέροντος επ' αυτού χρονολογημένην και ενυπόγραφον του μεταφράσαντος δικηγόρου βεβαίωσιν, ότι η μετάφρασις αφορά αυτό τούτο το έγγραφον. Αι μετάφρασις ισχύουν ως τα αντίγραφα κατά το άρθρον 52.

Άρθρο 54

1. Ο παρ' Ειρηνοδικείω ειδικώς τοποθετημένος Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και ενεργή τας διαδικαστικές πράξεις μόνον ενώπιον του Ειρηνοδικείου τούτου. Υπαρχόντων τεσσάρων τουλάχιστον τοιούτων Δικηγόρων, ούτε Δικηγόρος παρά τω Πρωτοδικείω της αυτής περιφέρειας, ούτε δικολάβος δύναται ν' ασκήση το λειτούργημά του παρά τω Ειρηνοδικείω τούτω.

2. Ο παρά Πρωτοδικείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας. Κατ' εξαίρεση, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικείω δικαιούται να συμπαρίσταται και ενώπιον Εφετείου με Δικηγόρο παρ' Εφετείω, κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ' αποφάσεως Πρωτοδικείου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος. Επίσης, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικείω, εφόσον έχει δεκαετή δικηγορική υπηρεσία, δικαιούται να παρίσταται ενώπιον Εφετείου κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ' αποφάσεως Πρωτοδικείου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος.

3. Ο παρ' Εφετείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετείων, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και ενώπιον όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.

4. Ο παρ' Αρείω Πάγω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, καθώς και ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετείων, πολιτικών και διοικητικών, και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.

5. Δικηγόροι διωρισμένοι εις την περιφέρειαν του Πρωτοδικείου Πειραιώς δικαιούνται να παρίστανται και ενεργώσι τας σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον των εν Αθήναις Δικαστηρίων εφ' όσον έχουσι τα κατά το άρθρον 36 παρ. 2 νόμιμα προσόντα, οι δε Δικηγόροι οι διωρισμένοι παρά τη περιφέρεια του Πρωτοδικείου Αθηνών, δικαιούνται επίσης να παρίστανται και να ενεργώσι τας αυτάς διαδικαστικές πράξεις ενώπιον των Δικαστηρίων Πειραιώς.

6. Δικηγόρος διωρισμένος παρά Πρωτοδικείω το οποίον δεν εδρεύει εις την έδραν Εφετείου, προαχθείς εις δικηγόρον παρ' εφέταις δύναται να παρίσταται ενώπιον του Εφετείου, παρ' ω προήχθη και διά πάσαν ανατιθεμένην εις τούτον πολιτικήν υπόθεσιν.

7. Δικηγόρος παρ' Εφετείω δικαιούται, εφόσον ασκεί το λειτούργημα για δέκα (10) έτη από τα οποία έξι παρ' Εφετείω, να συμπαρίσταται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου, με δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω, επί αναιρέσεως κατ' αποφάσεως η οποία εκδόθηκε σε υπόθεση, την οποία χειρίσθηκε πρωτοδικώς ή κατ' έφεση.

8. Δικηγόροι μη έχοντες την ιδιότητα μέλους των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς, προαγόμενο παρ' Αρείω Πάγω, παρίστανται ενώπιον του Αρείου Πάγου και ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας πάντοτε μετά δικηγόρου μέλους των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς και μόνον επί αναιρέσεων κατ' αποφάσεων εκδοθεισών επί υποθέσεων τας οποίας ούτοι χειρίσθησαν πρωτοδικώς ή κατ' έφεσιν.

*** Οι παράγραφοι 5,6 και 8 ΚΑΤΑΡΓΟΥΝΤΑΙ από 3.7.2011 με την παρ.3 άρθρου 8 σε συνδυασμό με το άρθρο 10 παρ.2 Ν.3919/2011, ΦΕΚ Α 32/2.3.2011.

Άρθρον 55

1. Οσάκις κατώτερον δικαστήριο ή δικαστής ενεργεί ως Εισηγητής επι εκκρεμούς υποθέσεως ενώπιον ανωτέρου δικαστηρίου, δικαιούται εις ενέργειαν των σχετικών διαδικαστικών πράξεων και παραστάσεων, ο Δικηγόρος ο διατελών παρά τω εντεταλμένω δικαστηρίω ή δικαστή.

2 Δικηγόρος παρά κατωτέρω Δικαστηρίω δύναται να υπογράφη και καταθέτει δικόγραφα ενδίκων μέσων απευθυνομένων ενώπιον ανωτέρου δικαστηρίου.

3. Διά τον καθορισμόν των ανωτέρω εν παρ. 1. ενεργειών και δικαστικών πράξεων α) το Πρωτοδικεῖον Πειραιώς θεωρεῖται περιλαμβανόμενον και εν την έδρα του Αρείου Πάγου και του Εφετείου Αθηνών β) το Ειρηνοδικεῖον και Πταισματοδικεῖον Πειραιώς θεωρούνται περιλαμβανόμενα και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Αθηνών γ) το Ειρηνοδικεῖον και Πταισματοδικεῖον Ἀργους και εν τη έδρα του Εφετείου και Πρωτοδικείου Ναυπλίου, δ) το Ειρηνοδικεῖον και Πταισματοδικεῖον Αιγίου και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου και Εφετείου Πατρών, ε) το Ειρηνοδικεῖον Μεγαλοπόλεως και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Τριπόλεως, στ) το Ειρηνοδικεῖον Τυρνάβου και εν τη έδρα του Εφετείου και Πρωτοδικείου Λαρίσης ζ) το Ειρηνοδικεῖον Ἡλιδος και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Αμαλιάδος, η) τα Ειρηνοδικεῖον Παμίσου και Οιχαλίας και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Καλαμών και θ) το Ειρηνοδικεῖον Ληξουρίου και εν τη έδρα του Πρωτοδικείου Κεφαλληνίας.

Ἄρθρο 56

Σε ποινικές υποθέσεις και ενώπιον κάθε ποινικού δικαστηρίου, πλην του Αρείου Πάγου δικάζοντος ως ακυρωτικού, δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις κάθε δικηγόρος. Ο παρ' Αρείω Πάγω δικηγόρος δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των ποινικών δικαστηρίων.

Ἄρθρον 57

1. Ο δικηγόρος υποχρεούται να διατηρεί γραφείο στην έδρα του συλλόγου στον οποίο ανήκει. Εξαιρετικώς ο εν Ναυπλίω Δικηγόρος δικαιούται να διατηρή το γραφείον του εν Ἀργει, ο εν Πάτραις δικηγόρος δικαιούται να διατηρή το γραφείον του εν Αιγίω, ο εν Λαρίση Δικηγόρος εν Τυρνάβω, ο εν Καλάμαις εν Νησίω ή Μελιγαλά και ο εν Αργοστολίω εν Ληξουρίω.
2. Δια Β. Διατάγματος εκδιδόμενου κατόπιν συμφώνου γνωμοδοτήσεως του αρμοδίου Δικηγορικού Συλλόγου, δύναται να επιτραπή εις Δικηγόρους και άλλων περιφερειών να διατηρώσι γραφείον εκτός της έδρας του Συλλόγου ούτινος είναι μέλη, εντός όμως της αυτής Πρωτοδικειακής περιφέρειας.
3. Δικηγόρος τοποθετούμενος ειδικώς παρ' Ειρηνοδικείω υποχρεούται να διατηρή γραφείον εν τη έδρα αυτού.

Ἄρθρον 58

1. Αι Προξενικά Αρχαί δύνανται να επικυρώνωσι το γνήσιον της υπογραφής γνωμοδοτούντων Ελλήνων Νομικών, σημειούσαι ότι ο γνωμοδοτών είναι κατά τους Ελληνικούς νόμους αρμόδιος όπως υπευθύνως γνωμοδοτή περί του εν Ελλάδι ισχύοντος δικαίου.

2. Αρμόδιοι προς σύνταξιν τοιούτων νομικών γνωμοδοτήσεων προς χρήσιν ενώπιον Δικαστηρίων, Αρχών, Τραπεζών κλπ. εν τη αλλοδαπή είναι: α) οι εν τω Κράτει ένθα αι Προξενικά Αρχαί διαπεπιστευμένοι, διωρισμένοι Δικηγόροι Ελληνες το γένος, β) οι Καθηγηταί της Νομικής Σχολής Ελληνικού Πανεπιστημίου και γ) οι εν Ελλάδι διωρισμένοι παρ' Εφέταις ή παρ' Αρείω Πάγω Δικηγόροι.

3. Αδεία του αρμοδίου Δικηγορικού Συλλόγου συγχωρεῖται η διαμονή Ελληνος Δικηγόρου εις την αλλοδαπήν. Η άνευ αδείας παραμονή εν τη αλλοδαπή αποτελεί πειθαρχικόν παράπτωμα, η δε κατά την τοιαύτην παραμονήν χορήγησις γνωμοδοτήσεως επιβαρυντικήν περιπτώσιν.

4. Άπαντες οι εν τη αλλοδαπή προσκαίρως ή μονίμως διαμένοντες Έλληνες Δικηγόροι υπάγονται, δια τα κατά τον χρόνον της τοιαύτης παραμονής των διαπραττόμενα πειθαρχικά παραπτώματα, εις το Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

5. Αι Προξενικά Αρχαί υποχρεούνται να διαπιστώνωσι την ύπαρξιν της ως άνω αδείας του αρμοδίου Συλλόγου, αρνούμεναι, εν ελλείψει αυτής, την επικύρωσιν της υπογραφής και την βεβαίωσιν περί της αρμοδιότητος προς γνωμοδότησιν, έτι δε και ν' αναφέρωσιν αμελλητί εις τον Δικηγορικόν Σύλλογον Αθηνών πάσαν παράβασιν Έλληνος Δικηγόρου παρεπιδημούντος εν τη αλλοδαπή κατά τ' ανωτέρω και παν πειθαρχικόν αυτού παράπτωμα.

6. Δικηγόρος διαμένων εν τη αλλοδαπή παρέχων γνωμοδοτήσεις προς αλλοδαπά Δικαστήρια, αρχάς και ιδιώτας ή εξεταζόμενος ως εμπειρογνώμων περί του Ελληνικού Δικαίου, ενώπιον αλλοδαπού Δικαστηρίου ή οιασδήποτε αρχής, υποχρεούται ν' αποστέλλη κατ' έτος αντίγραφα παρ' αυτού κεκρωμένα, των γνωμοδοτήσεων του, προς τον Δικηγορικόν Σύλλογον Αθηνών. Παράβασις της υποχρεώσεως ταύτης επάγεται την πειθαρχικήν τιμωρία του Δικηγόρου διά της ποινής του προστίμου και εν υποτροπή δι' οριστικής παύσεως.

7. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι του Κράτους, χορηγούντες εις μέλος αυτών άδειαν αποδημίας εις το εξωτερικόν πλέον των δυο μηνών, υποχρεούται να ειδοποιώσι περί τούτου τον Δικηγορικόν Σύλλογον Αθηνών σημειούντες πάντα τα εκ των παρ' αυτοίς φακέλλων στοιχεία του ως άνω Δικηγόρου.

Άρθρον 59

1. Ο Δικηγόρος υποχρεούται καλούμενος, να μετέχη της συνθέσεως των Δικαστηρίων, τουλάχιστο μέχρι δυο συνεδριάσεων κατά μήνα.

2. Κατ' έτος το Διοικητικόν Συμβούλιον καταρτίζει δύο πίνακας εκ των κατά την κρίσιν του εχόντων τα προσόντα να μετέχωσι της συνθέσεως α) του Πρωτοδικείου και β) του Εφετείου. Του Πρωτοδικείου δύναται να μετέχωσιν οι έχοντες συμπληρώσει τριετή παρ' Εφετείου υπηρεσίαν ή δεκαετή παρά Πρωτοδικείω του δ' Εφετείου οι έχοντες συμπληρώσει πενταετή παρ' Αρείω Πάγω ή δεκαετή παρ' Εφετείω. Οι εις τους πίνακας περιλαμβανόμενοι Δικηγόροι διορίζονται αναπληρωματικοί δικασταί δια Β. Διατάγματος εκδιδόμενου προτάσει του επι της Δικαιοσύνης Υπουργού.

Άρθρον 60

1. Ο Δικηγόρος υπόκειται ως εις προϊσταμένην αυτού αρχήν, εις τον οικείον Δικηγορικόν Σύλλογον, οφείλει δε να υπακούη εις τας αποφάσεις του τε Συλλόγου και του Διοικητικού Συμβουλίου, να εμφανίζεται προσκαλούμενος και να παρέχη πάσαν ζητούμενην πληροφορίαν, διασάφησιν, ως και την συνεργασίαν αυτού.

2. Ο Δικηγόρος προκειμένου ν' απουσιάζη πλέον των τριών μηνών εκ της έδρας του Δικαστηρίου παρ' ω διατελεί, οφείλει ν' ανακοινώση τούτο εγγράφως εις τον Πρόεδρον του Συλλόγου.

3. Ο καλούμενος εις τας τάξεις του Στρατού Δικηγόρος οφείλει ν' ανακοινώση εγγράφως εις τον Πρόεδρον του Συλλόγου την εις τας τάξεις του Στρατού προσέλευσιν ως και την απόλυσιν αυτού.

Άρθρον 61

Οσάκις, κατά τους κειμένους νόμους απαιτήται βεβαίωσις της υπογραφής δικηγόρου τινός ή δικολάβου, αύτη γίνεται υπό του Προέδρου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, η υπογραφή δε του Προέδρου βεβαιούται, οσάκις τούτο απαιτήται παρά του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Άρθρον 62

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄

Εργα ασυμβίβαστα προς Δικηγόρον

1. Αποβάλλει αυτοδικαίως την ιδιότητα του Δικηγόρου ο διατελών εις πάσαν έμμισθον υπηρεσίαν Δημοσίαν (Πολιτικήν ή Στρατιωτικήν) Δημοτικήν ή Κοινοτικήν ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου και διαγράφεται του εις ο είναι εγγεγραμμένος μητρώου, εφαρμοζομένης της παραγράφου 3 του άρθρου 80.

2. Δεν αποβάλλουν την ιδιότητα του Δικηγόρου α) οι Βουλευταί, οι Υπουργοί, οι Υφυπουργοί, οι Γεν. Γραμματείς των Υπουργείων, των Γεν. Διοικήσεων και της Βουλής, των Νομαρχιών, των Δήμων, και της Ενώσεως των Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος, οι Νομάρχαι, Δήμαρχοι, Δημαρχιακοί Πάρεδροι, Πρόεδροι Κοινοτήτων, οι διοριζόμενοι εις μετακλητάς θέσεις εν τοις ιδιαιτέροις γραφείοις Υπουργών Υφυπουργών ως και οι διευθύνοντες Νομικά Πρόσωπα Δημ. Δικαίου, εφ' όσον αι θέσεις των τελευταίων τούτων είναι μετακληταί ή επι θητεία και εφόσον διορίζονται κατόπιν διορίζονται κατόπιν αδείας του Συμβουλίου του αρμοδίου Συλλόγου, β) οι τακτικοί Καθηγηταί των Πανεπιστημίων και ανωτέρων Δημοσίων Σχολών, Οικονομικών, Εμπορικών, και Γεωργικών, κατέχοντες έδραν Νομικών ή Πολιτικών Επιστημών, γ) οι έκτακτοι Καθηγηταί και Υφηγηταί των Πανεπιστημίων κατέχοντες έδραν Νομικών ή Πολιτικών Επιστημών, δ) *** Η περ. δ) (που περιελάμβανε τους δημοσιογράφους) Καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 27 του Ν. 1366/1983 (Α 81)., ε) ο καλούμενος προς εκπλήρωσιν στρατιωτικής υποχρεώσεως,στ) ο παρέχων τας υπηρεσίας του εις Δήμον ή Κοινότητα ή Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ως Δικαστικός ή Νομικός Σύμβουλος ή Δικηγόρος, ζ) οι παρέχοντες επ' αμοιβή τας υπηρεσίας αυτών πρός Δικηγορικόν Σύλλογον, Ταμείον, Προνοίας αυτού," Συμβολαιογραφικόν Σύλλογον", το Ταμείον Νομικών και ως βοηθοί εις σπουδαστήριον ή έδραν των Νομικών Σχολών των ημεδαπών Πανεπιστημίων εις έδραν ή σπουδαστήριον νομικών ή οικονομικών μαθημάτων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, ως και οι υπηρετούντες εις επιστημονικήν θέσιν του παρά τη Ακαδημία Αθηνών αρχείου της ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου ή της παρ' αυτή Υπηρεσίας συλλογής και συστηματικής κατατάξεως των Ιερών Κανόνων" ή παρά τη Κεντρική Υπηρεσία ταύτης και η) οι στενογράφοι της Βουλής, θ) οι ευρωβουλευτές, οι καθηγητές πρώτης βαθμίδας, οι αναπληρωτές, επίκουροι καθηγητές λέκτορες και ειδικοί επιστήμονες όλων των σχολών των πανεπιστημίων και των άλλων ανώτατων σχολών, εφ' όσον διδάσκουν μαθήματα νομικών και πολιτικών επιστημών, καθώς και οι νόμιμοι ή με σύμβαση καθηγητές νομικών και πολιτικών επιστημών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

3. Οι Δικηγόροι Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς των Υπουργείων, των Γενικών Διοικήσεων και της Βουλής, των Νομαρχιών, των Δήμων και της Ενώσεως των Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος, οι Νομάρχαι, Δήμαρχοι, Δημαρχιακοί Πάρεδροι, Πρόεδροι Κοινοτήτων, και οι κατά τ' ανωτέρω κατέχοντες μετακλητάς ή επί θητεία θέσεις διευθυντού Νομικού Προσώπου Δημοσίου

Δικαίου, ή παρ' Υπουργικούς γραφείους, ως και οι παρέχοντες επ' αμοιβή τας υπηρεσίας των εις το Ταμείον Συντάξεων Νομικών εφ' όσον κατέχουσι τ' ανωτέρω αξιώματα τελούσιν εν αναστολή του λειτουργήματος του Δικηγόρου και δεν δύναται ν' ασκώσι τούτο αμέσως ή εμμέσως διά βοηθών ή συνεργατών ουδέ να παρίσταται ενώπιον των Δικαστηρίων ή των αρχών, να λαμβάνωσι μέρος εις εξώδικους πράξεις και να παρέχωσι γνωμοδοτήσεις ή συμβουλάς.

Οι τακτικοί, έκτακτοι και επικουρικοί Καθηγηταί των Πανεπιστημίων και των ανωτάτων Δημοσίων Σχολών τελούσιν εν μερική αναστολή του δικηγορικού λειτουργήματος, επιτρέπεται δε εις αυτούς να εκδίδωσιν γνωμοδοτήσεις και οι μεν ανήκοντες εις τους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών και Πειραιώς να παρίστανται ενώπιον του Αρείου Πάγου, Συμβουλίου Επικρατείας, Ανωθεωρητικού Δικαστηρίου και του Εφετείου Αθηνών, οι δε λοιποί να παρίστανται ενώπιον του Εφετείου εις την περιφέρειαν του οποίου περιλαμβάνεται ο Δικηγορικός Σύλλογος, ούτινος τυγχάνουν μέλη, εφ' όσον έχουσιν άπαντες ούτοι τα κατά το άρθρον 35 του παρόντος, ως τούτο ισχύει νυν, προσόντα.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Κατά την παρ. 3 του άρθρου 21 του Ν. 4507/1966 (Α 71): "Η αληθής έννοια του άρθρου 62 παρ. 3 του Κώδικος Δικηγόρων είναι ότι: " Δικηγόροι υπηρετούντες εις τα γραφεία του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου ως μισθωτοί κατ' ουδεμίαν περίπτωση δύναται να υπαχθώσι εις την ασφάλισιν του ΙΚΑ δια μόνην την άνω απασχόλησίν των. άσα αντίθετη πράξη του ΙΚΑ καταλογισμού εισφορών καταργείται.

***Το τελευταίο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 62 το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 21 του Ν. 723/1977 (ΦΕΚ Α' 300), καταργήθηκε από την παρ.2 του άρθρου 16 του ν.1868/1989(ΦΕΚ Α' 230).

Δικηγόροι που έχουν εκλεγεί βουλευτές ή ευρωβουλευτές δεν επιτρέπεται να παρίστανται κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε υποθέσεις ναρκωτικών κατά την προδικασία και ενώπιον των δικαστηρίων. Η απαγόρευση παράστασης στις άνω υποθέσεις δεν αποτελεί ούτε μερική αναστολή άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος. Η απαγόρευση δεν ισχύει αν πρόκειται για υποθέσεις των ιδίων, των συζύγων τους ή συγγενών τους εξ αίματος ή αγχιστείας μέχρι το δεύτερο βαθμό. Δικηγόροι που απασχολούνται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε όλους τους Διεθνείς Οργανισμούς, των οποίων είναι μέλος η Ελλάδα, τελούν σε αναστολή του λειτουργήματός τους.

***Τα άνω εδάφια προστέθηκαν από το εδάφ. α' παρ.20 άρθρ.16 Ν.2298/1995 (Α 62), σύμφωνα δε με τα εδάφια β' και γ' της ίδιας παραγράφου: β) Η διάταξη του εδαφίου α' ισχύει αναδρομικώς, αφότου ίσχυσε το άρθρο 47 του ν. 2172/1993. γ) Η διάταξη του άρθρου 47 του ν. 2172/1993 καταργείται, αφότου ίσχυσε.

4. Δικηγόρος παρ' ω επήλθε περίπτωσης αποβολής της ιδιότητος κατά τα εν παρ. 1 μη δηλών τούτο αμελλητί προς τον παρ' ω είναι εγγεγραμμένος Σύλλογον, τιμωρείται διά της ποινής του άρθρου 175 του Ποιν. Κώδικος.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 4 παραγράφος 1 του ν.1640/1986 του άρθρου 6 παράγραφοι 1 και 3 του ν. 1791 /1988 και του άρθρου 21 του ν. 723/1977, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στα παραπάνω, καταργούνται.

Άρθρον 63

1. Είναι ασυμβίβαστος προς το λειτούργημα του Δικηγόρου η άσκησης ετέρας επιστήμης, τέχνης ή εμπορίας και ίδια μεσιτείας ως και πάσα εν γένει εργασία, υπηρεσία ή απασχόλησις απάδουσα εις την αξιοπρέπειαν ή ανεξαρτησίαν αυτού.

2. Είναι ασυμβίβαστα προς το Δικηγορικόν Λειτουργήμα τα έργα Διοικητού, Διαχειριστού ή εκπροσώπου παρ' οιαδήποτε ανωνύμω ή άλλη εταιρεία εμπορικής

ή πιστωτικής μορφής. Δεν θεωρείται ασυμβίβαστος η θέση του Προέδρου ή μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου Ανωνύμου Εταιρείας ή Οικονομικού Συμβουλίου Ανωνύμου Εταιρείας ή Οικονομικού Συμβούλου αυτής (εν τη τελευταία περιπτώσει όμως κατόπιν αδείας του Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου).

3. Είναι ασυμβίβαστος προς το Δικηγορικό Λειτουργήμα πάσα έμμισθος υπηρεσία παρά φυσικώ ή νομικώ προσώπω. Η άσκηση από δικηγόρο δημοσιογραφικής εργασίας δεν είναι ασυμβίβαστη προς το δικηγορικό λειτουργήμα, ούτε συνεπάγεται έκπτωση ή διαγραφή του δικηγόρου από τα μητρώα του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

4. Κατ' εξαίρεσιν επιτρέπεται εις τον Δικηγόρον α) η επι παγία ετησία ή μηνιαία αμοιβή παροχή καθαρώς νομικών εργασιών είτε ως Δικαστικού ή Νομικού Συμβούλου εις ως Δικηγόρου και β) η διδασκαλία μαθημάτων νομικών ή πολιτικών επιστημών.

5. Απαγορεύεται η συμφωνία περί παροχής νομικών υπηρεσιών επι παγία περιοδική αμοιβή υπο προθεσμίαν. Τοιαύτη υπό προθεσμίαν σύμβασις και προ του Κώδικος γενομένη, θεωρείται ως αορίστου χρόνου. Πάσα σύμβασις αορίστου χρόνου λύεται 1) διά του θανάτου ή απαγορεύσεως του εντολοδόχου, 2) διά της διαλύσεως της εντολίδος εταιρείας ή της πτωχεύσεως αυτής, 3) διά του θανάτου, απαγορεύσεως ή πτωχεύσεως του εντολέως και 4) διά καταγγελίας παρά του εντολέως ή διά καταγγελίας παρά του εντολοδόχου. Εις περίπτωσιν καθ' ην διά το προσωπικόν του εντολέως ισχύει Κανονισμός προβλέπων μόνιμον υπηρεσίαν τούτου, η παρά του εντολέως καταγγελία δύναται να γίνη μόνον δια σπουδαίον λόγον. Η καταγγελία γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται προς τον εντολοδόχον η τον εντολέα.

6.(7) Συντρεχούσης περιπτώσεις ασυμβιβάστου τινός εκ των εν παρ. 1, 2 και 3 αναφερομένων ο Δικηγόρος οφείλει να παύση ασκών το λειτουργήμα και δηλώση τούτο αμελλητί εις τον δικηγορικό Σύλλογον προς διαγραφήν αυτού εκ του μητρώου. Ο παραλείπων την δήλωσιν τιμωρείται πειθαρχικώς δια προσωρινής παύσεως. Εάν μετά την τοιαύτην πειθαρχικήν ποινήν ο Δικηγόρος εξακολουθή ασκών ασυμβίβαστον έργον, τιμωρείται δι' οριστικής παύσεως.

*** Η αρχική παρ.6 Καταργήθηκε και η παρ.7 έλαβε τον αριθμό 6 με την περ. α' της παρ.1 του άρθρου του Ν. 1093/1980 (Α 270).

Άρθρο 63Α

1. Απαγορεύεται στο δικηγόρο να παρέχει νομικές η δικηγορικές υπηρεσίες με πάγια περιοδική αμοιβή σε περισσότερους από έναν εντολείς, είτε αυτοί ανήκουν στο δημόσιο τομέα, όπως καθορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65/Α), είτε ανήκουν στον ιδιωτικό τομέα. Επίσης απαγορεύεται στο δικηγόρο στον οποίο ανατίθενται αποκλειστικά ή συστηματικά υποθέσεις από εντολέα του δημοσίου τομέα ή που λαμβάνει πάγια περιοδική αμοιβή απ' αυτόν να αναλαμβάνει υποθέσεις και από άλλο εντολέα του τομέα αυτού.

2. Η παροχή νομικών ή δικηγορικών υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή απαγορεύεται στους δικηγόρους α) που κατέχουν οποιαδήποτε έμμισθη θέση από αυτές που προβλέπει το άρθρο 62 παρ. 2 και 3 η άλλες διατάξεις που επεκτείνουν την εφαρμογή του άρθρου αυτού και δεν επάγονται την αναστολή του λειτουργήματος του δικηγόρου και β) που λαμβάνουν από το Δημόσιο ή από Οργανισμό Κοινωνικής Ασφάλισης σύνταξη ή άλλη οποιαδήποτε περιοδική παροχή που υπερβαίνει το βασικό μισθό δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω, με πάγια περιοδική αμοιβή κατά τους όρους του Κώδικα περί Δικηγόρων, χωρίς οποιαδήποτε προσαύξηση ή επίδομα εκτός της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής (Α.Τ.Α.) Εξαιρούνται εκείνοι που λαμβάνουν συντάξεις αναπηρίας η συντάξεις θυμάτων

πολέμου η ειρηνικής περιόδου η λαμβάνουν η επαύξησαν σύνταξη λόγω αποκατάστασής τους σε φορείς του δημόσιου τομέα από τους οποίους απολύθηκαν η εξαναγκάστηκαν σε παραίτηση κατά την περίοδο της δικτατορίας της 21.4.1967 καθώς και οι συνταξιούχοι τυφλοί του Ν. 612/1977. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για το δικηγόρο που παρέχει τις νομικές η δικηγορικές υπηρεσίες του με πάγια περιοδική αμοιβή και διορίζεται σε θέση ειδικού συνεργάτη, σύμφωνα με τὰ άρθρα 10 και 11 παρ. 3 του Ν. 1320/1983 (ΦΕΚ 6/Α), ή μετέχει σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Ως προς τα μέλη του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού, καθώς του λοιπού επιστημονικού διδακτικού προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων εφαρμόζονται οι παρ. 6 έως 9 του άρθρου 13 του Ν. 1268/1982.

3. Οι απαγορεύσεις των παραγράφων 1 και 2 αργούν, όταν στο Δικηγορικό Σύλλογο, στην περιφέρεια του οποίου θα παρασχεθούν οι υπηρεσίες του δικηγόρου με πάγια περιοδική αμοιβή, όλοι οι δικηγόροι παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες ή κατέχουν οπωσδήποτε αμειβόμενη θέση ή λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη περιοδική παροχή κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2. Η συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων βεβαιώνεται από τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο.

4. Δικηγόρος που έχει συμπληρώσει α) το 65ο έτος της ηλικίας του ή β) τις προϋποθέσεις για να λάβει πλήρη σύνταξη από το Ταμείο Νομικών, δεν επιτρέπεται εφεξής να προσληφθεί για να παρέχει τις νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες του με πάγια περιοδική αμοιβή σε οποιοδήποτε εντολέα. Το 65ο έτος θεωρείται ότι έχει συμπληρωθεί την 31η Δεκεμβρίου του αντίστοιχου έτους.

5. Δικηγόροι που προσφέρουν τις νομικές η δικηγορικές υπηρεσίες τους με πάγια περιοδική αμοιβή σε υπηρεσίες, οργανισμούς, επιχειρήσεις και κάθε είδους νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 και υπάγονται ή θα υπαχθούν για τις υπηρεσίες τους αυτές, κατά τις κείμενες διατάξεις, στην ασφάλιση του ασφαλιστικού οργανισμού που καλύπτει το προσωπικό του εντολέα τους, εκτός από εκείνους που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση αυτή με το άρθρο 12 του Ν. 1090/1980 αποχωρούν υποχρωτικά και η σύμβαση τους λύεται αυτοδικαίως αφότου θεμελιώσουν από τις παραπάνω υπηρεσίες του δικαίωμα για πλήρη σύνταξη κατά τη νομοθεσία που διέπει τον Οργανισμό αυτόν, εντός εάν προϋπόθεση για τη συνταξιοδότησή τους είναι να παύσουν να ασκούν το λειτουργήμα του δικηγόρου. Στις περιπτώσεις αυτές οι αποχωρούντες δικαιούνται να λάβουν κατά την επιλογή τους είτε την προβλεπόμενη κατά την αποχώρησή τους εφάπαξ παροχή πλήρη από τον ασφαλιστικό οργανισμό, είτε την προβλεπόμενη από την παράγραφο 1 του άρθρου 94 αυτού του κώδικα οριζόμενη αποζημίωση.

6. Δικηγόροι που εμπίπτουν στις απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού, υποχρεούνται να δηλώσουν στο Δικηγορικό Σύλλογο, του οποίου είναι μέλη, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών μηνών από την έναρξη της ισχύος του άρθρου αυτού, ποιά θέση προτιμούν να διατηρήσουν από τις κατεχόμενες απ' αυτούς περισσότερες θέσεις με πάγια περιοδική αμοιβή ή να επιλέξουν μεταξύ των κατεχόμενων θέσεων και της κατά την παρ. 2 αμειβόμενης θέσης ή σύνταξης. Μέσα στην ίδια προθεσμία οι δικηγόροι αυτοί υποχρεούνται να αποχωρήσουν από τις θέσεις που δεν επιτρέπεται κατά αποχωρήσουν από τις θέσεις που δεν επιτρέπεται κατά τις παρ. 1 και 2 διατηρήσουν. Εάν ο δικηγόρος αποχωρεί από περισσότερες από μια τέτοιες θέσεις, δικαιούται να λάβει μια μόνο αποζημίωση της παρ. 1 του άρθρου 94, από εκείνον από τους εντολείς που οφείλει τη μεγαλύτερη. Ο εντολέας που κατέβαλε το σύνολο της αποζημίωσης δικαιούται να αναζητήσει από τους λοιπούς αμοιβής και το χρόνο υπηρεσίας στον καθένα από τους λοιπούς εντολείς. Η αποζημίωση αυτή οφείλεται στο δικηγόρο ανεξάρτητα από τη σύνταξη ή άλλη οποιασδήποτε φύσης παροχή ή βοήθημα, που δικαιούται από οποιαδήποτε πηγή λόγω της υπηρεσίας του σε θέσεις από τις οποίες αποχωρεί. Αν επιλέξει θέση με πάγια περιοδική αμοιβή αντί για τη σύνταξη, αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης κατά το ποσό που υπερβαίνει η καταβολή της σύνταξης κατά το ποσό που υπερβαίνει το βασικό μισθό δικηγόρου

παρ'Αρείω Πάγω χωρίς οποιαδήποτε προσαύξηση η επίδομα εκτός της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, έως ότου παύσει κατά οποιοδήποτε τρόπο η παροχή υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή. Την αποζημίωση του άρθρου 94 του Κώδικα περί Δικηγόρων δικαιούνται να λάβουν και οι δικηγόροι, που παρείχαν τις νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες τους, με πάγια περιοδική αμοιβή στο δημόσιο τομέα και αποχώρησαν από τη θέση αυτή, σε εκτέλεση των διατάξεων του Ν. 1256/1982, χωρίς να λάβουν οποιαδήποτε αποζημίωση ή άλλη παροχή.

7. Εντολείς της παρ. 1 που απασχολούν δικηγόρους με πάγια περιοδική αμοιβή η σε έμμισθη θέση της παρ. 2 υποχρεούνται, μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη της ισχύος του άρθρου αυτού, να υποβάλουν στους Δικηγορικούς Συλλόγους της έδρας τους και του τόπου, στον οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες των παραπάνω δικηγόρων, ονομαστική κατάσταση των δικηγόρων αυτών, στην οποία πεπει να αναγράφεται η ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης, το ποσό της παγίας αντιμισθίας και ο Δικηγορικός Σύλλογος του οποίου ο δικηγόρος είναι μέλος. Οι εντολείς της παρ. 1 υποχρεούνται επίσης να υποβάλουν κατάσταση με τα παραπάνω στοιχεία μέσα σε ένα μήνα, όταν ζητηθεί από το Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας τους ή του τόπου όπου απασχολούν δικηγόρους.

8. Εντολείς της παρ. 1 υποχρεούνται να αναγγέλλουν στους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους κάθε σύμβαση παροχής νομικών η δικηγορικών υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή που συνάπτουν και κάθε πρόσληψη δικηγόρου σε έμμισθη θέση της παρ. 2 μέσα σε τριάντα μέρες από την υπογραφή της σύμβασης ή το διορισμό. Η αναγγελία περιέχει τα στοιχεία της παρ. 7 και υποβάλλεται στους δικηγορικούς Συλλόγους που ορίζονται σ'αυτή. Την ίδια υποχρέωση, μέσα στην ίδια προθεσμία έχει και ο δικηγόρος. Ο δικηγόρος που έγινε συνταξιούχος του Δημοσίου ή άλλου οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούται μέσα στην ίδια προθεσμία από τη συνταξιοδότησή του, να υποβάλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο δήλωση, στην οποία θα ανακοινώσει τη συνταξιοδότησή του, το φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται, τη χρονολογία έναρξης καταβολής της σύνταξης και το ποσό της.

9. Εκπρόσωποι των οργανισμών επιχειρήσεων και νομικών προσώπων, ιδιώτες εντολείς της παρ. 1 καθώς και δικηγόροι, που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις, οι οποίες ορίζονται στις παρ. 1,2,4,6,7 και 8, τιμωρούνται κατά το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα. Για τους δικηγόρους η παράβαση των υποχρεώσεων αυτών αποτελεί και πειθαρχικό παράπτωμα. Στις περιπτώσεις παράβασης από το δικηγόρο των διατάξεων των παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου αυτού, ο παραβάτης δικηγόρος παραπέμπεται υποχρεωτικά στο πειθαρχικό συμβούλιο και τιμωρείται με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης τουλάχιστον τεσσάρων μηνών και σε περίπτωση υποτροπής με οριστική απόλυση. Προϊστάμενοι υπηρεσιών της παρ. 1 που έχουν την ιδιότητα του υπαλλήλου κατά το άρθρο 13 του Ποινικού Κώδικα και που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής τιμωρούνται με την ποινή του άρθρου 259 του Ποινικού Κώδικα.

10. Συμβάσεις παροχής νομικών η δικηγορικών υπηρεσιών με πάγια περιοδική αμοιβή, που θα συναφθούν μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος άρθρου κατά παράβαση των απαγορεύσεων των παρ. 1,2 και 4, είναι αυτοδίκαια άκυρες. Υφιστάμενες τέτοιες συμβάσεις που θα διατηρηθούν κατά παράβαση της παρ. 6 του άρθρου αυτού λύνονται αυτοδικαίως την επόμενη ημέρα μετά τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο αυτή, εκτός από εκείνη, βάση της οποίας ο δικηγόρος λαμβάνει τη μεγαλύτερη αντιμισθία. Από την ακύρωση η λύση των συμβάσεων κατά τα προηγούμενα εδάφια ο δικηγόρος δεν έχει δικαίωμα οποιασδήποτε αποζημίωσης. Στις περιπτώσεις που η παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού επάγεται ακυρότητα, δεν υπάρχει ούτε αξίωση κατά τις διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό. Οσα όμως έχουν καταβληθεί δεν αναζητούνται.

11. Ποσά που καταβάλλονται σε δικηγόρους για νομικές ή δικηγορικές υπηρεσίες κατά παράβαση των απαγορεύσεων του άρθρου αυτού δεν αναγνωρίζονται ως εκπιπτόμενες δαπάνες στη φορολογία οποιουδήποτε επιτηθευματία.

Άρθρο 63B

1. Δικηγόροι που ως άμεσα ασφαλισμένοι λαμβάνουν από το Δημόσιο ή οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό σύνταξη, κύρια ή επικουρική, βοήθημα Ταμείου Αρωγής, μέρος μετοχικού Ταμείου ή οποιαδήποτε άλλη τακτική παροχή, που το άθροισμά τους υπερβαίνει την καταβαλλόμενη κατά μήνα κατά τη δημοσίευσή του νόμου αυτού σύνταξη δικηγόρου με σαράντα συντάξιμα χρόνια από το Ταμείο Νομικών και τον κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης, οφείλουν, με δήλωσή τους, μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος, να επιλέξουν την άσκηση της δικηγορίας ή την απόληψη των παροχών αυτών. Σε περίπτωση που θα επιλέξουν την άσκηση της δικηγορίας αναστέλλεται η καταβολή σ' αυτούς της σύνταξης και κάθε άλλης παροχής. Ειδικός νόμος θα ρυθμίσει την τύχη της σύνταξης και κάθε άλλης παροχής των οποίων η καταβολή αναστέλλεται.

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται:

α) Στους δικηγόρους που λαμβάνουν σύνταξη αναπηρίας ή θύματος πολέμου, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυφλοί οι αναφερόμενοι στο ν. 612/1977.

β) Στους συνταξιούχους που είναι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης ή πολεμιστές της γραμμής των πρώτων του πολέμου 1940-1941 και σ' εκείνους που λαμβάνουν ή επαύξησαν σύνταξη λόγω αποκατάστασής τους σε θέσεις του δημόσιου τομέα, από τις οποίες είχαν απολυθεί ή εξαναγκασθεί σε παραίτηση κατά την 21.4.1967 έως 24.7.1974 περίοδο της δικτατορίας.

γ) Στους δικηγόρους που λαμβάνουν σύνταξη ή άλλη παροχή για υπηρεσίες που πρόσφεραν ή καθήκοντα που άσκησαν και δεν ήταν, κατά το χρόνο παροχής ή άσκησής τους ασυμβίβαστα με το λειτουργήμα του δικηγόρου, ανεξάρτητα αν οι υπηρεσίες αυτές παρασχέθηκαν ή τα καθήκοντα ασκήθηκαν πριν ή μετά το διορισμό τους ως δικηγόρων. Στην εξαίρεση του εδαφίου αυτού δεν περιλαμβάνονται οι δικηγόροι των οποίων το ασυμβίβαστο έχει αρθεί με τα άρθρα 5 και 7 του ν.δ.410/1974, όπως αυτά αντικαστάθηκαν με τα άρθρα 1 και 2 του ν.δ. 484/1974.

δ) Στους πολύτεκνους.

ε) Στις χήρες με ένα τουλάχιστον ανήλικο παιδί και μέχρι την ενηλικίωσή του.

3. Η δήλωση επιλογής της παραγράφου 1 κοινοποιείται με δικαστικό επιμελητή στο Δικηγορικό Σύλλογο, του οποίου ο δικηγόρος είναι μέλος και στους φορείς που οφείλουν τη σύνταξη ή τις άλλες παροχές. Αν ο υπόχρεος επιλέξει τη σύνταξη, θεωρείται ότι παραιτήθηκε από το δικηγορικό λειτουργήμα από την επομένη της κοινοποίησής της δηλώσεως αυτής στο Δικηγορικό Σύλλογο.

4. Αν δεν κοινοποιηθεί εμπρόθεσμα δήλωση επιλογής, ο υπόχρεος σε δήλωση επιλογής διαγράφεται υποχρεωτικά από τα μητρώα του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο ανήκει, ύστερα από απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου. Τα αποτελέσματα της διαγραφής επέρχονται από την κοινοποίηση της απόφασης στον ενδιαφερόμενο.

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ο δικηγόρος που με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε λόγο διαγράφηκε από τα μητρώα του Δικηγορικού Συλλόγου δικαιούται στην απόληψη της σύνταξης και των άλλων παροχών από τον οφειλέτη ασφαλιστικό φορέα. Η απόληψη αρχίζει από την ημέρα που θα υποβάλει στον οικείο ασφαλιστικό φορέα του βεβαίωση του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο ανήκει ότι διαγράφηκε από τα μητρώα του Συλλόγου.

6. Οι κείμενες διατάξεις που ρυθμίζουν την άσκηση της δικηγορίας από τους συνταξιούχους δικαστικούς λειτουργούς της τακτικής και της στρατιωτικής δικαιοσύνης εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρον 64

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄

Πειθαρχική εξουσία

1. Η παράβασις των καθηκόντων και των υποχρεώσεων των επιβαλλομένων τω Δικηγόρω εκ τε των διατάξεων του Κώδικος, του εσωτερικού κανονισμού του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου ως και εξ αποφάσεως τινος του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, αποτελεί πειθαρχικόν παράπτωμα κρινόμενον και κολαζόμενον υπό του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Συλλόγου κατά τας σχετικές διατάξεις διά πειθαρχικής ποινής, ανεξαρτήτως πάσης ποινικής ευθύνης ή άλλης συνεπείας κατά τους κειμένους νόμους.

2. Εις τας διατάξεις της προηγουμένης παραγρ. υπόκεινται και οι Δικηγόροι Νομικών προσώπων αποκλειομένης πάσης άλλης επ' αυτών πειθαρχικής εξουσίας οριζομένης υπό του οργανισμού ή του καταστατικού αυτών. Ομοίως υπάγεται και το υπαλληλικόν και υπηρετικόν του Συλλόγου διά πάσαν παράβασιν των καθηκόντων αυτού.

Άρθρον 65

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται μετά τριετίαν από της τελέσεως αυτών, πάσα όμως πράξις πειθαρχικής διαδικασίας ως και η υποβολή της εγκλήσεως και πάσα πράξις ο ποινικής δίωξεως, διακόπτει την παραγραφήν. Εν πάση όμως περιπτώσει η προς οριστικήν παραγραφήν προθεσμίαν ουδέποτε δύναται να υπερβή τα 5 έτη. Το πειθαρχικόν συμβούλιον δύναται δι' αποφάσεώς του να διατάξη την αναστολήν της πειθαρχικής δίωξεως εφ' όσον υφίσταται εκκρεμής ποινική δίωξις μέχρι έπερατος αυτής. Εν τοιαύτη περιπτώσει ο χρόνος της παραγραφής του πειθαρχικού παραπτώματος δεν συμπληρούται προ της παρόδου ενός έτους από της τελεσιδικίας της αποφάσεως του ποινικού Δικαστηρίου. Δεν παραγράφεται το πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο εκδόθηκε πειθαρχική απόφαση που επιβάλλει πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό.

2. Ο αρμόδιος Εισαγγελεύς υποχρεούται ν' ανακοινοί αμελλητί εις τον Πρόεδρον του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου παν κατά Δικηγόρου Βούλευμα και πάσαν καταδικαστικήν ή απαλλακτικήν απόφασιν.

3. Ο Γραμματεύς παντός πολιτικού ή ποινικού Δικαστηρίου υποχρεούται ν' αποστέλλη προς τον οικείον Δικηγορικόν Σύλλογον αντίγραφα των κατά Δικηγόρων βουλευμάτων ή αποφάσεων εντός 10 ημερών από της εκδόσεως των.

4. Περί της απονομής χάριτος εις κατιδικασθέντα Δικηγόρον ή περί της αποκαταστάσεως τοιούτου, ειδοποιείται πάντοτε, υπό του επί της Δικαιοσύνης Υπουργείου, ο Δικηγορικός Σύλλογος, εις ον ανήκει ο καταδικασθείς.

Άρθρο 66

1. Αρμόδιον προς εκδίκασιν των πειθαρχικών παραπτωμάτων είναι το Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου εις ον ανήκεν ο εγκαλούμενος Δικηγόρος, καθ' ον χρόνον υπέπεσεν εις το δι' ο εγκαλείται παράπτωμα, ή του Δικηγορικού Συλλόγου του τόπου της τελέσεως, προτιμωμένου του καταρξαμένου της δίωξεως.

2. Παρ' οισ Συλλόγοις το Διοικητικόν Συμβούλιον σύγκειται εκ τριών μελών, αρμόδιον είναι το Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας

του Εφετείου, εάν δε και τούτο ομοίως, ορίζει το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον το Πειθαρχικόν Συμβούλιον άλλου Δικηγορικού Συλλόγου.

3. Προκειμένου περί μελών Διοικητικού Συμβουλίου Δικηγορικού Συλλόγου όπου δεν εδρεύει Εφετείου, αρμόδιον Πειθαρχικόν Συμβούλιον είναι το της έδρας του Εφετείου προκειμένου δε περί μελών Διοικητικού Συμβουλίου Δικηγορικού Συλλόγου εν έδρα Εφετείου αρμόδιον είναι το Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και προκειμένου περί μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς, αρμόδιον είναι το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον.

Άρθρο 67

1. Αι περί εξαιρέσεως Δικαστών διατάξεις της πολιτικής Δικονομίας ισχύουσι και διά τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

2. Η περί εξαιρέσεως αίτησις επιδίδεται εις τον Πρόεδρον του Συλλόγου, παρ' ου εισάγεται εις το Συμβούλιον προς εκδίκασιν.

3. Όταν ζητήται η εξαίρεσις ολοκλήρου του Διοικητικού Συμβουλίου ή τώσων εκ των μελών αυτού, ώστε να μη καθίσταται εφικτή η συγκρότησις Πειθαρχικού Συμβουλίου, η αίτησις υποβάλλεται, αν μεν αφορά εις Σύλλογον εδρεύοντα εν τη έδρα Πρωτοδικείου, εις το Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου λόγω της έδρας του Εφετείου, αν δε αφορά εις Σύλλογον εδρεύοντα εν τη έδρα Εφετείου, εις το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον. Η αίτησις επιδίδεται εις τον Πρόεδρον του κατά το προηγούμενον εδάφιον αρμοδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου παρ' ου ανακινούται εις το εις ο αυτή αφορά Διοικητικόν Συμβούλιον, ίνα τούτο αναστείλη την ενέργειαν αυτού μέχρις εκδόσεως της επι της αιτήσεως αποφάσεως.

4. Εν περιπτώσει παροδοχής της αιτήσεως, αν δεν υπολείπεται επαρκής αριθμός διά την συγκρότησιν του Πειθαρχικού Συμβουλίου, παραπέμπεται υπόθεσις εις το Πειθαρχικόν Συμβούλιον ετέρου Συλλόγου, παρά του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου οριζομένου.

5. Ο πειθαρχικώς διωκόμενος Δικηγόρος άπαξ μόνον κατά βαθμόν δικαιοδοσίας δύναται να ζητήση εξαίρεσιν μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Άρθρο 68

1. Η πειθαρχική εξουσία ασκείται υπό του οικείου Συμβουλίου αυτεπαγγέλτως ή επί εγγράφω ή προφορική αναφορά ή ανακοινώσει Δημοσίας Αρχής ή και επί τη αιτήσει του φερομένου ως πειθαρχικώς διωκτέου.

2. Εντός εξ το βραδύτερον μηνών από της αυτεπαγγέλτου ενάρξεως της πειθαρχικής διώξεως ή της αναφοράς, το πειθαρχικόν Συμβούλιον οφείλει να περατώση την ανάκρισιν και να εκδώση την οριστικήν αυτού απόφασιν, πλην εάν συντρέχωσι περιπτώσεις των άρθρων 65 παρ. 1 και 67 παρ. 3 οπότε το εξάμηνον τούτο άρχεται από της προς τον Πρόεδρον του Συλλόγου γνωστοποιήσεως της αποφάσεως του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου ή του Δικαστηρίου.

Άρθρο 69

Εάν η δικαστική αρχή επελήφθη ποινικής κατά του Δικηγόρου διώξεως, το Πειθαρχικόν Συμβούλιον δεν κωλύεται να εξετάση την αυτήν πράξιν έχον το εκ του άρθρου 65 παρ. 1 δικαίωμα να αναστείλη κατά την κρίσιν του την πειθαρχικήν

δίωξιν μέχρι πέρατος της ποινικής. Η αθωωτική ή καταδικαστική απόφασις του Δικαστηρίου, ως και το απαλλακτικόν βούλευμα, δεν κωλύει το Πειθαρχικόν Συμβούλιον εις την ενέργειαν του, δικαιούμενον να λάβη υπ' όψιν του την σχετικήν ποινικήν δικογραφίαν, ην οφείλει ο αρμόδιος Εισαγγελεύς ν' αποστείλῃ προς τον Δικηγορικόν Σύλλογον επί τη αιτήσει του αρμοδίου Εισηγητού.

Άρθρο 70

Τας πειθαρχικάς ποινάς του παρόντος νόμου πλήν της προσωρινής και οριστικής παύσεως δύναται να επιβάλλωσι και τα δικαστήρια οσάκις πρόκειται περί πειθαρχικών παραπτωμάτων πραττομένων εν δημοσία συνεδριάσει. Εν τη περιπτώσει ταύτη το Δικαστήριον υποχρεούται να συντάξῃ περί τούτου έκθεσιν και να παραπέμψῃ την υπόθεσιν εις το αρμόδιον Πειθαρχικόν Συμβούλιον το οποίο μπορεί μόνο να επαυξήσῃ την ποινή. Εν πάση περιπτώσει μόνον μετά την κοινοποίησιν της αποφάσεως του οικείου πειθαρχικού Συμβουλίου, άρχεται η προθεσμία της εφέσεως.

Άρθρο 71

1. Πειθαρχικά παραπτώματα πραττόμενα ενώπιον εντεταλμένου δικαστού, ή ανακριτού, βεβαιούνται δι' εκθέσεως ήτις αποστέλλεται εις τον οικείον Δικηγορικόν Σύλλογον.
2. Κατά πάσαν περίπτωσιν αι δικαστικάί αρχαί υποχρεούνται ν' ανακοινώσιν εις τον οικείον Δικηγορικόν Σύλλογον παν πειθαρχικόν παράπτωμα Δικηγόρου, ούτινος λαμβάνουσι γνώσιν.

Άρθρο 72

1. Άμα τη υποβολή προς τον Δικηγορικόν Σύλλογον αναφοράς κατά Δικηγόρου ή άμα τη ανακαλύψει οιοδήποτε παραπτώματος, ο Πρόεδρος ή ο νόμιμος αυτού αναπληρωτής, υποχρεούται δίδων τον προσήκοντα χαρακτηρισμόν του παραπτώματος να ορίσῃ εν εκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως Εισηγητήν διά πράξεως καταχωριζομένης εις ειδικόν βιβλίον.
2. Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Συλλόγου προβαίνει εις την συγκρότησιν του Πειθαρχικού Συμβουλίου κατά το άρθρον 239.
3. Ο Εισηγητής ενεργεί πάσαν αναγκαίαν εξέτασιν, δικαιούται να καλή και εξετάζῃ μάρτυρας ενόρκως ή ανωμοτί, να ζητή έγγραφα παρά πάσης αρχής και Δικαστηρίου, έχων πάντα τα εκ του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας παρεχόμενα τω προανακριτικώ υπαλλήλω δικαιώματα. Τα παρά του Εισηγητού εκδιδόμενα εντάλματα περί βιαίας προσαγωγής απειθούτων μαρτύρων διαβιβάζονται υπ' αυτού απ' ευθείας προς τον αρμόδιον Εισαγγελέα ή προκειμένου περί στρατιωτικών εν γένει προς τον αρμόδιον Υπουργόν, υποχρεουμένος εις εκτέλεσιν αυτών.
4. Ο Εισηγητής δικαιούται όπως τας εκτός της έδρας του Συλλόγου πράξεις και ενεργείας αναθέτῃ εις τον αρμόδιον ανακριτήν, Πταισματοδίκην ή Ειρηνοδίκην.

Άρθρο 73

1. Πειθαρχική ποινή δεν επιβάλλεται πριν ή απολογηθή ή κληθή εμπροθέσμως προς απολογίαν ο διωκόμενος Δικηγόρος.
2. Ο Εισηγητής υποχρεούται να συντάσῃ κατηγορητήριον και να καλή τον διωκόμενον Δικηγόρον διά κλήσεως επιδιδομένης προς αυτόν διά δικαστικού

κλητήρος ίνα λάβη γνώσιν του κατηγορητηρίου και της δικογραφίας και απολογηθή εγγράφως. Η προς απολογία προθεσμία δεν δύναται να είναι βραχυτέρα των πέντε ημερών από της επιδόσεως της κλήσεως.

3. Μετά την υποβολήν της απολογίας ή την πάροδον της τεταγμένης προθεσμίας εφ' όσον επερατώθη η ανάκρισις ο Εισηγητής ανακοινού τούτο εις τον Πρόεδρον του Πειθαρχικού Συμβουλίου όστις ορίζει ημέραν και ώραν συνεδριάσεως αυτού. Ο διωκόμενος καλείται διά πράξεως του Προέδρου κοινοποιουμένης αυτώ πέντε τουλάχιστον ημέρας προ της εκδικάσεως, δικαιούται δε να παραστή ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου και μετά πληρεξουσίου Δικηγόρου.

4. Το Πειθαρχικόν Συμβούλιον κατά την προσδιορισθείσαν ημέραν δύναται να εξετάζη μάρτυρας κατά την κρίσιν του, μετά την απολογία του διωκόμενου ή εν περιπτώσει μη εμφανίσεώς του, μετά την διαπίστωσιν της νομίμου κλητεύσεως αυτού, εκδίδει παραχρήμα την απόφασιν του, δύναται όμως αν κρίνη αναγκαίον, να διατάσση την συμπλήρωσιν του κατηγορητηρίου και της ανακρίσεως. Εν τη τελευταία ταύτη περιπτώσει ο διωκόμενος δέον να καλήται και αύθις κατά τα εν παραγρ. 3 οριζόμενα.

Άρθρο 74

Η απόφασις συντάσσεται εγγράφως εντός οκτώ ημερών από της εκδικάσεως και δέον να είναι ησιολογημένη. Επίσης εγγράφως συντάσσονται τα πρακτικά εντός της αυτής προθεσμίας. Η υπάρχουσα τυχόν μειοψηφία δέον να μνημονεύηται μόνον εν τοις πρακτικοίς. Η απόφασις και τα πρακτικά υπογράφονται υπό του Προέδρου και του Γραμματέως του Πειθαρχικού Συμβουλίου και καταχωρούνται εις ειδικόν βιβλίον υπ' αύξοντα αριθμόν.

Άρθρο 75

Διά Δικηγόρον μη έχοντα εγγράφως δηλώσει κατά το τελευταίον έτος εις τον Δικηγορικόν Σύλλογον, εις ου την περιφέρειαν διαμένει, την ακριβή διεύθυνσιν της κατοικίας του, ή επί αγνώστου διαμονής, πάσα κοινοποίησις της πειθαρχικής διαδικασίας δύναται να γίνη είτε εις τον Γραμματέα των Πρωτοδικών της περιφερείας του Συλλόγου εις ον ανήκει, είτε εις τον Γραμματέα των Πρωτοδικών της περιφερείας εν η ούτος διαμένει, ως νόμιμον αντίκλητον αυτού. Τα ανωτέρω έχουσιν εφαρμογήν και αν την δίωξιν ενεργή ο Δικηγορικός Σύλλογος της διαμονής ή ασκήσεως της δικηγορίας του διωκομένου.

Άρθρο 76

1. Αι υπό του Πειθαρχικού Συμβουλίου επιβαλλόμεναι πειθαρχικάί ποιναί είναι α) επίπληξις, β) πρόστιμον, γ) προσωρινή παύσις από του Δικηγορικού Λειτουργήματος, 8 ημερών μέχρις 6 μηνών και δ) οριστική παύσις.

2. Το ανώτατον και κατώτατον όριον του ποσού του προστίμου καθορίζεται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου εκάστου Δικηγορικού Συλλόγου κατά Ιανουάριον εκάστου έτους. Εάν η απόφαση αυτή δεν εκδοθεί μέχρι το τέλος Ιανουαρίου εκάστου έτους, το ποσόν του προστίμου ορίζεται σε 10.000 δρχ. το κατώτατο και 200.000 δρχ. το ανώτατο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης αναπροσαρμόζονται τα πιο πάνω ποσά.

3. Η ποινή της οριστικής παύσεως επιβάλλεται μόνον εάν συντρέχη περίπτωσις εκ των εν άρθρω 81 αναφερομένων.

4. Η επιβάλλουσα ποινήν απόφασις επιδίδεται εντός τριάκοντα ημερών από της εκδόσεώς της εις τον εγκαλούμενον.

Άρθρο 77

1. Ο τιμωρηθείς Δικηγόρος δικαιούται εντός 10 ημερών από της επιδόσεως της αποφάσεως να εκκαλέση ταύτην ενώπιον του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

2. Η έφεσις γίνεται ενώπιον του Γραμματέως του Πειθαρχικού Συμβουλίου, του εκδόντος την απόφασιν, δι' εκθέσεως υποχρεούται δε ούτος όπως εντός δεκαημέρου διαβιβάση ταύτην μεθ' όλων των σχετικών εγγράφων εις τον Γραμματέα του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Η τε προθεσμία προς έφεσιν και η άσκησις της εφέσεως έχουσιν ανασταλτικήν δύναμιν.

Άρθρο 78

1. Το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον, δικάζον κατά δεύτερον βαθμόν δικαιούται να διατάξη νέαν ανάκρισιν, ενεργουμένην κατά τα εν άρθρ. 67 επόμε., να καλή τον τιμωρηθέντα Δικηγόρον, αν ζητηθή παρά τούτου, πάντοτε δε αν δεν έχη απολογηθή πρωτοβαθμίως, να μεταρρυθμίξη ή και να εξαφανίξη την εκκαλουμένην απόφασιν.

2. Την ενέργειαν των ανακριτικών πράξεων δύναται ο Εισηγητής ν' αναθέση εις Δικαστήν ή Εισαγγελέα.

3. Το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον αποφασίζει αμετακλήτως εκδίδον την απόφασιν του εντός τριμήνου το βραδύτερον από της εις αυτό εισαγωγής της σχετικής δικογραφίας, η δε απόφασις αυτού διαβιβάζεται προς τον Πρόεδρον του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, οφείλοντα αμελλητί να κοινοποιήση ταύτην προς τον τιμωρηθέντα. Αίτησις ακυρώσεως κατά των αποφάσεων Πειθαρχικού Συμβουλίου δεν συγχωρείται.

Άρθρο 79

1. Αι τελεσίδικοι αποφάσεις εκτελούνται υπό του Προέδρου του Συλλόγου.

2. Η επίπληξις και το πρόστιμον ανακοινούνται δι' εγγράφου προς τον τιμωρηθέντα παρά του Προέδρου του Συλλόγου. Το πρόστιμον εισπράττεται κατά τον Νόμον περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων και εισάγεται εις το Ταμείον του Συλλόγου. Η μη καταβολή τούτου καθιστά अपαράδεκτον την υποβολήν της κατά το άρθρον 28 δηλώσεως του τιμωρηθέντος.

3. Αι αποφάσεις του Πειθαρχικού Συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων αι καταγιγνώσκουσαι οριστικήν παύσιν ή προσωρινήν τουλάχιστον μηνός ή οριστικήν παύσιν, δημοσιεύονται υποχρεωτικώς εν περιλήψει, άμα καταστάται τελεσίδικοι, εις νομικόν περιοδικόν δαπάνη του τιμωρηθέντος εισπραττομένη κατά τον νόμον περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων, προσέτι δε διά τοιχοκολλήσεως εις τα γραφεία των Συλλόγων, τας αιθούσας των Δικαστηρίων και το Γραφείον του γραμματέως της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών.

4. Αι λοιπαί αποφάσεις, πλην των επιβαλλουσών την ποινήν της επιπλήξεως, δημοσιεύονται μόνον διά τοιχοκολλήσεως εις τα γραφεία των Συλλόγων. Αι επιβάλλουσαι την προσωρινήν ή οριστικήν παύσιν αποφάσεις, διαβιβάζονται προς τους Εισαγγελείς των Δικαστηρίων, και τους Γραμματείς των Διοικητικών Δικαστηρίων, παρ' οίς τελεί ο τιμωρηθείς, ίνα ανακοινωθώσι προς τα οικεία Δικαστήρια. Εντός πέντε ημερών από της εν άρθρω 78 παράγρ. 3 κοινοποιήσεως της τελεσιδίκου αποφάσεως εις τον τιμωρηθέντα Δικηγόρον, δια προσωρινής ή οριστικής παύσεως, οφείλει ούτος να προσέλθη ενώπιον του Γενικού Γραμματέως του Δικηγορικού Συλλόγου και καταθέση το δελτίον ταυτότητός του,

συντασσομένης εκθέσεως. Από της συντάξεως της εκθέσεως θεωρείται εκτιομένη η ποινή, εν περιπτώσει δε προσωρινής παύσεως, άμα τη λήξει ταύτης, συντάσσεται έκθεσις περί αποδόσεως του δελτίου εις τον τιμωρηθέντα. Η μη εμπρόθεσμος κατάθεσις του δελτίου του τιμωρηθέντος τιμωρείται διά της ποινής του άρθρου 175 του Ποινικού Κώδικος.

5. Ως προς τους δι' οριστικής παύσεως τιμωρηθέντας Δικηγόρους, τηρείται περαιτέρω η εν άρθρω 82 διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Παύσις και αναδιορισμός των Δικηγόρων

Άρθρω 80

1 Αποβάλλει αυτοδικαίως την ιδιότητα του Δικηγόρου και διαγράφεται του εις ο είναι εγγεγραμμένος μητρώου, α) ο παρ' ω συντρέχει περίπτωσις εκ των εν άρθρω 26 συνεπαγομένη αδυναμίαν διορισμού αυτού ως Δικηγόρου, β) ο μετά τον διορισμόν του στερούμενος εξ οιουδήποτε λόγου της Ελληνικής Ιθαγενείας, γ) ο στερούμενος διά τελεσίδικου δικαστικής αποφάσεως της ελευθέρας διαχειρίσεως της περιουσίας αυτού και δ) ο παρ' ω συντρέχει περίπτωσις του άρθρου 62 παράγρ. 1.

2. Κατ' ουδεμίαν περίπτωσιν η αναστολή της ποινής επιφέρει άρσιν των διά του Κώδικος οριζομένων ανικανοτήτων.

3. Εν περιπτώσει αυτοδικαίας αποβολής της ιδιότητος του Δικηγόρου επερχομένης επί τινι των ανωτέρω γεγονότων, ο Υπουργός της Δικαιοσύνης υποχρεούται να προκαλέση κατ' αίτησιν του Δικηγορικού Συλλόγου ή αυτεπαγγέλτως, διάταγμα βεβαιούν την αποβολήν της ιδιότητος του Δικηγόρου αφ' ης επήλθε το προκαλέσαν ταύτην γεγονός. Το διάταγμα τούτο βεβαιωτικόν απλώς της επελευθέρσεως αποβολής της ιδιότητος, ανακοινούται προς τε τον Σύλλογον και προς του Προέδρου και Εισαγγελείς των παρ' οίς ο Δικηγόρος διετελεί, Δικαστηρίων.

Άρθρω 81

1. Δικηγόρος δύναται να παυθή οριστικώς : α) Εάν κηρυχθείς ένοχος πλημμελήματος εκ των άρθρω 26 παρ. 1 του παρόντος, επιμωρήθη διά ποινής μη συνεπαγομένης αδυναμίαν διορισμού αυτού ως Δικηγόρου, β) εάν κηρυχθείς ένοχος κακουργήματος ή πλημμηλήματος εκ των εν άρθρω 26 παράγρ. 1 του παρόντος δεν επιμωρήθη ένεκα λόγου εξαλείφοντος το αξιόποινον ή αποκλειοντος τον καταλογισμόν πλην των περιπτώσεων της καταστάσεως αμύνης, ή ανάγκας ή εάν εξεδόθη βούλευμα παύον προς καιρόν την ποινικήν δίωξιν, γ) εάν επιμωρήθη εντός τριετίας διά δύο πειθαρχικών ποινών υπό του Πειθαρχικού Συμβουλίου, εξ ων η μια προστίμου τουλάχιστον, η δε δευτέρα προσωρινής παύσεως ελάσσονος των εξ μηνών, δ) εάν επιμωρήθη ήδη διά πειθαρχικής ποινής προσωρινής παύσεως εξ μηνών και ε) εάν επιμωρήθη πρότερον πειθαρχικώς επί τινι των ασυμβιβάστων του άρθρου 63.

2. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου υποχρεούται εντός 15 ημερών αφ' ης λάβη γνώσιν, ότι συντρέχει περίπτωσις εκ των άνω αναφερομένων, να προκαλέση απόφασιν του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

3. Παραίτησις ή μετάθεσις του Δικηγόρου προ της ενάρξεως είτε κατά την διάρκειαν της ως άνω επί οριστική παύσει διαδικασίας, δεν κωλύει ουδέ καταργεί αυτήν.

Άρθρο 82

1. Η περί οριστικής παύσεως απόφασις του Πειθαρχικού Συμβουλίου διαβιβάζεται υπό του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου, εντός μηνός από της εκδόσεως αυτής, προς τον Πρόεδρον του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου, όπως εισαχθή εις τούτο προς κρίσιν και αν δεν ήθελεν ενασκηθή παρά του Δικηγόρου έφεσις.

2. Από της ως εν παραγράφω 3 του άρθρου 78 κοινοποιήσεως της επικυρωτικής αποφάσεως του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου, ο τιμωρηθείς αποβάλλει αυτοδικαίως την ιδιότητα του Δικηγόρου εφαρμοζομένης της παραγράφου 3 του άρθρου 80.

Άρθρο 83

Δικηγόρος αποβάλλων την ιδιότητα του Δικηγόρου κατά το άρθρον 80 παρ. 1 και 81 παρ. 1 εδάφ. α' και β' λόγω επελεύσεως περιπτώσεις εκ των εν παρ. 1 του άρθρου 26 δικαιούται ν' αναδιορισθή, μετά σύμφωνον γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Συλλόγου και εάν δεν υπάρχει κενή θέσις, εφ' όσον η δι' ης κατεδικάσθη απόφασις, απέβαλε την ισχύν αυτής δι' άλλης δικαστικής αποφάσεως.

Άρθρο 84

1. Ο δυνάμει του άρθρου 81 παρ. 1 εδάφιοι γ', δ' και ε' οριστικώς παυθείς δικηγόρος, δεν δύναται ν' αναδιορισθή ει μη μετά πάροδον δέκα ετών από της παύσεως και αφού προηγηθή η κατά το προηγούμενον άρθρον γνωμοδότησις. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρον 21 του παρόντος.

2. Προκειμένου ο εν τη προηγουμένη παραγράφω μνημονευόμενος Δικηγόρος να μετατεθή μετά τον αναδιορισμόν του εις Δικαστήριον ετέρας περιφερείας, προσ απαιτείται γνωμοδότησις και του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου, παρ' ω αιτείται την μετάθεσιν.

Άρθρο 85

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'

Περί δοκίμων Δικηγόρων και Δικολάβων

Άρθρα 85 - 87
(Καταργήθηκαν)

Άρθρο 88

1. Μη υπάρχόντων τεσσάρων τουλάχιστον δικηγόρων ή δοκίμων δικηγόρων παρ' Ειρηνοδικείω τινί, εκτός έδρας του Πρωτοδικείου εδρεύοντι, επιτρέπεται η υπό δικολάβων εκπροσώπησις και υπεράσπισις των διαδίκων ενώπιον του Ειρηνοδικείου του αυτού τόπου Αρχής και ενώπιον του εν τη έδρα του Ειρηνοδικείου τούτου περιοδεύοντος Μονομελούς Πλημμελειοδικείου.

"2. Οπως διορισθή τις δικολάβος δέον α) να είναι πολίτης Έλλην, να έχη συμπληρώσει το 21ον έτος της ηλικίας του και να μη διατελή εις Δημοσίαν

Υπηρεσίαν ή έμμισθον τοιαύτην, παρά δήμω, κοινότητι ή νομικώ προσώπω και οργανισμώ πάσης φύσεως δημοσίου δικαίου, β) να έχη εκπληρώσει τας στρατιωτικές του υποχρεώσεις, ή να απηλλάγη νομίμως τούτων, γ) να έχη την ικανότητα του παρίστασθαι επί Δικαστηρίου, να μη διατελή υπό απαγόρευσιν ή δικαστικήν αντίληψιν και να μη έχη κηρυχθή εις κατάστασιν πτωχεύσεως, δ) να μη έχη καταδικασθή εφ' οιωδήποτε κακουργήματι ή επί τινι πλημμελήματι συνεπέια των οποίων εστερήθη των πολιτικών δικαιωμάτων κατά τα εν άρθροις 59 και 65 του Ποινικού Κώδικος οριζόμενα, εφ' όσον δεν επήλθεν αποκατάστασις κατά το άρθρ. 66 του αυτού Κώδικος, ε) να έχη απολυτήριον τουλάχιστον Γυμνασίου ή Ισοτίμου Σχολής, ή υπερπενταετή υπηρεσίαν εν θέσει γραμματέως δικαστηρίου και στ) να επιτύχη εις εξετάσεις ενώπιον Επιτροπής αποτελουμένης εκ του Προέδρου και Εισαγγελέως Πρωτοδικών και του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου, της περιφέρειας εις ην υπάγεται το Ειρηνοδικείον παρ' ω θέλει ασκήσει ο εξεταζόμενος τα καθήκοντά του. Δεν υποβάλλεται εις εξετάσεις ο πτυχιούχος Ανωτάτης Σχολής. Αι λεπτομέρειαι της ενεργείας των εξετάσεων και η εξεταστέα ύλη καθορίζεται δια β.δ. Ο αριθμός των παρ' εκάστω Ειρηνοδικείω διοριζομένων δικολάβων δεν δύναται να υπερβή τους τέσσαρας, εκτός εάν ο συνολικός αριθμός των πολιτικών και ποινικών αποφάσεων του Ειρηνοδικείου είναι ανώτερος των 400, ότε δύναται να διορισθή εις επί πλέον δικολάβος δι' εκάστην εκατοντάδα κατά μέσον όρον αποφάσεων της τελευταίας τριετίας. Οι ήδη διωρισμένοι δικολάβοι διατηρούνται μέχρι της καθ' οιονδήποτε τρόπον αποχωρήσεως των.

3. Μη υπάρχοντων τριών τουλάχιστον Δικολάβων διωρισμένων παρά τινι Ειρηνοδικείω ή οσάκις κατά την συνεδρίασιν δεν παρίστανται δύο τουλάχιστον δικηγόροι, εφ' όσον πάντες οι παρόντες δικηγόροι ή δικολάβοι δεν εκπροσωπούν τον αυτόν διάδικον επιτρέπεται η ενώπιον αυτού και των ειδικών Πταισματοδικείων η εκπροσώπησις και υπεράσπισις των διαδίκων υπό παντός Έλληнос πολίτου μη διτελούντος εις έμμισθον δημοσίαν πολιτικήν ή στρατιωτικήν, δημοτικήν ή κοινοτικήν ή νομικού προσώπου δημοσίου Υπηρεσίαν, συγκεντρούντος δε και τα υπό στοιχεία β' γ' και δ' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου προσόντα η ύπαρξις των οποίων βεβαιούται δι' υπευθύνου δηλώσεως αυτού εγχειριζομένης εις τον Ειρηνοδικήν ή Πταισματοδικήν επ' ακροατηρίω προ της ενάρξεως της εκδικάσεως της υποθέσεως. Οσάκις Ειρηνοδικείον ή Πταισματοδικείον της έδρας του Πρωτοδικείου συνεδριάζει εκτός της μονίμου έδρας του, δύναται να παρίσταται ενώπιον αυτού πας πολίτης Έλλην υπό τους όρους της προηγουμένης παραγράφου εφ' όσον δεν είναι παρόντες Δικηγόροι ή δόκιμοι τοιούτοι.

Άρθρο 89

1. Ο Δικολάβος διορίζεται δι' αποφάσεως του επί της Δικαιοσύνης Υπουργού δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφασις ανακοινούται εις τον Δικηγορικόν Σύλλογον εν τη περιφέρειά του οποίου εδρεύει το Ειρηνοδικείον, επιμέλεια δε τούτου κοινοποιείται προς τον διορισθέντα.

2. Δεν δύναται να ασκήση το επάγγελμα αυτού και δεν είναι δεκτός προς παράστασιν και υπεράσπισιν διαδίκων, ο διορισθείς δικολάβος πριν ή δώση τον όρκον του Δημοσίου υπαλλήλου ενώπιον του Ειρηνοδικείου τούτου και υποβάλη δήλωσιν εφ' απλού χάρτου προς τον οικείον Ειρηνοδικήν, καταβάλλων και ετήσιαν εισφοράν υπερ του Δικηγορικού Συλλόγου, κανονιζομένην κατ' έτος υπό του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλ' ουχί ανωτέραν του 1/2 της διά τους Δικηγόρους τοιαύτης. Η δήλωσις αύτη ισχύει μόνον μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου του έτους καθ' ο υπεβλήθη.

3. Αι δηλώσεις και εισφοραί εγχειρίζονται επί αποδείξει διαβιβάζονται δε υπό του Ειρηνοδικείου εντός μηνός προς τον αρμόδιον Δικηγορικόν Σύλλογον.

Άρθρο 90

1. Οι δικολάβοι εν τη ασκήσει του επαγγέλματος αυτών υπόκεινται εις τας εν άρθροις 46 και επ. του παρόντος Νόμου υποχρεώσεις.

2. Οι δικολάβοι υπόκεινται ως και οι Δικηγόροι εις πειθαρχικήν δίωξιν κατά τα εν άρθρω 86 οριζόμενα υπαγόμενοι ως προς ταύτην εις τον Δικηγορικόν Σύλλογον εν τη περιφερεία του οποίου ασκούσι το επάγγελμα αυτών, εφαρμόζονται δ' επ' αυτών αι διατάξεις των άρθρων 57 παρ. 1 και 62 του παρόντος.

3. Οι δικολάβοι παύονται υπό του Υπουργού της Δικαιοσύνης αυτεπαγγέλτως ή επί τη αιτήσει του Δικηγορικού Συλλόγου είτε ένεκα των εν άρθρω 81 λόγων, είτε ένεκα ελλείψεως των εν άρθρω 88 προϋποθέσεων, είτε ένεκα της επί διετίαν μη ασκήσεως του επαγγέλματος. Η περί της παύσεως δε πράξις δημοσιεύεται εν τη Εφημερίδι της Κυβερνήσεως και ανακοινούται τω οικείω Ειρηνοδίκη και τω Δικηγορικώ Συλλόγω.

4. Οι παρ' Ειρηνοδικαίς διωρισμένοι νομίμως δικολάβοι επί τριετίαν τουλάχιστον, δύναται να εξακολουθήσωσι δικολαβούντες παρ' αυτοίς Ειρηνοδικείοις του υπό του άρθρου 88 ου παρόντος προβλεπομένου αριθμού Δικηγόρων.

Άρθρο 91

ΤΜΗΜΑ Β'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Γενικά περί αμοιβών

1. Ο Δικηγόρος δικαιούται να λάβη παρά του εντολέως αυτού, πλην της δαπάνης δικαστηριακής ή άλλης την οποίαν εξ ιδίων κατέβαλε και αμοιβήν διά πάσαν εργασίαν αυτού δικαστικήν ή εξώδικον.

2. Ο Δικηγόρος δικαιούται να αξιώση, προ πάσης ενεργείας, ανάλογον προκαταβολήν διά τε την αμοιβήν αυτού ως και διά τας δαπάνας τας απαιτουμένας διά την ανατεθείσαν αυτώ εργασίαν, κατά τε την έναρξιν και την πρόοδον αυτής.

Άρθρο 92

«1. Τα της αμοιβής του Δικηγόρου ορίζονται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία τούτου και του εντολέως του ή του αντιπροσώπου αυτού, η οποία περιλαμβάνει είτε την όλη διεξαγωγή της δίκης είτε μέρος ή κατ' ιδίαν πράξεις αυτής ή κάθε άλλης φύσεως νομικές εργασίες, οριζόμενες από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου ως υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, καθώς και για τη διενέργεια εξωδικαστικών νομικών εργασιών, παύουν να ισχύουν.

Στην περίπτωση που δεν προκύπτει ύπαρξη έγκυρης έγγραφης συμφωνίας περί αμοιβής για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, ισχύουν οι οριζόμενες σύμφωνα με τα κατωτέρω νόμιμες αμοιβές. Με βάση τις νόμιμες αμοιβές διενεργείται από τα Δικαστήρια η επιδίκαση δικαστικών εξόδων, καθώς και η εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών στην περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 178 παράγραφος 1.

Επίσης βάσει αυτών προσδιορίζεται η αμοιβή του διοριζόμενου δικηγόρου υπηρεσίας επί παροχής νομικής βοήθειας σύμφωνα με το ν. 3226/2004 (ΦΕΚ 24 Α') ή επί διορισμού δικηγόρου κατά το άρθρο 200 του Κ.Πολ.Δ. σε περίπτωση παροχής ευεργετήματος πενίας ή επί αυτεπάγγελτου διορισμού δικηγόρου σε ποινικές υποθέσεις. Όπου στις διατάξεις των άρθρων 98-102, 104-123, 125-134, 139-156, 167 και 169 του παρόντος Κώδικα, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη νόμου που περιέχει ρύθμιση περί αμοιβής για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, γίνεται αναφορά σε «ελάχιστα όρια αμοιβών» ή «ελάχιστες αμοιβές» ή «αμοιβές», νοούνται εφεξής οι «νόμιμες αμοιβές» κατά την έννοια των προηγούμενων εδαφίων.

Από τις οριζόμενες στην κ.υ.α. υπ' αριθμ. 1117864/2297/Α0012/7.12.2007 (ΦΕΚ 2422 Β') ως υποχρεωτικές «ελάχιστες αμοιβές», εξακολουθούν να ισχύουν, αλλά εφεξής ως «νόμιμες αμοιβές» κατά τη ρύθμιση των προηγούμενων εδαφίων, μόνον εκείνες (του Κεφαλαίου Ι «Παραστάσεις σε Δικαστήρια»), οι οποίες αναφέρονται στην παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, είναι δυνατή επαναρρύθμιση των νόμιμων αμοιβών για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, με την τροποποίηση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση των διατάξεων που αναφέρονται στα δύο προηγούμενα εδάφια. Το προεδρικό διάταγμα μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την προβλεπόμενη στο προηγούμενο εδάφιο γνώμη, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Όπου στον παρόντα Κώδικα ή σε οποιονδήποτε άλλο νόμο προβλέπονται νόμιμες αμοιβές, σύμφωνα με τη ρύθμιση της παρούσας παραγράφου, που υπολογίζονται ως ποσοστό επί της αξίας του αντικειμένου της δίκης, με το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει της εξουσιοδότησεως των δύο προηγούμενων εδαφίων, αυτές καθορίζονται σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά, κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά καθοριζόμενες βαθμίδες πλαισίων ποσών κλιμακωτή επαύξηση της εκφραζόμενης ή αποτιμώμενης σε χρήμα, αξίας επί της οποίας αυτά υπολογίζονται.

2. Όταν ο δικηγόρος για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του αμειβεται μόνο με πάγια περιοδική αμοιβή (άρθρο 63 παρ. 4 εδάφιο α'), το όριο αυτής ορίζεται με ελεύθερη συμφωνία με τον εντολέα του.

3. Επιτρέπεται συμφωνία, εξαρτώσα την αμοιβήν ή το είδος αυτής εκ της εκβάσεως της δίκης ή αποτελέσματος της εργασίας ή εξ οιασδήποτε άλλης αιρέσεως, ως και συμφωνία περί αμοιβής δι' εκχωρήσεως ή μεταβιβάσεως μέρους του αντικειμένου της δίκης ή της εργασίας. Η τοιαύτη συμφωνία δεν δύναται να υπερβαίνει τα 20 % του αντικειμένου της δίκης.

4. Α) Η συμφωνία από την οποία εξαρτάται η αμοιβή του δικηγόρου από την έκβαση της δίκης και η οποία αναφέρεται σε υποθέσεις από ζημίες αυτοκινήτων (άρθρο 681 Α Κ.Πολ.Δ.) ή σε μισθούς, ημερομίσθια, πρόσθετες αμοιβές για υπερωρίες, εργασία νυκτερινή ή σε Κυριακές ή εορτές, δώρα, αντίτιμο για άδεια ή επίδομα αδείας, αποζημίωση για καταγγελία της συμβάσεως εργασίας και γενικά σε απαιτήσεις που ανάγονται σε εργασιακή σύμβαση υπαλλήλων, εργατών ή υπηρετών (άρθρο 663 Κ.Πολ.Δ.) ή σε αποδοχές γενικά μονίμων δημοσίων υπαλλήλων ή υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. οι οποίοι υπάγονται στη δικαιοδοσία των Διοικητικών Δικαστηρίων καταρτίζεται εγγράφως και γνωστοποιείται στο Δικηγορικό Σύλλογο του οποίου είναι μέλος ο δικηγόρος. Η γνωστοποίηση γίνεται με προσαγωγή δύο πρωτοτύπων και με πράξη που συντάσσεται κάτω από το ένα πρωτότυπο το οποίο παραλαμβάνει ο δικηγόρος. Το άλλο πρωτότυπο παραμένει στα αρχεία του Συλλόγου και καταχωρίζεται αμέσως σε ειδικό βιβλίο. Τα πρωτότυπα, στα οποία αναγράφεται ο

αριθμός φορολογικού μητρώου των συμβαλλομένων, προσάγονται σε προθεσμία είκοσι ημερών από την ημέρα της κατάρτισης της συμβάσεως. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή χωρίς να προσαχθεί η σύμβαση στο Σύλλογο, η σύμβαση είναι άκυρη. Φορολογικός νόμος ο οποίος επιβάλλει στον δικηγόρο την υποβολή αντιγράφου του εργολαβικού συμβολαίου στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία εξακολουθεί να ισχύει. Β) Η αναγγελία της εκχώρησης τμήματος της απαίτησης για κάλυψη της αμοιβής του δικηγόρου γίνεται με κοινοποίηση του σχετικού συμφωνητικού στον οφειλέτη, οποτεδήποτε πριν από την πληρωμή της απαίτησεως. Όταν οφειλέτης είναι το Ελληνικό Δημόσιο, η αναγγελία γίνεται με υποβολή του εκχωρητικού εγγράφου στον οικείο Υπουργό και στην αρμόδια για την εκκαθάριση της δαπάνης Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου, χωρίς να τηρούνται οι διατυπώσεις του άρθρου 95 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α'). Προκειμένου περί νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ασφαλιστικών οργανισμών το ανωτέρω έγγραφο γνωστοποιείται στο νόμιμο εκπρόσωπό τους και στην αρμόδια για την πληρωμή της δαπάνης υπηρεσία του νομικού προσώπου. Σε κάθε περίπτωση, η γνωστοποίηση του εκχωρητικού εγγράφου γίνεται και στην αρμόδια για τη φορολόγηση του δικηγόρου Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία. Η μη αναγγελία της εκχώρησεως κατά τις διατάξεις του παρόντος επάγεται την ακυρότητα αυτής. Η παρακράτηση και απόδοση της αμοιβής του δικηγόρου γίνεται από το αρμόδιο για πληρωμή της απαίτησης όργανο του Δημοσίου ή του Ν.Π.Δ.Δ.. Η παρούσα διάταξη ισχύει και για τις υποθέσεις που εκκρεμούν για πληρωμή.

5. Η κατά τ' ανωτέρω συμφωνία, η εξαρτώσα την αμοιβήν εκ της εκβάσεως της δίκης, τότε μόνον ισχύει, όταν ο Δικηγόρος ανέλαβε την υποχρέωσιν να διεξαγάγη την δίκην μέχρι τελεσιδικίας χωρίς εν αποτυχία να λάβη αμοιβήν τινά ούτε αυτός ούτε ο κατά τον αυτόν ή άλλον βαθμόν συμπληρεζούσιος ή υποκατάστατος. Τοιαύτη συμφωνία δεν επιτρέπεται εις τους δικολάβους.

6. Εν αμφιβολία περί του αν εκερδήθη η δίκη κατά τα ανωτέρω, αποφαίνεται αμετακλήτως, αιτήσει του εντολέως ή του Δικηγόρου, το Συμβούλιον του Συλλόγου εις ον ανήκει ο Δικηγόρος.

Άρθρον 92Α

Ο δικηγόρος για τις παρεχόμενες με έμμισθη εντολή υπηρεσίες του αμείβεται με πάγια μηνιαία αμοιβή που καθορίζεται με ελεύθερη συμφωνία με τον εντολέα του. Η αμοιβή των ασκούμενων δικηγόρων δεν μπορεί να είναι κατώτερη του εκάστοτε ισχύοντος κατώτατου νόμιμου μισθού υπαλλήλου του ιδιωτικού τομέα.

2. Οι αποδοχές των δικηγόρων που παρέχουν τις υπηρεσίες τους με έμμισθη εντολή στους φορείς της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 4024/2011 (Α' 226) καθορίζονται όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ν. 4024/2011.

Άρθρο 93

Είναι άκυρος πάσα συμφωνία περί παροχής αμοιβής προς βουλευτήν Δικηγόρον διά παροχήν οιασδήποτε υπηρεσίας παρ' αυτού επί πάσης υποθέσεως διεκπεραιουμένης υπό των Διοικητικών Αρχών, πλην των διά τας ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων παρεχομένης Δικηγορικής αμοιβάς. Τα δοθέντα αναζητούνται, επιτρεπομένου τω δικαιούχω του εμμαρτύρου μέσου ανεξαρτήτως ποσού.

Άρθρο 94

1. Δικηγόρος παρέχων τας υπηρεσίας αυτού κατά τους όρους του άρθρου 63 παρ. 4 λυομένης της μεταξύ αυτού και του εντολέως συμβάσεως, α) δια καταγγελίας εκ μέρους του εντολέως, β) δια πτωχεύσεως ή διαλύσεως της εντολίδος εταιρείας και γ) δια πτωχεύσεως του εντολέως, δικαιούται να λάβη παρά του εντολέως του αποζημίωσιν ίσην προς α) μίαν παγίαν μηνιαίαν, περιοδικήν αμοιβήν αν έχη συμπληρώσει εξάμηνον υπηρεσίαν, β) τρεις τοιαύτας περιοδικάς αμοιβάς αν έχη συμπληρώσει διετίαν, γ) εξ τοιαύτης περιοδικάς αμοιβάς αν έχη συμπληρώσει τριετίαν δ) δέκα τοιαύτας αν έχη συμπληρώσει πενταετίαν, ε) δώδεκα τοιαύτας αν έχη συμπληρώσει οκταετίαν, στ) δια τους έχοντας υπηρεσίαν άνω των οκτώ ετών προστίθεται δι' έκαστον επί πλέον έτος υπηρεσία αμοιβή ενός και ημίσεος μηνός, της αποζημιώσεως μη δυναμένης να υπερβή τας τριάκοντα παγίας αμοιβάς κατ' ανώτατον όριον. Δια τον υπολογισμόν της παγίας μηνιαίας περιοδικής αμοιβής όσον αφορά την αποζημίωσιν ταύτην λαμβάνεται υπ' όψιν μόνον παν ότι καταβάλλεται υποχρεωτικώς κατά νόμον ετησίως ή μηνιαίως σταθερώς υπό οιασδήποτε μορφήν, ουχί δε τυχόν αυξομειούμεναι κατά μήνα δαπάναι ή και αμοιβαί καθ' υπόθεσιν. Εν περιπτώσει λύσεως της συμβάσεως δια καταγγελίας του εντολέως, ο δικηγόρος δικαιούται να λαμβάνη την συμπεφωνημένην εντός των ορίων του άρθρ. 92 του παρόντος αμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολής της κατά τα άνω αποζημιώσεως.

2. Η κατά την παράγραφον 1 αποζημίωσις καταβάλλεται μειωμένη εις το ημισυ εις δικηγόρους και νομικούς ή δικαστικούς συμβούλους, παρέχοντας τας υπηρεσίας αυτών προς τους εντολείς των κατά τους όρους του άρθρου 63 παράγραφος 4 του παρόντος Κώδικος εν περιπτώσει οικειοθελούς αποχωρήσεως αυτών εκ της υπηρεσίας δι οιονδήποτε λόγον, εφ' όσον έχουν συμπληρώσει εις τον αυτόν εντολέα τούχιστον δεκαπενταετή υπηρεσίαν, μειωμένη εις τα δύο τρίτα δια τους συμπληρώσαντας εικοσαετή υπηρεσίαν και ολόκληρος δια τους συμπληρώσαντας εικοσιοκταετή υπηρεσίαν. Ειδικώς οι αποχωρούντες του δικηγορικού λειτουργήματος δικαιούνται της πλήρους αποζημιώσεως εφ' όσον έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον εικοσαετή υπηρεσίαν. Το δικαίωμα τούτο αργεί αν υπέπεσαν εις αδίκημα εκ των μνημονευομένων εις τα άρθρα 80 παράγραφος 1 και 81 του παρόντος στρεφομένου δε κατά του εντολέως των. Η κατά τα άνω αποζημιώσις καταβάλλεται ανεξαρτήτως της συντάξεως ή αλλης οιασδήποτε περιοδικής χρηματικής παροχής, των οποίων τυχόν δικαιούνται οι ανωτέρω εξ οιασδήποτε πηγής. Εαν όμως οι ανωτέρω δικαιούνται εκ της προς τον εντολέα υπηρεσίας των και εφ' άπαξ χρηματικής παροχής αμα τη συνταξιοδοτήσει των, η κατά την παρούσαν παράγραφον κατά περίπτωσιν αποζημιώσις δεν δύναται να υπερβαίνει το υπο του Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Υπαλλήλων, κατά τον χρόνον της απαχωρήσεως των καταβαλλόμενον εφ' άπαξ βοήθημα εις εφέτην, αποχωρούντα μετά συμπλήρωσιν του αυτού χρόνον υπηρεσίας.

Της αποζημιώσεως της παρ. 2 του παρόντος άρθρου και υπό τας εν αυτή διακρίσεις εν περιπτώσει θανάτου του Δικηγόρου δικαιούνται η σύζυγος και τα ανήλικα άρρενα τέκνα και αι άγαμοι θυγατέρες αυτού.

4. Αι περί αδείας διατάξεις του Ν. 539/1945 εφαρμόζονται αναλόγως και επί των Δικηγόρων και Νομικών ή Δικαστικών συμβούλων παρεχόντων τας υπηρεσίας αυτών προς τους εντολείς των κατά τους όρους του άρθρου 63 παράγραφος 4 του παρόντος Νόμου. Εφ' όσον παρ' εντολέων τηρούνται μέχρι σήμερα ευνοϊκώτεροι όροι χορηγήσεως της ανωτέρω αδείας εξακολουθούσιν ισχύοντες οι ευνοϊκώτεροι ούτοι όροι. Οι αυτοί ως άνω Δικηγόροι και Νομικοί ή Δικαστικοί Σύμβουλοι δικαιούνται και του επιδόματος αδείας του χορηγουμένου κατά τας διατάξεις του υπ' αριθ. 551/1963 (10) Β.Δ/τος αναλόγως εφαρμοζομένου.

5. Δικηγόροι μετατιθέμενοι δικαιούνται εις πληρωμήν της εισφοράς υπέρ του Συλλόγου εις ον μετατίθενται διά την εγγραφήν και την γινομένην συγχρόνως παρ' Εφέταις προαγωγήν των εις εξαμηνιαίας δόσεις, εφ' όσον προσκομίσωσι

πιστοποίησιν παρά του Συλλόγου εξ ου μετατίθενται, εμφανίουσιν ότι ελάμβανον μέχρι της μεταθέσεώς των παρ' αυτού ως οικονομικήν ενίσχυσιν χρηματικά βοηθήματα.

6. Δεν επιτρέπεται, και αν γίνει είναι άκυρη, καταγγελία συμβάσεως εργασίας των δικηγόρων που παρέχουν τις υπηρεσίες τους με τους όρους του άρθρου 63 παρ.4, κατά το χρονικό διάστημα που είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, χωρίς την πορηγούμενη άδεια του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Η άδεια αυτή δεν απαιτείται αν συντρέχουν οι περιπτώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 26 και το άρθρο 81 παρ.1 εδάφ. α' και β' του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Άρθρο 95

1. Συμφωνία περί αμοιβής εις ποσοστόν ανώτερον του δεκάτου του αντικειμένου της δίκης τεκμαίρεται ως αφορώσα το εισπραχθησόμενον ποσόν ή επιδικασθησόμενον αντικείμενον. Επί συμφωνίας εξαρτώσης την αμοιβήν εκ του αποτελέσματος η αμοιβή εισπράττεται είτε εξ αυτού του προϊόντος της δίκης δι' ην συνεφωνήθη, είτε εκ της λοιπής περιουσίας του εντολέως, ο πληρεξούσιος όμως Δικηγόρος απολαύει προνομίου επί μόνου του προϊόντος της δίκης, απαγορευομένης πάσης εκχωρήσεως αυτού ή οιασδήποτε άλλης μεταβιβάσεως εν ζωή ή αιτία θανάτου ή κατασχέσεως, μέχρι του ποσού εις ο δικαιούται ο Δικηγόρος.

2. Η συμφωνία περί αμοιβής αποδεικνύεται σε κάθε περίπτωση με την προσκόμιση του περι αυτής εγγράφου. Διάδικος εισπράττων παρά του αντιδίκου αυτού δικαστικά έξοδα προκαταβληθέντα παρά του πληρεξουσίου του Δικηγόρου ή Δικηγορικής αμοιβάς επιδικασθείσας δι' αποφάσεως και μη αποδίδων ταύτας αμελλητί εις τον δικαιούχον διώκεται επί υπεξαίρεσει. Η συμπεφωνημένη αμοιβή οφείλεται και εάν η υπόθεσις λυθή συμβιβαστικώς επί του ποσού του συμβιβασμού.

Άρθρο 96

1. Ο δικηγόρος για την παράσταση του ενώπιον των δικαστηρίων και των δικαστικών συμβουλίων, καθώς και ενώπιον δικαστών υπό την ιδιότητα τους ως ανακριτών ή εισηγητών ή εντεταλμένων δικαστών, και εν γένει για την παροχή υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και τη διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας ή εκδόσεως δικαστικής διαταγής, υποχρεούται να προκαταβάλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο ορισμένο ποσοστό επί «ποσού αναφοράς» ίσο με το μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος παρακρατούμενο από την προκαταβολή της δικηγορικής αμοιβής και προοριζόμενο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για: αα) την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των υπηρεσιών του Συλλόγου, ββ) την απόδοση ως πόρου, στον τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων (ΤΕΑΔ) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ), γγ) την απόδοση ως πόρου στο οικείο Ταμείο Προνοίας και τους διαδόχους αυτού φορείς, εφόσον κατά νόμο προβλέπεται τέτοιος πόρος και δδ) την απόδοση ως πόρου στον Ειδικό Διανεμητικό Λογαριασμό νέων δικηγόρων του άρθρου 33 του ν. 2915/ 2001 (ΦΕΚ 109 Α'). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προσδιορίζονται, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάξεις, τα κατά περίπτωση αποδιδόμενα ποσοστά, καθώς και το συνολικό ποσοστό επί «ποσού αναφοράς» που υποχρεούται ο Δικηγόρος να προκαταβάλλει, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο πρώτο εδάφιο.

Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης ή ματαίωσης της δίκης, η προκαταβολή αναζητείται από τον Δικηγόρο που προέβη σε αυτήν. Αλλιώς, η προκαταβολή ισχύει για τη νέα συζήτηση.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, καθορίζεται το προβλεπόμενο στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής «ποσό αναφοράς» για κάθε διαδικαστική ενέργεια ή παράσταση του δικηγόρου και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Η απόφαση μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ως «ποσό αναφοράς», κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας διάταξης, νοείται το ποσό που ορίζεται στην κ.υ.α. υπ' αριθμ. 1117864/2297/A0012/7.12.2007 (ΦΕΚ 2422 Β') για την αντίστοιχη διαδικαστική πράξη ή Παράσταση Δικηγόρου.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά, τα οποία είναι εφαρμοστέα επί των «ποσών αναφοράς», που ορίζονται στα τρία πρώτα εδάφια της προηγούμενης παραγράφου. Το διάταγμα αυτό μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να αντικαθίσταται το ως άνω σύστημα των ποσοστών επί ποσών αναφοράς με καθοριζόμενα προκαταβαλλόμενα πάγια ποσά για κάθε διαδικαστική πράξη ή Παράσταση Δικηγόρου.

3. Από την υποχρέωση της προκαταβολής, που ορίζεται και υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, απαλλάσσονται οι Δικηγόροι, όταν εκπροσωπούν:

α) διαδίκους που αναγνωρίζονται ως «πένητες», σύμφωνα με τα άρθρα 194 έως 204 του Κ.Πολ.Δ., ή ως δικαιούχοι νομικής βοήθειας σύμφωνα με το ν. 3326/2004.
β) διαδίκους που εμπíπτουν στις διατάξεις των άρθρων 175 παρ. 2 και 201 παρ. 6 του παρόντος Κώδικα.

γ) το Ελληνικό Δημόσιο και

δ) διαδίκους που αμείβουν τον δικηγόρο τους με πάγια αντιμισθία. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η υποχρέωση προκαταβολής της παραγράφου 1 βαρύνει τον διάδικο, για την καταβολή όμως του ποσού αυτής ευθύνεται εις ολόκληρον και ο δικηγόρος. Η συνδρομή των περιπτώσεων β', γ' και δ' αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση του πληρεξούσιου δικηγόρου.

4. Αναφορικά με την εκπλήρωση της υποχρέωσης προκαταβολής της παραγράφου 1, ο δικηγόρος που παρίσταται υποχρεούται να καταθέσει το σχετικό γραμμάτιο καταβολής του ποσού αυτής. Δικηγόρος που παραβιάζει την υποχρέωση προκαταβολής της παραγράφου 1, υποχρεούται να καταβάλει κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προκαταβάλει και τιμωρείται με πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) έως είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτούργημα από δεκαπέντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από πρόταση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, τα παραπάνω όρια του ύψους του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

Το ποσό προστίμου και κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προκαταβληθεί καταβάλλονται στο ταμείο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, εισπράττονται δε κατά τις διατάξεις του άρθρου 79 παράγραφος 2 του Κώδικα περί Δικηγόρων. Οι

προϊστάμενοι των γραμματειών όλων των δικαστηρίων υποχρεούνται στο τέλος κάθε μηνός να αποστέλλουν στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους ονομαστικές καταστάσεις των δικηγόρων που παρέστησαν χωρίς να προσκομίσουν το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος γραμμάτιο προκαταβολής, μνημονεύοντας ταυτόχρονα τα στοιχεία του διαδικού για τον οποίο παρέστησαν, τη δικονομική του θέση, την ημερομηνία δικασίμου, το δικαστήριο και το είδος της διαδικασίας.

Άρθρο 96Α

1. Επί υπάρξεως σε Δικηγορικό Σύλλογο ιδιαίτερου διανεμητικού λογαριασμού, το κατά το επόμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής οριζόμενο ποσοστό, ως πόρος του λογαριασμού τούτου, υπολογίζεται επί «ποσού αναφοράς», κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου, που εφαρμόζεται εν προκειμένω αναλόγως, προκαταβάλλεται δε μαζί με το προκαταβαλλόμενο σύμφωνα με την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου ποσοστό. Το ύψος του ποσοστού που θα παρακρατείται, τα κριτήρια συμμετοχής στο διανεμητικό λογαριασμό των μελών του Δικηγορικού Συλλόγου, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του λογαριασμού αυτού ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Η υπουργική απόφαση εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, που εκφράζεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του και επικυρώνεται από τη Γενική Συνέλευση του Συλλόγου που συγκαλείται ειδικά για το σκοπό αυτόν, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 215 του νόμου αυτού. Η ψηφοφορία μπορεί να διεξάγεται επί μία έως τρεις συνεχείς ημέρες, σύμφωνα με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Η επικύρωση θεωρείται ότι έγινε, αν υπέρ της πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου ψηφίζουν τα 2/3 του συνόλου όσων ψηφοφόρησαν.

2. Στην απόφαση του Υπουργού ή σε ιδιαίτερη απόφασή του, που εκδίδεται κατά την προηγούμενη παράγραφο, είναι δυνατό να ορίζονται τα σχετικά με την παρακράτηση ποσοστών από αμοιβές δικηγόρων που διορίζονται σύμφωνα με το νόμο δαιτητές ή εκκαθαριστές κληρονομιών, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την παρακαταβολή των αμοιβών, την περιέλευση του παρακρατούμενου ποσοστού σε ειδικό λογαριασμό και τα κριτήρια της συμμετοχής των μελών του Δικηγορικού Συλλόγου στη διανομή του προϊόντος.

3. Μετά την αφαίρεση των ποσοστών που προαναφέρονται, το υπόλοιπο ποσό της αμοιβής αποδίδεται στο δικαιούχο δικηγόρο.

4. Η παρακράτηση αμοιβών υπέρ του διανεμητικού λογαριασμού αρχίζει από τη δημοσίευση των, κατά τις παρ. 1 και 2, υπουργικών αποφάσεων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και δεν αφορά τις εκκρεμείς δίκες, σε οποιοδήποτε στάδιο και αν βρίσκονται.

Άρθρο 97

Απασαι αι διατάξεις των άρθρων 92-96 εφαρμόζονται και επί των υφισταμένων συμφωνιών, ως και των ήδη οφειλομένων αμοιβών και δικαστικών εξόδων.

Άρθρο 98

1. Εν ελλείψει ειδικής συμφωνίας, το ελάχιστον ποσόν της αμοιβής του Δικηγόρου ορίζεται κατά τας διατάξεις των επομένων άρθρων αυξανόμενον κατά την κρίσιν του δικαστού ή του δικαστηρίου, αναλόγως της επιστημονικής εργασίας, της αξίας και του είδους της διεκπεραιωθείσης υποθέσεως, του

καταναλωθέντος χρόνου, της σπουδαιότητας της διαφοράς, των ιδιαζουσών αυτήν περιστάσεων και εν γένει των καταβληθεισών δικαστικών ή εξωδίκων ενεργειών.

2. Κατά τον προσδιορισμόν τούτον η αποτίμησις εκάστης πράξεως και ενεργείας δεν δύναται να ορισθή υπό των δικαστηρίων και των δικαστικών αρχών κατωτέρα της εν τοις επομένοις άρθροις.

Άρθρο 99

Το ελάχιστον όριον της αμοιβής επί των πολιτικών υποθέσεων, των ποινικών και ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων και αρχών εκτός των εν άρθροις 94 και 124 αναγεγραμμένων, και των εξωδίκων, πλην των εν τοις άρθροις 160 και 161, είναι ίσον προς το γινόμενον των δραχμών, αίτινες αναγράφονται εν τω παρόντι και δι' εκάστην ειδικήν εργασίαν, επί συντελεστήν οριζόμενον δι' αποφάσεως του Υπουργού της Δικαιοσύνης, μετά σύμφωνον γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο ανωτέρω υπολογισμός επί τη βάσει του συντελεστού δεν λαμβάνει χώραν όπου κατά τον παρόντα νόμον η αμοιβή ορίζεται κατά ποσοστόν επί της αξίας του αντικειμένου, πλην αν άλλως ορίζεται εις ειδικάς περιπτώσεις.

Άρθρο 100

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ελάχιστα όρια αμοιβών

A) Εργασία εις πολιτικάς υποθέσεις.

Π ρ ο δ ι κ α σ ί α ι

1. Το ελάχιστον όριον της αμοιβής διά την σύνταξιν κυρίας αγωγής ορίζεται εις ποσοστόν 2% επί της αξίας του αντικειμένου της αγωγής. Επί αγωγών εκ συναλλαγματικών και γραμματίων εις διαταγήν κατά την έκτακτον αυτών διαδικασίαν το ανωτέρω ποσοστόν μειούται εις το ήμισυ.

2. Εάν το αίτημα της αγωγής δεν συνίσταται εις ωρισμένην χρηματικήν απαίτησιν (π.χ. αγωγαί αναγνωριστικά, νομής, κυριότητος, δουλειών, διανομής, ακυρότητος, διαλύσεως Εταιρείας κλπ.) το ελάχιστον όριον της αμοιβής καθορίζεται κατά τα άνω επί τη βάσει της πραγματικής αξίας του αντικειμένου της αγωγής.

3. Εάν το αίτημα της αγωγής είναι περιοδικαί παροχαί ή πρόσοδοι απροσδιορίστου χρόνου, το όριον τούτο καθορίζεται κατά τα άνω επί τη βάσει του δεκαπλού της ενιαυσίας παροχής ή προσόδου.

4. Εάν το αντικείμενον της αγωγής δεν δύναται φύσει ν' αποτιμηθή εις χρήμα (π.χ. αγωγαί διαζυγίων, ακυρότητος γάμου, αποδοκιμασίας κλπ.) το όριον τούτο συνίσταται εις δραχμάς 20 διά τας ενώπιον του Ειρηνοδικείου αγωγάς, δραχμάς 50 διά τας ενώπιον του Πρωτοδικείου και δρχ. 100 διά τας ενώπιον των λοιπών δικαστηρίων τοιαύτας.

Άρθρο 101

Εάν πλείονες αγωγαί ενωθώσιν εν τω αυτώ δικογράφω δι' εκάστην τούτων οφείλεται ιδιαίτερα αμοιβή επί τη βάσει του ποσού ή του αιτήματος, ως εάν αι αγωγαί αύται συνετάσσοντο κεχωρισμένως εν ιδιαίτεροις δικογράφοις. Η διάταξις αύτη δεν εφαρμόζεται εις τας περιπτώσεις της παρ. 5 του άρθρου 114

οσάκις το αυτό δικόγραφο αιτήσεως στρέφεται κατά πλειόνων ιδιοκτητών απαλλοτριουμένων ακινήτων.

Άρθρο 102

Εάν το αίτημα της αγωγής είναι προφανώς εξωγκωμένον, το τοιούτον δε ηδύνατο να γίνη αντιληπτόν και παρ' αυτού του δικηγόρου, το ελάχιστον όριον αμοιβής κανονίζεται επί τη βάσει του ποσού, όπερ έδει να ζητηθή διά της αγωγής, εάν ο δικηγόρος εξηκρίβωσεν επιμελέστερον τα πράγματα, εκτός εάν διά τον ως άνω καθορισμόν του αιτήματος της αγωγής συνεμορφώθη προς έγγραφον εντολήν του εντολέως του ή του αντιπροσώπου του.

Άρθρο 103

Προς την αγωγήν εξομοιούται η ανταγωγήν και η κυρία παρέμβασις είτε δι' ιδίου δικογράφου, είτε διά προτάσεων ασκούμεναι, η ανακοπή μετά διεκδικήσεως, η ανακοπή κατά πράξεων πάσης φύσεως αναγκαστικής εκτελέσεως, και η ανακοπή κατά πράξεων εφόρου.

Άρθρο 104

Διά την σύνταξιν ανακοινώσεως δίκης μετά προσεπικλήσεως εις παρέμβασιν, ανακοπής κατ' επιταγής, τριτανακοπής, ανακοπής κατά συντηρητικού μέτρου, παρατηρήσεων ενώπιον του Συμβουλαιογράφου ως προς την σύνταξιν του πίνακος, ανακοπής κατά πίνακος κατατάξεως, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι το ήμισυ του διά του προηγουμένου άρθρου ορισθέντος, ουδέποτε όμως κατώτερον των δραχμών 20, εάν αύται απευθύνωνται ενώπιον του Ειρηνοδικείου, των δραχμών 40 εάν αύται απευθύνωνται ενώπιον του Πρωτοδικείου και δραχμών 80 εάν αύται απευθύνωνται ενώπιον των άλλων δικαστηρίων.

Άρθρο 105

1. Διά την σύνταξιν παρεμπιπτουσών αγωγών, αφορωσών εις ανατοκισμόν τόκων, εις πρόσθετον αποζημίωσιν ή εις καρπούς, και τόκους συμπληρωματικού ή μεταγενεστέρους, το ελάχιστον όριον της αμοιβής κανονίζεται συμφώνως τω άρθρω 100 παρ. 1.

2. Διά την σύνταξιν παρεμπιπτούσης αγωγής περί κύρους κατασχέσεως αγωγής περί επαναλήψεως δίκης, απλής ανακοινώσεως, προσθέτου παρεμβάσεως και αιτήσεως περί προσωρινής κρατήσεως, το όριον τούτο είναι δραχμαί 20 εάν απευθύνωνται ενώπιον του Ειρηνοδικείου και δραχμαί 40 ενώπιον των άλλων δικαστηρίων.

Άρθρο 106

1. Διά την σύνταξιν πάσης αιτήσεως της επ' αναφορά διαδικασίας απευθυνομένης ενώπιον του Πρωτοδικείου, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 40.

2. Διά την σύνταξιν αιτήσεως εξαιρέσεως δικαστών ή διαιτητών το όριον τούτο είναι δραχμαί 25, εάν αυτή αφορά Ειρηνοδίκην και δραχ. 50 εάν αυτή αφορά άλλον δικαστήν.

3. Διά την σύνταξιν αιτήσεως περί παραπομπής ή περί κανονισμού αρμοδιότητος το όριον τούτο είναι δραχμαί 50, αιτήσεως δε περί εκποιήσεως πλοίου το όριον τούτο καθορίζεται συμφώνως τω άρθρω 100 παρ. 1.

4. Διά την σύνταξιν πάσης άλλης αιτήσεως, μη ειδικώς προβλεπομένης εν τω παρόντι νόμω το ελάχιστον όριον, είναι δραχμαί 20 εάν αυτή απευθύνεται προς το Ειρηνοδικείον και δραχμαί 40 εάν αυτή απευθύνεται προς άλλα Δικαστήρια.

B) Διαδικασίαι επ' ακροατηρίου.

1) Ενώπιον Ειρηνοδικείου και Πρωτοδικείου

Άρθρο 107

1. Διά την σύνταξιν προτάσεων επί της πρώτης συζητήσεως της υποθέσεως, το ελάχιστον όριον της αμοιβής του μεν Δικηγόρου του εναγομένου είναι ίσον προς το διά την σύνταξιν αγωγής, κλπ. οριζόμενον εν άρθροις 100 επ. του δε Δικηγόρου του ενάγοντος είναι το ήμισυ ταύτης. Πάντως όμως ουδέποτε είναι κατώτερον των δραχμών 20 διά τας ενώπιον του Ειρηνοδικείου υποθέσεις και των δραχμών 50 διά τας ενώπιον του Πρωτοδικείου τοιαύτας.

2. Διά την σύνταξιν προτάσεων επ' εκάστης των ενώπιον των αυτών δικαστηρίων επομένων συζητήσεων της υποθέσεως, το ελάχιστον όριον της αμοιβής των δικηγόρων αμφοτέρων των διαδίκων είναι ίσον προς το εν τη προηγουμένη παραγράφω οριζόμενον διά τον Δικηγόρον του ενάγοντος.

3. Διά την σύνταξιν προτάσεων επί των εν άρθρω 105 παρεμπιπτουσών αγωγών κλπ. οσάκις αύται συνεκδικάζωνται μετά της κυρίας αγωγής ο δικηγόρος δεν έχει δικαίωμα αμοιβής.

4. Διά την σύνταξιν προτάσεων επί πάσης συζητήσεως των εν άρθρω 106 αιτήσεων, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμ. 20 προκειμένου περί Ειρηνοδικείου και δραχμαί 40 προκειμένου περί Δικαστηρίου Πρωτοδικών, δραχμαί 100 προκειμένου περί Εφετείου και προκειμένου περί άλλων Δικαστηρίων δραχ. 200. Εάν αι αιτήσεις αυτού δικάζωνται μετ' αντιδικίας, ο δικηγόρος του αντιδίκου του αιτούντος ελάχιστον όριον αμοιβής έχει το ήμισυ της του Δικηγόρου του αιτούντος.

Άρθρο 108

Το ελάχιστον όριον αμοιβής διά την σύνταξιν προτάσεων ενώπιον του Πρωτοδικείου δικάζοντος ως δικαστηρίου β' βαθμού, κανονίζεται κατά τας διατάξεις του άρθρου 110.

Άρθρο 109

Διά παράστασιν προς συζήτησιν πάσης φύσεως υποθέσεως, πλην των ρητώς εν τω παρόντι νόμω άλλως κανονιζομένων, ενώπιον του Ειρηνοδικείου και του Πρωτοδικείου, το ελάχιστον όριον αμοιβής είναι διά μεν το Ειρηνοδικείον δραχμαί 20 διά δε το Πρωτοδικείον δραχμαί 40.

2) Ενώπιον του Εφετείου

Άρθρο 110

1. Διά την σύνταξιν προτάσεων επί της πρώτης ενώπιον του Εφετείου συζητήσεως πάσης υποθέσεως, το ελάχιστον όριον αμοιβής των Δικηγόρων αμφοτέρων των διαδίκων είναι το διπλάσιον του διά τον Δικηγόρον του ενάγοντος ή του αιτούντος καθοριζομένου εν άρθρω 107 παρ. 1 ορίου αμοιβής διά τας προτάσεις της πρώτης πρωτοδίκου συζητήσεως, διά δε την σύνταξιν προτάσεων εφ' εκάστης των επομένων συζητήσεων είναι το διπλάσιον του εν άρθρ. 107 παρ. 2 ορίου πάντως όμως κατ' αμφοτέρας τας περιπτώσεις το όριον τούτο δεν δύναται να είναι κατώτερον των δραχμών 80.

2. Ως πρώτη ενώπιον του Εφετείου συζήτησις θεωρείται η εφ' εκάστης ασκηθείσης εν τη αυτή υποθέσει εφέσεως, πρώτη τοιαύτη.

3. Οσάκις το Εφετείον δικάζη ως Δικαστήριον πρώτου βαθμού το ελάχιστον όριον της διά σύνταξιν προτάσεων αμοιβής, καθορίζεται κατά τας διατάξεις του άρθρου 107 επί τη βάσει του αντικειμένου της διαφοράς, πάντως όμως δεν δύναται να είναι κατώτερον των δραχμών 60.

Άρθρο 111

Διά παράστασιν προς συζήτησιν πάσης φύσεως υποθέσεων ενώπιον του Εφετείου το ελάχιστον όριον αμοιβής είναι δραχμαί 50.

3) Ενώπιον του Αρείου Πάγου.

Άρθρο 112

1. Διά την σύνταξιν των ενώπιον του Αρείου Πάγου προτάσεων του αναιρεσειόντος, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 200.

2. Εάν παρά του αναιρεσειόντος υπεβλήθησαν πρόσθετοι λόγοι αναιρέσεως, έστω και διά πλειόνων δικογράφων, χορηγείται διά τούτους ως ελάχιστον όριον αμοιβής το ήμισυ της κατά την παράγραφον 1 αμοιβής. Διά την σύνταξιν των ενώπιον του Αρείου Πάγου προτάσεων του αναιρεσιβλήτου το ελάχιστον όριον είναι δραχμαί 250.

Άρθρο 113

Διά παράστασιν προς συζήτησιν επί πάσης φύσεως υποθέσεως ενώπιον του Αρείου Πάγου, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 100. Τα των προηγουμένων άρθρων εφαρμόζονται αναλόγως επί των ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας υποθέσεων.

4) Ενώπιον των Προέδρων και των Ειρηνοδικών.

Άρθρο 114

1. Διά την σύνταξιν αγωγής περί εξώσεως λόγω καθυστερήσεως του μισθώματος ή λήξεως του χρόνου της συμβάσεως μισθώσεως, το ελάχιστον όριον

της αμοιβής του Δικηγόρου είναι, ενώπιον μεν του Ειρηνοδίκου δραχμαί 15, ενώπιον δε του Προέδρου Πρωτοδικών δραχμαί 30. Επί πάσης άλλης αγωγής ή αιτήσεως διενέξεως ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών, το ελάχιστον όριον αμοιβής του Δικηγόρου διά την σύνταξιν των τοιούτων δικογράφων είναι δραχμαί 40, ενώπιον δε του Ειρηνοδίκου δραχμαί 20.

2. Διά παράστασιν προς συζήτησιν των ανωτέρω αγωγών ή αιτήσεων το ελάχιστον όριον της αμοιβής του Δικηγόρου είναι όμοιον προς το κατά τας διακρίσεις του προηγουμένου εδαφίου. Εφ' όσον όμως κατατίθεται και σημείωμα ή προτάσεις, το ελάχιστον όριον διά την σύνταξιν αυτών είναι δραχμαί μεν 20 ενώπιον του Ειρηνοδίκου, δραχμαί δε 30 ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών.

3. Διά την σύνταξιν πάσης άλλης αιτήσεως, μη ειδικώς εν τω παρόντι κατονομαζομένης, το ελάχιστον όριον αμοιβής του Δικηγόρου είναι ενώπιον μεν του Ειρηνοδίκου δραχμαί 15, ενώπιον δε του Προέδρου δραχμαί 30. Διά παράστασιν κατά την συζήτησιν των τοιούτων αιτήσεων, το ελάχιστον όριον είναι όμοιον προς το κατά τας ανωτέρω διακρίσεις.

4. Διά την σύνταξιν αιτήσεως περί προτιμήσεως ορισμού δικασίμου ή Εισηγητού, αναστολής εκτελέσεως αποφάσεως περί εξώσεως λόγω καθυστερήσεως περί παροχής απογράφου και παρατάσεως προθεσμίας το ελάχιστον όριον της αμοιβής του Δικηγόρου περιορίζεται εις το ήμισυ του ανωτέρω. Εις το ήμισυ επίσης περιορίζεται και το ελάχιστον όριον της αμοιβής του Δικηγόρου και διά την παράστασιν κατά την συζήτησιν των άνω πράξεων. Εάν αίτησίς τις, περί ης ειδικώς δεν προβλέπεται άλλως εν τω παρόντι απευθύνεται προς τον Πρόεδρον των Εφετών, το διά την σύνταξιν αυτής, ελάχιστον όριον της αμοιβής του Δικηγόρου είναι δραχμαί 40. Διά την κατά την συζήτησιν αυτής παράστασιν του Δικηγόρου το ελάχιστον όριον αμοιβής είναι επίσης δραχμαί 40. Εάν τοιαύτη αίτησις απευθύνεται προς τον Πρόεδρον του Αρείου Πάγου, το διά την σύνταξιν αυτής ελάχιστον όριον αμοιβής του Δικηγόρου είναι δραχμαί 100 και διά την κατά την συζήτησιν αυτής παράστασιν του Δικηγόρου το ελάχιστον όριον είναι δραχμαί 100.

5. Προκειμένου περί αιτήσεως προσδιορισμού αποζημιώσεως απαλλοτριωμένων διά δημοσίαν ανάγκην ή ωφέλειαν ακινήτων, το ελάχιστον όριον της αμοιβής κανονίζονται υπό του άρθρου 100 επί τη βάσει της αξίας των ακινήτων τούτων. Το αυτό ισχύει και περί αγωγής ή πίνακος εξ αμοιβής Δικηγόρου, μηχανικού, ιατρού, κτηματομεσίτου κλπ.

Άρθρο 115

1. Διά την σύνταξιν των προς τον Ειρηνοδίκην απευθυνομένων αιτήσεων περί συγκλήσεως συγγενικού συμβουλίου, διά την σύνταξιν εκθέσεως επί λογοδοσιών ή δηλώσεων δυνάμει των νόμων ΒΩΜΑ' περί μεταλλείων και ν.551 περί εργατικών ατυχημάτων, περί σφραγίσεως ή αποσφραγίσεως, ως και δηλώσεων επί κατασχέσεων, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30.

2. Διά την σύνταξιν αιτήσεων περί αντικαταστάσεως μεσεγγυούχων ή φύλακος και παντός είδους ενόρκων βεβαιώσεων το όριον τούτο είναι δραχμαί 30.

3. Διά παράστασιν εις χειραφεσίας, εις συγγενικά συμβούλια, εις λογοδοσίας, εις δηλώσεις δυνάμει των νόμων ΒΩΜΑ' και 551, το ελάχιστον όριον είναι δραχ. 30, διά πάσαν δ' άλλην παράστασιν ενώπιον του Ειρηνοδίκου το όριον τούτο είναι δραχμαί 20.

Άρθρο 116

1. Διά την σύνταξιν αιτήσεως περί προσωρινών μέτρων το ελάχιστον όριον της αμοιβής καθορίζεται κατά το άρθρ. 100 επί τη βάσει μεν του δεκαπλού της ετησίας προσόδου, εφ' όσον πρόκειται περί προσοδοφόρων κτημάτων, επί τη βάσει δε της

αξίας της νομής ή και οιονεί νομής, της αποτελούσης το αντικείμενον της αιτήσεως εφ' όσον πρόκειται περί μη προσοδοφόρων κτημάτων ή απροσδιορίτου αξίας δικαιωμάτων, πάντως όμως κατ' αμφοτέρας τας περιπτώσεις το όριον τούτο δεν δύναται να είναι κατώτερον των δραχμών 50.

2. Η αξία της νομής ορίζεται διά της αξίας του κτήματος. Εάν η οιονεί νομή δουλείας είναι αντικείμενον της αιτήσεως, η αξία της δουλείας ορίζεται διά της υπερτιμήσεως, ην αύτη προσδίδει, εις το δεσπόζον κτήμα, εκτός εάν το ποσόν, καθ' όν μειούται η αξία του δουλεύοντος κτήματος, είναι μεγαλύτερον, οπότε ορίζεται κατά το μεγαλύτερον τούτο ποσόν.

3. Διά παράστασιν προς συζήτησιν επί προσωρινών μέτρων, εφ' όσον μετ' αυτής γίνεται και διεξαγωγή μαρτυρικών αποδείξεων, το ελάχιστον όριον είναι δραχμαί 50. Ιδιαίτερα αμοιβή οφείλεται εάν πλην των άνω ενεργειών, ο Δικηγόρος εξέλθη της έδρας του.

Γ) Απόδειξις Άρθρο 117

1. Διά την σύνταξιν αιτήσεως περί συντηρητικής αποδείξεως, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 15 επί διαφορών της αρμοδιότητος του Ειρηνοδικείου και δραχμαί 30 επί διαφορών της αρμοδιότητος του Πρωτοδικείου.

2. Διά την σύνταξιν αγωγής περί επιδείξεως εγγράφων ή αιτήσεως περί εξαιρέσεως ή αντικαταστάσεως πραγματογνώμονος, το όριον τούτο είναι δραχ. 15 εάν αύται απευθύνωνται προς τον Ειρηνοδικείον, δραχ. 30 εάν προς το Πρωτοδικείον και δραχ. 40 εάν απευθύνονται προς ανώτερα Δικαστήρια.

3. Διά την σύνταξιν γνωστοποιήσεως μαρτύρων, δηλώσεως επαγωγής ή αντεπαγωγής ή αποδοχής όρκου, το όριον τούτο είναι δραχμαί 10 επί διαφορών αρμοδιότητος Ειρηνοδικείου και δραχμαί 15 επί διαφορών της αρμοδιότητος του Πρωτοδικείου.

4. Διά την σύνταξιν αιτήσεως προς Εισηγητήν, ως και διά την σύνταξιν κλήσεως προς μάρτυρα ή πραγματογνώμονα, το ελάχιστον όριον αμοιβής είναι δραχμαί 5.

Άρθρο 118

1. Διά παράστασιν είτε επ' ακροατηρίω είτε ενώπιον Εισηγητού προς διεξαγωγήν μαρτυρικής αποδείξεως και διά παράστασιν κατά την ενέργειαν αυτοψίας ή πραγματογνωσύνης μετ' επιδείξεως και αυτοψίας, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 15 επί διαφορών της αρμοδιότητος του Ειρηνοδικείου και δραχ. 30 επί διαφορών της αρμοδιότητος του Πρωτοδικείου.

2. Το όριον τούτο διπλασιάζεται προκειμένου περί διεξαγωγής αποδείξεως επί του επιδίκου τόπου.

3. Εν περιπτώσει ματαιώσεως ή αναβολής της διεξαγωγής τινός των εν λόγω αποδείξεων, το ελάχιστον όριον της αμοιβής του μη υπαιτίου ταύτης Δικηγόρου είναι το ήμισυ των ανωτέρω.

4. Διά παράστασιν κατά την δόσιν όρκου διαδίκων ή πραγματογνωμόνων το όριον τούτο είναι δραχ. 15 επί διαφορών της αρμοδιότητος του Ειρηνοδικείου και δραχ. 30 επί διαφορών της αρμοδιότητος του Πρωτοδικείου.

Δ) Πτωχεύσεις

Άρθρο 119

1. Διά την σύνταξιν αιτήσεως περί πτωχεύσεως ή άλλης σχετικής προς την πτώχευσιν αιτήσεως ή προσφυγής προς το δικαστήριο (πλην των εν ταις επομέναις παραγράφοις απαριθμωμένων περιπτώσεων), το ελάχιστον όριον αμοιβής είναι δραχμαί 30.

2. Διά την σύνταξιν αιτήσεως προς το Δικαστήριο περί επικυρώσεως εκλογής οριστικών συνδίκων ή ανακοπής του μη εγκαίρως επαληθεύσαντος πιστωτού, το όριον τούτο είναι δραχμαί 20.

3. Διά την σύνταξιν δηλώσεως εμπόρου περί παύσεως πληρωμής, ισολογισμού αυτού, προτάσεων περί συμβιβασμού, αιτήσεως αποκαταστάσεως ως και διά την σύνταξιν υπομνήματος ή λογοδοσίας του συνδίκου κατά παν στάδιον της πτωχεύσεως, το ελάχιστον όριον είναι δραχμαί 30.

4. Διά την σύνταξιν πάσης αιτήσεως προς τον Εισηγητήν της πτωχεύσεως, το όριον τούτο είναι δραχμαί 20.

5. Διά την σύνταξιν αντιρρήσεων ή ανακοπής κατά του συμβιβασμού ή αγωγής περί ακυρώσεως ή διαρρήξεως τούτου, το ελάχιστον όριον της αμοιβής κανονίζεται κατά το άρθρο 100 επί τη βάσει του ποσού της απαιτήσεως του δανειστού ή του ενάγοντος.

Άρθρο 120

1. Δι' εκάστην παράστασιν κατά την απογραφήν των πραγμάτων πτωχεύσεως, κατά τας επαληθεύσεις των πιστωτών, κατά τας συνελεύσεις προς εκλογήν συνδίκου ή προς ένωσιν, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 20.

2. Διά παράστασιν προς κατάθεσιν εγγράφων παρά τω Γραμματεί της πτωχεύσεως, το όριον τούτο είναι δραχμαί 10.

Ε) Λογιστική δίκη

Άρθρο 121

1. Διά την σύνταξιν κυρίας ή παρεμπιπτούσης αγωγής περί λογοδοσίας, το ελάχιστον όριον της αμοιβής κανονίζεται κατά το άρθρον 100 επί τη βάσει του εικαζομένου ελλείμματος.

2. Διά την σύνταξιν λογαριασμών του δοσιλόγου ή παρατηρήσεως του δεξιλόγου (συμπεριλαμβανομένων και των κατόπιν παρατηρήσεων και αντιπαρατηρήσεων, ως και της συντάξεως πάντων των αποδεικτικών) το ελάχιστον όριον είναι δραχμαί 50.

3. Διά την σύνταξιν αναφοράς περί διορθώσεως λογιστικών λαθών ή ανακοπής τρίτων κατά την λογιστικήν διαδικασίαν, το όριον τούτο είναι δραχμαί 20.

Άρθρο 122

Διά παράστασιν ενώπιον Εισηγητού προς σύνταξιν εκθέσεως επί λογοδοσίας, το ελάχιστον όριον είναι δραχμαί 30, εφαρμοζομένων αναλόγως και της διατάξεως του άρθρου 118 παρ. 3.

ΣΤ) Διαιτησία και συμβιβασμοί

Άρθρο 123

1. Διά την σύνταξιν προσκλήσεως προς υποβολήν της διαφοράς εις διαιτησίαν, ή αιτήσεως περί διαιτησίας κατά τον νόμον 184 περί εμπορικών επιμελητηρίων ή κατά το άρθρον 145 επ., το ελάχιστον όριον της αμοιβής κανονίζεται κατά το άρθρον 100 επί τη βάσει του ποσού του αντικειμένου της διαφοράς, δεν δύναται όμως να είναι κατώτερον των δραχμών 100.

2. Ομοίως κανονίζεται το ελάχιστον όριον της αμοιβής διά την σύνταξιν αιτήσεως ή προσφυγής προς ερμηνείαν συμβάσεων ή λύσιν διαφορών μεταξύ του Κράτους και των αναδόχων παραχωρήσεως τινος, ή των εργολάβων δημοσίων έργων, δεν δύναται όμως τούτο να είναι κατώτερον των δραχμών 150.

3. Ως προς την σύνταξιν υπομνημάτων ή προτάσεων, παράστασιν και εν γένει ως προς την διεξαγωγήν της διαδικασίας εφαρμόζονται αναλόγως αι διατάξεις αι αφορώσαι την ενώπιον των δικαστηρίων διαδικασίαν.

Άρθρο 124

1. Διά την σύμπραξιν του Δικηγόρου, προς επίτευξιν συμβιβασμού περιλαμβάνουσαν πάσας εν γένει τας προς τούτο ενεργείας μετά ή άνευ συντάξεως σχετικού εγγράφου επί πάσης φύσεως διαφορών, είτε εισαχθεισών προς δικαστικήν, διοικητικήν ή διαιτητικήν κρίσιν, είτε μη, το ελάχιστον όριον της αμοιβής κανονίζεται επί τη βάσει του ποσού του συμβιβασμού και των αντικειμένων τούτου αποτιμωμένων εις χρήμα ως εξής: μέχρι δραχμών 1000 προς 10% από 1001 μέχρι δραχμών 100.000 προς 7% και από 100.001 και πέραν προς 5%.

2. Εκ της κατά την προηγουμένην παράγραφον κανονιζομένης αμοιβής αφαιρούνται τα εις τον Δικηγόρον δοθέντα ως αμοιβή χρηματικά ποσά διά τας μέχρι του συμβιβασμού εκτελεσθείσας υπ' αυτού εργασίας, πλην αν ταύτα, υπερβαίνωσι τα ως άνω ποσά της διά συμβιβασμού αμοιβής, οπότε διά συμβιβασμού καταβάλλεται το ήμισυ των ανωτέρω ποσοστών.

Ενδिका μέσα.

Άρθρο 125

1. Διά την σύνταξιν ανακοπής κατ' ερήμην αποφάσεως το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 15, εάν αύτη είναι του Ειρηνοδικείου ή του Ειρηνοδίκου, δραχ. 30 εάν είναι του Πρωτοδικείου ή του Προέδρου των Πρωτοδικών και δραχ. 50 εάν είναι των ανωτέρων δικαστηρίων.

2. Διά την σύνταξιν εφέσεως κατ' αποφάσεως μεν του Ειρηνοδικείου ή Ειρηνοδίκου το όριον τούτο, είναι δραχ. 20, κατ' αποφάσεως δε του Πρωτοδικείου ή Διαιτητικού Δικαστηρίου ή Προέδρου ή διαιτητού είναι δραχ. 40.

3. Διά την σύνταξιν αιτήσεως περί αναιρέσεως ως και την σύνταξιν αιτήσεως περί επαναλήψεως διαδικασίας το όριον τούτο είναι δραχμαί 100.

Ζ) Εκτέλεσις

Άρθρο 126

Διά την διαδικασίαν προς περιαφήν τύπου εκτελέσεως επί αλλοδαπών τίτλων, το ελάχιστον όριον της αμοιβής κανονίζεται κατά τα άρθρα 106 και 114.

Άρθρο 127

1. Διά την σύνταξιν επιταγής προς εκτέλεσιν τίτλων εκτελεστών το ελάχιστον όριον της αμοιβής κανονίζεται ως εξής: Επί αποφάσεως του Ειρηνοδικείου ή Ειρηνοδίκου εις δραχμάς 20, επί αποφάσεως Πρωτοδίκου ή Προέδρου δραχ. 25, επί αποφάσεως Πρωτοδικείου δραχ. 40 επί αποφάσεως Εφετείου ή Προέδρου αυτού δραχ. 50, επί αποφάσεως Αρείου Πάγου ή Συμβουλίου Επικρατείας ή Προέδρου αυτών εις δραχ. 100, επί αποφάσεως Πταισματοδικών δραχ. 10, Πλημμελειοδικών δραχ. 30, Αγορανομικών, Στρατοδικείου και Ναυτοδικείου δραχ. 50, επί αποφάσεως Κακουργοδικείων και Αρείου Πάγου, Αναθεωρητικού δικαστηρίου, πενταμελών Εφετείων δραχ. 75. Εν πάση περιπτώσει η αμοιβή επί συντάξεως επιταγής προς πληρωμήν ουδέποτε δύναται να υπερβή το 1/4 του ποσού της δι' ην η επιταγή οφείλῃς.

2. Διά την σύνταξιν επιταγής προς εκτέλεσιν περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως το ελάχιστον όριον είναι δραχ. 30.

3. Εάν πλείονες εις ολόκληρον συνοφειλείται ή πλείονες συγκάτοχοι πράγματος επιτάσσονται δι' ιδιαίτερας επιταγής ή διά της αυτής επιταγής κοινοποιουμένης εν αντιγράφω εις έκαστον, μία οφείλεται αμοιβή.

4. Διά την σύνταξιν εντολής προς εκτέλεσιν τίτλων εν γένει εκτελεστών το όριον τούτο είναι δραχ. 25.

Άρθρο 128

1. Διά την σύνταξιν πάσης αιτήσεως προς το δικαστήριον σχετικής προς την διαδικασίαν της εκτελέσεως, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 40.

2. Η αυτή αμοιβή παρέχεται διά την σύνταξιν αντιρρήσεων κατά της εκτελέσεως κατακυρωτικής περιλήψεως.

Άρθρο 129

Διά την σύνταξιν αναγγελίας προς τον Συμβολαιογράφον το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 40 κατ' ελάχιστον όριον.

Άρθρο 130

Διά παράστασιν κατά την ενέργειαν πλειστηριασμού το ελάχιστον όριον αμοιβής είναι δραχ. 100. Διά παράστασιν κατά την σύνταξιν εκθέσεως προς κατάθεσιν τίτλων το όριον τούτο είναι δραχ. 20, διά δε παράστασιν προς σύνταξιν αντιρρήσεων ή επαναντιρρήσεων είναι δραχ. 80.

Άρθρο 131

Διά την σύνταξιν κατασχετηρίου το ελάχιστον όριον της αμοιβής επί υποθέσεων μεν της αρμοδιότητος του Ειρηνοδικείου είναι δραχ. 20, επί υποθέσεων δε της αρμοδιότητος του Πρωτοδικείου δραχ. 40.

Η) Διάφοροι διαδικαστικά πράξεις.

Άρθρο 132

1. Διά παράστασιν ενώπιον του Ειρηνοδικείου προς σύνταξιν πρακτικού είναι δραχ. 10 του δε Πρωτοδικείου δραχ. 30.
2. Δι' εκάστην παράστασιν εις σφράγισιν, αποσφράγισιν ή απογραφήν εφαρμόζονται αι διατάξεις του άρθρου 119 παρ. 1.

Άρθρο 133

1. Διά παράστασιν μεν ενώπιον γραμματέως Ειρηνοδικείου προς σύνταξιν εκθέσεως, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 10, ενώπιον δε Γραμματέως Πρωτοδικείου είναι δραχ. 30 και ενώπιον Γραμματέως ανωτέρων Δικαστηρίων δραχ. 60.
2. Εάν πρόκειται περί εκθέσεως επί αντιρρήσεων κατ' εγγυοδοσίας ή περί εκθέσεως καταχωρίσεως εταιρικών συμβολαίων, το όριον τούτο είναι δραχ. 50.

Άρθρο 134

1. Διά την σύνταξιν δικογράφου κλήσεως προς διάδικον η αμοιβή είναι δραχ. 10 όταν αυτή απευθύνεται προς το Ειρηνοδικείον και δραχ. 20 όταν αυτή απευθύνεται προς ανώτερα δικαστήρια.
2. Διά την σύνταξιν, συν τη αντιγραφή, αυτοτελούς παραγγελίας προς επίδοσιν αποφάσεων ή άλλων πράξεων, η αμοιβή αυτή είναι δραχ. 10.

Άρθρο 135

Δεν οφείλεται αμοιβή διά την επιμέλειαν προς λήψιν αντιγράφου διά την απλήν κατάθεσιν εγγράφων ή δικογραφιών εις τα δικαστήρια, διά την εγχείρισιν προτάσεων μεταξύ Δικηγόρων, διά την επιμέλειαν προς επίδοσιν εγγράφου ή δικογράφου καθώς και διά την επιμέλειαν προς εγγραφήν υποθέσεως εν τω πινακίω.

Άρθρο 136

Διά την αντιγραφήν παντός εγγράφου ή δικογράφου η αμοιβή είναι δραχ. 2 κατά φύλλον ανά δύο σελίδας χαρτοσήμου ή τμήμα τούτων, των εφ' απλού χάρτου αντιγράφων υπολογιζομένων κατ' αναλογίαν περιεκτικότητος προς τα επί χαρτοσήμου τοιαύτα.

Άρθρο 137

1. Διά μετάφρασιν εις την Ελληνικήν εγγράφων εις ξένην γλώσσαν συντεταγμένων, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 15 ανά εκάστην σελίδα χαρτοσήμου ή τμήμα ταύτης, αναλόγως προς εκείνην υπολογιζομένης της εφ απλού χάρτου μεταφράσεως.

2. Διά μετάφρασιν από της Ελληνικής εις πάσαν άλλην ξένην γλώσσαν το όριον τούτο διπλασιάζεται.

3. Διά την επιμέλειαν προς επικύρωσιν μεταφράσεως ή υπογραφής ή διά την επιμέλειαν προς έκδοσιν αντιγράφου ή πιστοποιητικού εκ μεταφραστικού γραφείου το όριον τούτο είναι δραχ. 15.

Άρθρο 138

Διά την σύνταξιν λογαριασμών, ισολογισμών ή άλλων πινάκων χρησίμων προς υπεράσπισιν ή υποστήριξιν δίκης ή άλλης υποθέσεως, είτε συναπτομένων εις δικογραφίαν τινά είτε μη, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30.

Θ) Εργασίαι εις ποινικάς υποθέσεις.

Άρθρο 139

1. Διά την σύνταξιν μηνύσεως ή εγκλήσεως το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30.

2. Διά την σύνταξιν παντός είδους αιτήσεων προς οιονδήποτε δικαστικήν ποινικήν αρχήν το όριον τούτο είναι δραχμαί 20.

3. Διά την σύνταξιν υπομνημάτων οιοδήποτε διαδίκου κατά το στάδιον μεν της προανακρίσεως το όριον τούτο είναι δραχ. 30, κατά το στάδιον δε της κυρίας ανακρίσεως είναι δραχ. 75.

Άρθρο 140

1. Διά μετάβασιν μετά του εντολέως εις Εισαγγελίαν κλπ. προς εγχείρισιν μηνύσεως ή εγκλήσεως η αμοιβή ορίζεται εις δραχ. 15.

2. Διά παράστασιν είτε προς παροχήν πληροφοριών ή διασαφήσεως, είτε προς ανάπτυξιν μηνύσεως, αιτήσεως ή υπομνήματος ενώπιον μεν Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 20, ενώπιον δε του Εισαγγελέως Εφετών είναι δραχ. 40.

Άρθρο 141

1. Διά την εν γένει παρακολούθησιν της πορείας ποινικής υποθέσεως, κατά μεν το στάδιον της προανακρίσεως, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30, κατά δε το στάδιον της κυρίας ανακρίσεως είναι δραχ. 60.

2. Δεν οφείλεται αμοιβή διά την παρακολούθησιν ποινικής υποθέσεως από της υποβολής αυτής εις το Συμβούλιον μέχρι της εκδόσεως βουλεύματος ή από της ωριμότητος αυτής μέχρι του προσδιορισμού της δικασίμου.

3. Διά την παράστασιν ενώπιον του Συμβουλίου των Πλημμελειοδικών το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30 και ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών δραχ. 60.

Άρθρο 142

1. Δι' εκάστην παράστασιν κατ' απολογίαν κατηγορουμένου ενώπιον ανακριτικού υπαλλήλου το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 25.

2. Δι' εκάστην παράστασιν κατ' απολογίαν κατηγορουμένου ενώπιον ανακριτού το όριον τούτο είναι δραχ. 40, εάν η πράξις δι' ην απηγγέλη η κατηγορία χαρακτηρίζεται ως πλημμέλημα και δραχ. 100 εάν η πράξις αύτη χαρακτηρίζεται ως κακούργημα.

3. Δι' εκάστην παράστασιν εις άλλην ανακριτικήν πράξιν, ενώπιον μεν ανακριτικού υπαλλήλου το όριον τούτο είναι δραχ. 20, ενώπιον δε ανακριτού είναι δραχμαί 40.

Άρθρο 143

Διά την σύνταξιν υπομνήματος οιοδήποτε διαδίκου περί ποινικής ή πειθαρχικής υποθέσεως, απευθυνομένου μεν προς το Συμβούλιον των Πλημμελειοδικών ή προς το Διοικητικόν ή Ειδικόν Δικαστήριον, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 50 απευθυνομένου δε προς το Συμβούλιον των Εφετών ως πρώτου βαθμού τοιούτον, είναι δραχμαί 100.

Άρθρο 144

1. Διά την μελέτην δικογραφίας ποινικής υποθέσεως το πρώτον ανατιθεμένης προς υπεράσπισιν ενώπιον του ακροατηρίου, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 30 προκειμένου περί πλημμελήματος εισαχθέντος εις το Πλημμελειοδικεϊόν, δραχ. 50 προκειμένου περί πλημμελήματος εισαχθέντος εις το Εφετεϊόν και δραχμαί 100 προκειμένου περί κακουργήματος.

2. Προκειμένου περί υποθέσεως εισαχθείσης εις το Στρατοδικεϊόν ή το Ναυτοδικεϊόν ή το Αεροδικεϊόν, το όριον τούτο κανονίζεται κατά τα άνω αναλόγως του χαρακτηρισμού της πράξεως ως πλημμελήματος ή κακουργήματος.

3. Η εν τω παρόντι άρθρω αμοιβή μόνον εφ' άπαξ οφείλεται.

4. Δεν οφείλεται ιδιαίτερα αμοιβή διά μελέτην δικογραφίας αφορώσης υπόθεσιν πταισματοικήν ή διά μελέτην δικογραφίας οσάκις επηκολούθησε παράστασις αμοιβομένη κατά το επόμενον άρθρον.

Άρθρο 145

1. Διά παράστασιν εις το ακροατήριον Πταισματοδικεϊού το ελάχιστον όριον της αμοιβής του Δικηγόρου είναι δραχ. 20.

2. Διά παράστασιν εις το ακροατήριον του Πλημμελειοδικείου προκειμένου μεν περί μονομελούς Πλημμελειοδικείου, το ελάχιστον όριον είναι δραχ. 30, προκειμένου δε περί τριμελούς Πλημμελειοδικείου το όριον τούτο είναι δραχ. 50.

3. Διά παράστασιν εις το ακροατήριον Εφετείου το ελάχιστον όριον αμοιβής του Δικηγόρου είναι δραχ. 100, προκειμένου περί πλημμελήματος και δραχ. 150 προκειμένου περί κακουργήματος.

4. Διά παράστασιν εις το ακροατήριον Κακουργιοδικείου το όριον τούτο είναι δραχμαί 200.

5. Διά παράστασιν εις το ακροατήριον Στρατοδικείου ή Ναυτοδικείου ή Αεροδικείου, το όριον τούτο είναι δραχ. 100 προκειμένου περί πλημμελήματος και δραχ. 150 προκειμένου περί κακουργήματος.

6. Διά παράστασιν εις διοικητικά ή ειδικά δικαστήρια, πλην των ανωτέρω, διά ποινικήν ή πειθαρχική υπόθεσιν, το ελάχιστον όριον της αμοιβής του Δικηγόρου είναι δραχ. 100.

7. Τα εν ταις ανωτέρω παραγράφους καθοριζόμενα, είναι τα ελάχιστα όρια αμοιβής όταν η διαδικασία διαρκή μίαν το πολύ εργάσιμον ημέραν, επί μακροτέρας δε διάρκειας της διαδικασίας, το ανωτέρω ελάχιστον όριον προσαυξάνεται κατά 25% διά πάσαν επί πλέον εργάσιμον ημέραν ή μέρος ταύτης.

Άρθρο 146

Διά παράστασιν προς σύνταξιν εφέσεως κατά βουλεύματος, ή προς σύνταξιν αιτήσεως ακυρώσεως ή εφέσεως ή αναιρέσεως κατ' αποφάσεως Πλημμελειοδικείου ή Εφετείου, η αμοιβή είναι δρα. 50.

Άρθρο 147

1. Διά την σύνταξιν υπομνήματος, επί μεν αιτήσεως αναθεωρήσεως το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30, επί δε εφέσεως κατά βουλεύματος είναι δραχ. 60.

2. Διά την σύνταξιν προτάσεων επί αιτήσεως αναιρέσεως υπό του Δικηγόρου του αναιρεσείοντος το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 150.

Άρθρο 148

1. Διά παράστασιν ενώπιον του τριμελούς Πλημμελειοδικείου επί εφέσεως κατ' αποφάσεως μονομελούς Πλημμελειοδικείου το ελάχιστον όριον είναι δραχ. 50 και ενώπιον του Εφετείου επί εφέσεως κατ' αποφάσεως του Πλημμελειοδικείου δραχ. 100, εφαρμοζομένης και της διατάξεως της παρ. 7 του άρθρου 145.

2. Διά παράστασιν ενώπιον του Αναθεωρητικού (Στρατοδικείου ή Ναυτοδικείου ή Αεροδικείου) το όριον τούτο είναι δραχ. 100.

3. Διά παράστασιν ενώπιον του Αρείου Πάγου, το όριον τούτο είναι δραχ. 150.

Άρθρο 149

Διά την σύνταξιν αιτήσεως περί αναστολής ποινής ή περί απονομής χάριτος, συμπεριλαμβανομένων και πασών των σχετικών επ' αυτών ενεργειών το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 100.

I) Εργασίαι εις διοικητικές υποθέσεις

Άρθρο 150.

1. Διά την σύνταξιν αιτήσεως προς πάσαν μη δικαστικήν αρχήν το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 15.
2. Διά την σύνταξιν δηλώσεως περί φόρου και τελών κληρονομίας ή δωρεάς ή εν ζωή ή αιτία θανάτου ή προικός το όριον τούτο είναι δραχ. 50, πέραν δε δηλουμένης αξίας 10.000 μεταλλικών το ελάχιστον όριον είναι δραχ. 100 και πέραν των 30.000 μεταλλικών δραχμών είναι δραχ. 200.
3. Διά την σύνταξιν δηλώσεως κατά τους λοιπούς εν γένει φορολογικούς νόμους το όριον τούτο είναι το ήμισυ της κατά το άρθρον 100 παρ. 1 αμοιβής.
4. Διά την σύνταξιν αιτήσεως κατά τους περί γαιών, μεταλλείων, ορυχείων, και λατομείων νόμους, ή αιτήσεις περί αποζημιώσεως εξ οιασδήποτε αιτίας το όριον τούτο είναι δραχ. 100.

Άρθρο 151

1. Διά την σύνταξιν ενστάσεως κατά των φορολογικών καταλόγων το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30.
2. Το ως άνω όριον διπλασιάζεται διά την σύνταξιν εφέσεως κατ' αποφάσεως των Επιτροπών Α' βαθμού.

Άρθρο 152

1. Διά την σύνταξιν αιτήσεως υπομνήματος ή ενστάσεως ή προσφυγής ή αντιρρήσεων ή ανακοπής ή εφέσεως ή οιοδήποτε άλλου εγγράφου, απευθυνομένων κατά τους διοικητικούς δημοτικούς, φορολογικούς, τελωνειακούς, στρατολογικούς, εκλογικούς κλπ. νόμους προς Ειρηνοδίκην, ή διοικητικήν επιτροπήν ή άλλο διοικητικόν δικαστήριον, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30.
2. Εάν τα ως άνω έγγραφα απευθύνωνται προς δευτεροβάθμιον διοικητικόν δικαστήριον ή Επιτροπήν β' βαθμού προς Ειρηνοδίκην δικάζοντα κατά β' βαθμόν, το όριον τούτο είναι δραχ. 40.

Άρθρο 153

1. Διά παράστασιν ενώπιον των εν τω προηγουμένω άρθρω πρωτοβαθμίων διοικητικών δικαστηρίων κλπ. προς συζήτησιν διοικητικής υποθέσεως, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 20.
2. Το όριον τούτο διπλασιάζεται διά παράστασιν προς συζήτησιν κατά β' βαθμόν.

3. Διά πάσαν αναγκαίαν παράστασιν προς προφορικήν ανάπτυξιν και υποστήριξιν διοικητικής υποθέσεως ενώπιον πάσης μη δικαστικής αρχής ή υπαλλήλων, το όριον τούτο είναι δραχ. 30.

Άρθρο 154

Διά την κατάθεσιν σήματος, συμπεριλαμβανομένων και πασών των σχετικών εργασιών της προς κατάθεσιν διαδικασίας, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 100 προκειμένου περί ημεδαπού και δραχ. 300 προκειμένου περί αλλοδαπού τοιούτου.

Άρθρο 155.

Αι διατάξεις των άρθρων 150-154 εφαρμόζονται αναλόγως και επί εργασιών ή υποθέσεων διεξαγομένων ενώπιον πάσης άλλης αρχής εξαιρετικής δικαιοδοσίας ή του αμφισβητούμένου διοικητικού, πλην των ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εις ας εφαρμόζονται αναλόγως αι περί των ενώπιον του Αρείου Πάγου υποθέσεων σχετικά διατάξεις. Δια τας ενώπιον των Φορολογικών Δικαστηρίων υποθέσεις εφαρμόζονται αι διατάξεις, αι αφορώσαι τας πολιτικές υποθέσεις κατά την εξής διάκρισιν :α) Δια τας ενώπιον του μονεμελούς πρωτοβαθμίου δικαστηρίου αι διατάξεις αι αφορώσαι τας ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών υποθέσεις,β) δια τας ενώπιον του τριμελούς πρωτοβαθμίου δικαστηρίου αι διατάξεις αι αφορώσαι τας ενώπιον του Πρωτοδικείου υποθέσεις και γ) δια τας ενώπιον του δευτεροβαθμίου φορολογικού δικαστηρίου (ανεξαρτήτως συνθέσεως) αι διατάξεις αι αφορώσαι τας ενώπιον του Εφετείου υποθέσεις.

ΙΑ) Εργασία εξώδικοι.

Άρθρο 156.

1. Διά την παροχήν συμβουλής μετά μελέτην εγγράφων ή μετ' απόφασιν προς προφορικήν ανάπτυξιν υποθέσεως ή ζητήματος, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30, προκειμένου περί της πρώτης συμβουλής και δραχ. 15 προκειμένου περί εκάστης των επομένων.
2. Ως επόμεναι συμβουλαί θεωρούνται αι αφορώσαι εις την συνέχισιν της αρξαμένης ενεργείας και ειδικώτερον αι παρασκευάζουσαι την τηρητέαν επί της υποθέσεως πορείαν.
3. Διά την παροχήν πληροφοριών περί του σημείου εις ο ευρίσκεται η υπόθεσις ουδεμία παρέχεται αμοιβή.
4. Αι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και όταν αι εν αυταίς εργασίαι εκτελώνται δι' αλληλογραφίας.

Άρθρο 157

Τα εν τω προηγουμένω άρθρω ελάχιστα όρια διπλασιάζονται εις περίπτωσιν καθ' ην η συμβουλή παρέχεται κατόπιν προσκλήσεως υπό του εντολέως εν τη οικία ή εν τω γραφείω αυτού ή εν άλλω τόπω ή κατόπιν συμβουλίου μετ' άλλων δικηγόρων ή άλλων προσώπων.

Άρθρο 157 Α

1. Κατά την πρώτη συνάντηση για την απόπειρα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς, κατά το άρθρο 214 Α του Κ.Πολ.Δ., κάθε διάδικος οφείλει να έχει προκαταβάλει την αμοιβή του δικηγόρου του για παράσταση ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου, κατά τις κείμενες διατάξεις. Το σχετικό γραμμάτιο προείσπραξης προσαρτάται στο οικείο πρακτικό συμφωνίας ή αποτυχίας της απόπειρας ή στη συντασσόμενη δήλωση.

2. Δικηγόρος, που παραστάθηκε χωρίς να προσαρτηθεί το γραμμάτιο καταβολής της αμοιβής του, κατά την προηγούμενη παράγραφο, υπέχει την υποχρέωση και την ευθύνη που προβλέπεται στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 2408/1996, εφαρμοζομένων και των λοιπών διατάξεων της παραγράφου αυτής.

3. Αν επιτευχθεί εν όλω ή εν μέρει συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς, οι δικηγόροι των διαδίκων δικαιούνται και την κατά το άρθρο 124 παρ. 1 αμοιβή.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται όταν υπάρχει συμφωνία αμοιβής που διέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 92 ή ο δικηγόρος απασχολείται με πάγια περιοδική αμοιβή.

Άρθρο 158

Δι' έγγραφον γνωμοδότησιν επί νομικού ή πραγματικού ζητήματος, εγγράφως επί τούτω υποβαλλομένου, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 100.

Άρθρο 159

Διά μελέτην δικογραφίας περί μη ποινικής υποθέσεως εκκρεμούς ήδη ενώπιον Δικαστηρίων ή άλλης αρχής και το πρώτον ανατιθεμένης τω Δικηγόρω, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 15 επί υποθέσεως ενώπιον του Ειρηνοδικείου, δραχμαί 30 επί υποθέσεως ενώπιον του Πρωτοδικείου ή άλλης μη δικαστικής αρχής και δραχ. 40 επί υποθέσεων ενώπιον των ανωτέρων Δικαστηρίων ή επί υποθέσεως αναγκαστικής εκτελέσεως.

Άρθρο 160

Για τον έλεγχο τίτλων ιδιοκτησίας ακινήτου και τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης, η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως ορίζει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 92.

Άρθρο 161

1. Για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες, η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως ορίζει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 92.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που εκδίδεται μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συστήνεται ιδιαίτερος λογαριασμός για την συγκέντρωση καταβαλλόμενων ποσών (υποχρεωτικών εισφορών) από δικηγόρους επί διενέργειας οριζόμενων εξώδικων ή

δικαστικών εργασιών και να ρυθμίζονται τα αναγκαία ζητήματα για τη συγκέντρωση των καταβαλλόμενων ποσών, τη διανομή τους στα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του λογαριασμού. Με όμοια απόφαση, εκδιδόμενη κατά την ίδια διαδικασία, οι Δικηγόροι που προβαίνουν στις νομικές εργασίες της προηγούμενης παραγράφου ή σε άλλες οριζόμενες νομικές εργασίες, μπορεί να υποχρεούνται σε προκαταβολή εισφοράς προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο συγκεκριμένου ποσοστού, επί «ποσού αναφοράς» ή επί «ποσοστού αναφοράς», το οποίο υπολογίζεται επί της αξίας του αντικειμένου της δικαιοπραξίας. Ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος εκδίδει τριπλότυπη απόδειξη, ένα από τα αντίτυπα της οποίας προσαρτάται από τον συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο. Η παράλειψη προσαρτήσεως συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του συμβολαιογράφου.

3. Τα «ποσά» ή τα «ποσοστά αναφοράς», με βάση τα οποία υπολογίζονται ποσοστιαίως οι προκαταβολές των δικηγόρων προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος. Με όμοια απόφαση τα ποσά και τα ποσοστά αυτά αναπροσαρμόζονται. Η απόφαση, κατά τα δύο προηγούμενα εδάφια, μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

4. Μέχρι την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης κατά το πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, το «ποσοστό αναφοράς» επί του οποίου υπολογίζεται ποσοστιαίως το ποσό που ο δικηγόρος υποχρεούται να προκαταβάλλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο σύμφωνα με την παράγραφο 2, ορίζεται με βάση την αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας ως εξής:

α) για το ποσό μέχρι 44.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 1%.

β) για το ποσό από 44.001 ευρώ και μέχρι 1.467.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,5%.

γ) για το ποσό από 1.467.001 ευρώ μέχρι 2.935.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,4%.

δ) για το ποσό από 2.935.001 ευρώ μέχρι 5.810.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,3%.

ε) για το ποσό από 5.810.001 ευρώ μέχρι 14.673.500 «ποσοστό αναφοράς» 0,2%.

στ) για το ποσό από 14.673.501 ευρώ μέχρι 29.347.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,1%.

ζ) για το ποσό από 29.347.001 μέχρι 58.694.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,05% και

η) για το ποσό πέραν των 58.694.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,01%.

θ) για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο είναι περιοδικές παροχές ή πρόσδοι απροσδιόριστου χρόνου, το «ποσοστό αναφοράς» προσδιορίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, βάσει του διπλασίου της ετήσιας παροχής ή προσόδου.

5. Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο δεν συνίσταται σε ορισμένη χρηματική ποσότητα, η αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, βάσει της πραγματικής αξίας του αντικειμένου της.

Για δικαιοπραξία επί περισσότερων αντικειμένων, η αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, βάσει της αξίας την οποία έχουν συνολικά τα αντικείμενα της.

Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο είναι από τη φύση του απροσδιόριστης αξίας, ληπτέο υπόψη ως «ποσό αναφοράς», είναι το ποσό των 100 ευρώ.

6. Από την υποχρέωση προκαταβολής εισφοράς προς το Δικηγορικό Σύλλογο, κατά την παράγραφο 2, απαλλάσσονται οι Δικηγόροι οι οποίοι εκπροσωπούν συμβαλλόμενους που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 175 παράγραφος 2 και 201 παράγραφος 6 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 162

Διά την σύνταξιν εξωδίκων προσκλήσεων, διαμαρτυριών απαντήσεων, δηλώσεων ή άλλων ομοίας φύσεως εγγράφων κοινοποιουμένων ή μη, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχ. 30.

Άρθρο 163

1. Διά παράστασιν ενώπιον συμβολαιογράφου κατά την υπογραφήν συμβολαίου, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 40.
2. Διά την σύνταξιν πάσης αιτήσεως προς συμβολαιογράφον, το ελάχιστον όριον είναι δραχμαί 10.

Άρθρο 164

1. Διά την έρευναν εν τοις βιβλίοις μεταγραφών, υποθηκών ή κατασχέσεων προς εξακρίβωσιν της ακινήτου ιδιοκτησίας προσώπου τινός και των βαρών αυτής, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι εν συνόλω δραχμαί 60. Εάν όμως η εργασία αυτή είναι συναφής με τον έλεγχον τίτλων ή σύνταξιν εγγράφου, ουδεμία οφείλεται αμοιβή.
2. Διά την σύνταξιν πάσης αιτήσεως προς φύλακα μεταγραφών ή υποθηκών ή περιλήψεως (συμπεριλαμβανομένης της επιμελείας προς μεταγραφήν του τίτλου) προς εγγραφήν, μεταγραφήν ή διαγραφήν υποθήκης ή κατασχέσεως, προς λήψιν πιστοποιητικών κλπ., το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δραχμαί 15.

Άρθρο 165

Πλην των πράγματι δαπανηθέντων δι' Οδοιπορικά έξοδα, εν πάση περιπτώσει καταβλητέων τω Δικηγόρω, το ελάχιστον όριον της αμοιβής δι' εργασίας ή πράξεις εκτός της έδρας του Δικαστηρίου ενεργηθείσης αυξάνεται: α) Διά την κατά την διάρκειαν της ημέρας αναγκαίαν απουσίαν προς ενέργειαν πάσης πράξεως σχετικής προς την δοθείσαν εντολήν, κατά δραχμάς 30 τουλάχιστον ανά πάσαν ώραν απουσίας ή μέρος αυτής και μέχρι το πολύ δραχμών 100. β) Δι' απουσίαν μιάς ημέρας και πλέον εκ της έδρας κατά δραχ. 100 τουλάχιστον ανά πάσαν ημέραν ή μέρος αυτής.

Άρθρο 166

Πάσα άλλη εργασία Δικηγόρου εξώδικος, μη απαγορευμένη υπό του νόμου και δυναμένη να εκτελεσθή και παρ' ουουδήποτε άλλου εντολοδόχου αμείβεται κατά τας διατάξεις του κοινού δικαίου, εκτός εάν υπάρξη συμφωνία περί αμοιβής, εγγράφως αποδεικνυομένη. Διά την πληρωμήν των τοιούτων αμοιβών δι' εξωδίκους ενεργείας, εφ' όσον δεν είναι συναφείς προς την άσκησιν του επαγγέλματος του Δικηγόρου, αποκλείεται η διά πίνακος εκκαθάρισις κατά την διαδικασίαν των άρθρων 181 και επ. του Κώδικος, εφαρμοζομένης της κοινής διαδικασίας.

73

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Διατάξεις εφαρμοζόμεναι εις όλα τα είδη των αμοιβών.

(Άρθρα 167-179).

Άρθρο 167

Εάν αι εν τοις προηγουμένοις άρθροις αναφερόμεναι πράξεις και εργασίαι εγένετο κατ' εντολήν πλειόνων του ενός, το ελάχιστον όριον της αμοιβής του Δικηγόρου αυξάνεται κατά 5% δι' έκαστον των πέραν του ενός εντολέων, μη δυνάμενον εν πάση περιπτώσει να υπερβή το διπλάσιον.

Άρθρο 168

Επί πλειόνων εντολέων έκαστος τούτων είναι εις ολόκληρον υπόχρεως προς πληρωμήν της όλης αμοιβής είτε της συμπεφωνημένης είτε της κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου οφειλομένης.

Άρθρο 169

Δι' εργασίας ανατεθείσας κοινώς εις πλείονας Δικηγόρους, έκαστος τούτων δικαιούται να λάβη παρά του κοινού εντολέως πλήρη αμοιβήν κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου, εξαιρουμένης της περιπτώσεως του άρθρου 124.

Άρθρο 170

Εάν, υπάρχουσης συμφωνίας περί αμοιβής, ανακληθή η προς τον Δικηγόρον δοθείσα εντολή, εάν μεν η ανάκλησις είναι αδικαιολόγητος, ο εντολεύς υποχρεούται εις άμεσον εκτέλεσιν απασών των εκ της συμφωνίας υποχρεώσεων αυτού, εάν δε η ανάκλησις είναι δεδικοιολογημένη, αλλ' εκ λόγων μη παρεχόντων δικαίωμα αγωγής κατά το άρθρον 56 της Πολ. Δικονομίας, ο εντολεύς υποχρεούται εις καταβολήν των γενομένων δαπανών και της αμοιβής του Δικηγόρου διά τας μέχρι της ανακλήσεως εργασίας αυτού, επί τη βάσει των διατάξεων του παρόντος.

Άρθρο 171

Εάν, υπάρχουσης συμφωνίας περί αμοιβής, ο Δικηγόρος απόσχη της εκτελέσεως της ανατεθείσης αυτώ εντολής, εάν μεν η αποχή είναι αδικαιολόγητος, δικαιούται μόνον εις ανάληψιν των γενομένων δαπανών, ουχί δε και εις την αμοιβήν είτε συμφωνηθείσαν είτε νόμιμον, εάν δε η τοιαύτη αποχή είναι δικαιολογημένη, δικαιούται εις απόληψιν ου μόνον των γενομένων δαπανών, αλλά και αναλόγου προς τας γενομένας εργασίας αμοιβής.

Άρθρο 172

Εάν υπαρχούσης συμφωνίας περί αμοιβής δεν κατέστη εφικτή η περάτωση της ανατεθείσης εις τον Δικηγόρον εντολής ένεκα θανάτου ή άλλου λόγου, πλην των εν τοις άρθροις 170 και 171 αναφερομένων, δικαιούται ούτος ή οι κληρονόμοι αυτού εις απόληψιν ου μόνον των γενομένων δαπανών, αλλά και αναλόγου προς τας γενομένας εργασίας αμοιβής επί τη βάση της υπαρχούσης συμφωνίας.

Άρθρο 173

Η υπογραφή εγγράφου παρά Δικηγόρου χορηγεί αυτώ το δικαίωμα της κατά τον παρόντα νόμον πλήρους διά την σύνταξιν του εγγράφου αμοιβής.

Άρθρο 174

Ο Δικηγόρος διά την υπεράσπισιν των ιδίων αυτού υποθέσεων, διεξαγομένων υπ' αυτού τούτου αυτοπροσώπως, δικαιούται να ζητήσει παρά του αντιδίκου αυτού επιδίκασιν αμοιβής διά τας εργασίας αυτού ως εάν ήτο πληρεξούσιος Δικηγόρος επί ξένης υποθέσεως.

Άρθρο 175

1. Ο Δικηγόρος δεν δύναται να παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν.
2. Εξαιρετικώς, επιτρέπεται η παραχή υπηρεσιών, χωρίς τον περιορισμό της παραγράφου 1, προς σύζυγο ή προς συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και προς δικηγόρο ή συνταξιούχο δικηγόρο, εφόσον πρόκειται για προσωπική τους υπόθεση, οι οποίοι όμως προκαταβάλλουν τα δικαστικά έξοδα.
3. Η παράβασις των διατάξεων των ανωτέρω παραγράφων δύναται να κολάζεται πειθαρχικώς υπό του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, εάν κρίνεται ότι αντίκειται εις την δικηγορικήν αξιοπρέπειαν.

Άρθρο 176

Δι' εργασίας ή πράξεις ή απασχολήσεις του Δικηγόρου δικαστικάς, περί της αμοιβής των οποίων δεν προνοούσιν ειδικώς τα προηγούμενα άρθρα, η αμοιβή αυτού, εν ελλείψει συμφωνίας κανονίζεται κατ' ανάλογον εφαρμογήν των διατάξεων του Κώδικος.

Άρθρο 177

Η υπό των Δικαστηρίων εκκαθάρισις των εξόδων και της δικηγορικής αμοιβής υπέρ του νικώντος διαδίκου δεν είναι υποχρεωτική διά τον δικηγόρον, έναντι του εντολέως αυτού.

Άρθρο 178

1. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, τα Δικαστήρια κατά την επιδίκαση δικαστικών εξόδων, καθώς και κατά την εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών, που διενεργείται στην περίπτωση κατά την οποία δεν προκύπτει ύπαρξη έγκυρης έγγραφης συμφωνίας περί αμοιβής μεταξύ του δικηγόρου και του εντολέως του ή αντιπροσώπου αυτού, εφαρμόζουν τις περί νομίμων αμοιβών διατάξεις του Κώδικα τούτου. Προς τούτο λαμβάνουν υπόψη τον πίνακα των γενομένων εξόδων και των καταβλητέων αμοιβών που παρατίθεται υποχρεωτικά από τους διαδίκους κάτω από τις προτάσεις τους. Η παράβασις των ανωτέρω υπό των δικαστών συνεπάγεται την πειθαρχικήν τιμωρίαν αυτών. Ο Δικηγόρος εις γνώσιν του οποίου περιήλθεν η τοιαύτη παράβασις, υποχρεούται να υποβάλη αίτησιν εις τον οικείον Δικηγορικών Σύλλογον παρ' ω είναι εγγεγραμμένος. Την αίτησιν ταύτην το Διοικητικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου μετά γνωμοδοτήσεως, διαβιβάζει εις το Υπουργείον Δικαιοσύνης προς άσκησιν πειθαρχικής διώξεως κατά του παραβάτου δικαστού. Η επί της πειθαρχικής διώξεως του δικαστού απόφασις του Υπουργείου, ανακοινούται εις τον Δικηγορικών Σύλλογον.

2. Δικηγόρος παραλείπων να γνωρίση τοιαύτην παράβασις τιμωρείται πειθαρχικώς.

3. Κατά την ενώπιον του Προέδρου Πρωτοδικών διαδικασίαν επί αιτήσεων πάσης φύσεως πλην των περί αδείας κατασχέσεως και προσημειώσεως επιδικάζονται πάντοτε έξοδα και αμοιβή του Δικηγόρου του νικώντος διαδίκου. Επίσης και επί αιτήσεων εξαιρέσεων ενώπιον του Ειρηνοδίκου ή Προέδρου Πρωτοδικών ή Εφετών επιδικάζονται πάντοτε έξοδα και αμοιβή του Δικηγόρου του νικώντος διαδίκου, εκτός αν ο καθ' ου η αίτησις διάδικος συναινέ εις την εξαίρεσιν, ότε επιδικάζονται μόνον τα έξοδα. Επί δε των αιτήσεων παρατάσεως προθεσμίας ή χορηγήσεως αναστολής ή αναβολής εκτελέσεως, επιδικάζονται πάντοτε έξοδα και αμοιβή του δικηγόρου του καθ' ου η αίτησις. Επί αιτήσεων χορηγήσεως αναστολής ή αναβολής εκτελέσεως ή πλειστηριασμού διά καθορισμού δόσεων, υποχρεωτικώς αι πρώται δόσεις δέον να ορίζονται παρά των Προέδρων προς εξόφλησιν των δικαστικών εξόδων, δικηγορικών αμοιβών και εξόδων εκτελέσεως.

Άρθρο 179

1. Αι διατάξεις των άρθρων 91 μέχρις 178 δεν εφαρμόζονται διά τους δικολάβους.

2. Επιτρέπεται εις του Δικηγορικούς Συλλόγους να κανονίζωσι δι' αποφάσεως αυτών τα των αμοιβών των προηγουμένων άρθρων εις ποσόν έλασσον του εν αυτοίς οριζουμένου, ουχί όμως κατώτερον του ημίσεως.

3. Ο Δικηγόρος μέχρις εντελούς αποπληρωμής των οφειλομένων αυτώ δαπανών και αμοιβής, έχει το δικαίωμα επισχέσεως των εις χείρας του ευρισκομένων εγγράφων του εντολέως. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου επί τη αιτήσει του έχοντος συμφέρον, δικαιούται διά πράξεώς του και προ πάσης πληρωμής των οφειλομένων δαπανών και αμοιβής, να άρη το δικαίωμα της επισχέσεως και να υποχρεώση τον Δικηγόρον εις άμεσον παράδοσιν των εις χείρας του εγγράφων, δύναται δε να εξαρτήση, διά της αυτής πράξεώς του, την άρσιν της επισχέσεως εκ της υπό του αιτούντος καταβολής χρηματικής εγγυήσεως εις το Ταμείον του Συλλόγου, υπέρ του Δικηγόρου. Εν τη τελευταία ταύτη περιπτώσει ο Δικηγόρος υποχρεούται προ πάσης κοινοποιήσεως επιταγής να κοινοποιήση εις τον Δικηγορικών Σύλλογον αντίγραφον της εκδοθείσης επί του πίνακος τελεσιδίκου Προεδρικής αποφάσεως, μεθ' ο δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου καταβάλλεται εις τον Δικηγόρον το κατατεθειμένον ποσόν προς μερικήν ή ολικήν εξόφλησιν του

πίνακος ή διατάσσεται η απόδοσις του ποσού τούτου εν όλω ή εν μέρει εις τον δικαιούχον. Το αυτό δικαίωμα έχουσι και οι κληρονόμοι του Δικηγόρου. Οι Γραμματείς των Δικαστηρίων εν γένει και των διοικητικών αρχών και Επιτροπών πάσης φύσεως κλπ. υποχρεούνται να παραδίδωσι τα σχετικά της δικογραφίας ως και απόγραφον της αποφάσεως μόνον εις τον κατά την συζήτησιν της υποθέσεως παρασταθέντα Δικηγόρον ή εις τους κληρονόμους τούτου, νομιμοποιουμένους συμφώνως τω Νόμω ή κατόπιν εγγράφου εντολής τούτου, φερούσης την σφραγίδα του. Εν αρνήσει ή αδυναμία του Δικηγόρου ή των κληρονόμων τούτου διά την παράδοσιν των ανωτέρω εγγράφων δύναται ο δικαιούχος να προσφύγη δι' αιτήσεώς του προς τον αρμόδιον Πρόεδρον Πρωτοδικίων δικάζοντα κατά το άρθρον 634 Πολ. Δικ. όστις αποφασίζει περί της παραδόσεως τούτων, εφ' όσον όμως έχει προηγηθή ολοσχερής εξόφλησις των εξόδων και δικαιωμάτων των οριζομένων εν τω παρόντι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Εκκαθάρισις και είσπραξις αμοιβών
(άρθρα 180-192)

Άρθρο 180

1. Αι λόγω των δαπανών και της αμοιβής του Δικηγόρου μετά του εντολέως ή των κληρονόμων αυτού διαφοραί, είτε υπαρχούσης συμφωνίας είτε μη, ως και αι εκ παγίας περιοδικής αμοιβής και εξ αποζημιώσεως κατά το άρθρον 94 απαιτήσεις, φέρονται υπό του Δικηγόρου ή υπό των κληρονόμων, αυτού προς κρίσιν ή διά τακτικής αγωγής, δι' ην αρμόδιον είναι το δικαστήριον της κατοικίας του Δικηγόρου, ή διά πίνακος κατά τας επομένας διατάξεις, ανεξαρτήτως εάν το αντικείμενον της αγωγής ή του πίνακος είναι κινητόν ή ακίνητον.

2. Η επιλογή της αγωγής αποκλείει την υποβολήν πίνακος και τανάπαλιν.

Άρθρα 181 έως και 192
(καταργήθηκαν)

ΤΜΗΜΑ Γ'

ΠΕΡΙ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Συγκρότησις και διαδικασία
(άρθρα 193-206)

Άρθρο 193

Οι εν τη περιφερεία εκάστου Πρωτοδικείου διωρισμένοι και νομίμως ασκούντες το λειτούργημα αυτών παρ' οιοδήποτε Δικαστηρίω Δικηγόροι αποτελούσι Δικηγορικών Σύλλογον του οποίου πάντες είναι υποχρεωτικώς μέλη. Ο Σύλλογος ούτος εδρεύει εν τη έδρα του Πρωτοδικείου και λαμβάνει εξ αυτής την επωνυμίαν του. Εξαιρετικώς οι διοριζόμενοι εις τα πρωτοδικεία Ανατολικής και Δυτικής Απτικής δικηγόροι, θα ανήκουν υποχρεωτικώς εις τον Δικηγορικών Σύλλογον Αθηνών.

Άρθρο 194

Οι Δικηγόροι Σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, έχουν ίδια περιουσία και υπόκεινται στις διατάξεις του κοινού δικαίου ως προς την απόκτηση δικαιωμάτων, την ανάληψη υποχρεώσεων και την εν γένει διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας τους, διοικούνται δε δια Συμβουλίου. Για τη διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας τους οι Δικηγορικοί Σύλλογοι μπορούν να ιδρύουν νομικά πρόσωπα με εταιρική ή μη μορφή.

Άρθρο 195

1. Εν τω γραφείω εκάστου Συλλόγου τηρείται μητρώον. Εις τούτο εγγράφεται ο κατά τας διατάξεις των άρθρων 21 και 24 διοριζόμενος Δικηγόρος, εφ' όσον υποβάλη την περί εγγραφής αίτησίν του προς τον Σύλλογον εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δύο μηνών από της κατά το άρθρον 22 του παρόντος δόσεως του όρκου.

2. Προς έγκυρον υποβολήν της αιτήσεως, δέον να αναγράφεται εις αυτήν η χρονολογία του Διατάγματος του διορισμού, ο αριθμός του εις ο εδημοσιεύθη τούτο φύλλου της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, η διεύθυνσις του γραφείου εν ω ο αιτών προτίθεται ν' ασκήση το λειτούργημα του Δικηγόρου και υπεύθυνος δήλωσις αυτού ότι δεν υπάγεται εις τινα των περιπτώσεων των άρθρων 26, 62 και 63 ως και κεκυρωμένον αντίγραφον του πρακτικού της ορκωμοσίας. Προκειμένου περί μη πολιτών Ελλήνων η βεβαίωσις αύτη γίνεται επί του πιστοποιητικού της καταγωγής. Ψευδής δήλωσις ή αναληθής βεβαίωσις συνεπάγεται και τας κυρώσεις του επομένου άρθρου.

Άρθρο 196

Ο μη υποβάλλων εντός της εν τω προηγουμένω άρθρω ανατρεπτικής προθεσμίας την αίτησιν εγγραφής θεωρείται παραιτηθείς των εκ του διορισμού και της ορκωμοσίας, δικαιωμάτων του, το δε Διάταγμα του διορισμού του ανακαλείται αφ' ης εξεδόθη. Δύναται όμως ούτος, τη αιτήσει του, να διορισθή εις τας κενάς θέσεις των επαναδιοριστέων κατά τα εν τω άρθρω 13 παρ. 4 οριζόμενα και εφ' όσον δεν παρήλθεν έτος από της χρονολογίας του διαγωνισμού, καθ' ον επέτυχεν. Αι διατάξεις αύται εφαρμόζονται αναλόγως και επί επαναδιορισμού.

Άρθρο 197

1. Επίσης εις το μητρώον εγγράφεται ο κατά το άρθρον 21 μετατιθέμενος. Ούτος υποχρεούται να υποβάλη την περί εγγραφής αυτού αίτησιν εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός μηνός από της εις αυτόν κατά το άρθρον 23 κοινοποιήσεως του εγγράφου της μεταθέσεως. Προς έγκυρον υποβολήν της τιαύτης αιτήσεως, δέον ν' αναγράφεται εν αυτή η διεύθυνσις του γραφείου εν ω ούτος προτίθεται ν' ασκήση το λειτούργημα του Δικηγόρου, να επισυνάπτονται δε α) το κοινοποιηθέν αυτώ έγγραφον της μεταθέσεως, β) πιστοποιητικόν επί νομίμου χαρτοσήμου του εξ ου ούτος μετατίθεται Συλλόγου, εμφανίον την χρονολογίαν του Διατάγματος του διορισμού του, τον αριθμόν του εις ο εδημοσιεύθη τούτο φύλλου της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, την προαγωγήν αυτού και από ποίας

χρονολογίας, ως και αν έχη επιβληθή εις αυτόν πειθαρχική ποινή, ποία και επί τίνι παραπτώματι και γ) υπεύθυνος δήλωσις του αιτούντος ότι δεν υπάγεται εις περίπτωσιν τινά εκ των προβλεπομένων υπό των άρθρων 26, 62 και 63.

2. Παρεχομένης απράκτου της ανωτέρω ανατρεπτικής προθεσμίας, χωρίς ο μετατεθείς να υποβάλη την ως άνω αίτησιν εγγραφής, θεωρείται παραιτηθείς της μεταθέσεως, το δε περί αυτής Διάταγμα ανακαλείται τη αιτήσει του Διοικητικού Συμβουλίου του εις ον είχε μετατεθεί Σύλλογος. Υποβληθείσης εμπροθέσμως της περί εγγραφής αιτήσεως, ο παρ' ω ενένετο η μετάθεσις Σύλλογος, αφού εγγράφη αυτόν εις το μητρώον του, ειδοποιεί αμελλητί περί τούτου τον εξ ου μετετέθη ούτος Σύλλογον, όστις τότε μόνον προβαίνει εις την εκ του μητρώου του διαγραφήν αυτού.

Άρθρο 198

1. Παρ' εκάστω Δικηγορικώ Σύλλογω αποτελουμένω εξ είκοσι μελών κατ' ελάχιστον όριον, συνιστώνται δύο επιτροπαί μητρώου, πρωτοβάθμιος και δευτεροβάθμιος, έδραν έχουσαι το κατάστημα του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Τα μέλη των επιτροπών τούτων εκλέγονται υπό των Διοικητικών Συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων ανά παν δεύτερον έτος, το βραδύτερον μέχρι της 15 Φεβρουαρίου, επί διετεί θητεία, αρχομένη από 1 Μαρτίου και ληγούση το τέλος Φεβρουαρίου του μεθεπομένου έτους της εκλογής.

2. Των Επιτροπών τούτων προεδρεύουσιν οι Πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων εφ' όσον εξελέγησαν μέλη αυτών, ή εν μη συμμετοχή των Προέδρων, οι Αντιπρόεδροι, άλλως ο εκ των μελών αρχαιότερος κατά διορισμόν Δικηγόρος εκάστης επιτροπής. Χρέη Γραμματέως εκτελεί ο νεώτερος ή ο υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου οριζόμενος Δικηγόρος έστω και μη μέλος της Επιτροπής. Η πρωτοβάθμιος επιτροπή αποτελείται διά τον Δικηγορικών Σύλλογον Αθηνών εκ 15 μελών, εκλεγομένων μεταξύ των Δικηγόρων των εχόντων δεκαετή υπηρεσίαν και διωρισμένων παρ' Αρείω Πάγω, διά τους Δικηγορικούς Σύλλογους Θεσσαλονίκης, Πειραιώς και Πατρών εκ 7 μελών, εκλεγομένων μεταξύ των παρ' Εφέταις διωρισμένων Δικηγόρων και διά τους λοιπούς Σύλλογου εκ 5 μελών. Η Επιτροπή αύτη έργον έχει τον έλεγchon των μητρώων και των κατ' έτος υποβαλλομένων κατά τα άρθρα 30 και 31 του Κώδικος δηλώσεων, υποχρεούται δε να αποφάινεται περί της ειλικρινείας ή μη τούτων και να διατάσση την διαγραφήν εκ του μητρώου των υποβαλόντων ειλικρινείς δηλώσεις ή των μη εμπροθέσμως υποβαλλόντων τοιαύτας. Η παρά τω Δικηγορικώ Σύλλογω Αθηνών Επιτροπή συνεδριάζει εν απαρτία παρόντων 8 τουλάχιστον μελών αυτής, αι παρά τοις Δικηγορικοίς Σύλλογοις Θεσσαλονίκης-Πειραιώς-Πατρών παρόντων 5 μελών και αι λοιπαί παρόντων 3 μελών, αι δε αποφάσεις αυτών λαμβάνονται διά πλειοψηφίας των παρόντων. Εις την Επιτροπήν ταύτην διαβιβάζονται άπαντες οι φακέλλοι των εν τω μητρώω εγγεγραμμένων μετά των υποβληθεισών δηλώσεων μέχρι της 10 Μαρτίου εκάστου έτους, εις περίπτωσιν δε καθ' ην η δήλωσις ήθελε κριθή ειλικρινής, αναγράφεται τούτο επί του ατομικού φακέλλου και της δηλώσεως και τίθεται η χρονολογία της λήψεως της αποφάσεως, ως και αι υπογραφαί του Προέδρου και του Γραμματέως. Προκειμένου περί διαγραφής Δικηγόρου υποβαλόντος εμπρόθεσμον δήλωσιν, η Επιτροπή οφείλει να καλέση τον διαγραφτέον διά κλήσεως υπογραφομένης υπό του Προέδρου και κοινοποιουμένης εις τον καλούμενον 5 τουλάχιστον ημέρας προ της ωρισμένης συνεδριάσεως, η δε απόφασις περί της τοιαύτης διαγραφής συντάσσεται εγγράφως και υπογράφεται υπό του Προέδρου και του Γραμματέως, δέον να η ητιολογημένη και ν' αναγράφεται εν αυτή η γνώμη της τυχόν μειοψηφίας. Πάσα δε περί διαγραφής απόφασις καταχωρίζεται εις ίδιον βιβλίον, τηρούμενον παρά τω Σύλλογω, και κοινοποιείται εις τον ενδιαφερόμενον μερίμνη του Συλλόγου τα δε σχετικά αποδεικτικά τηρούνται εν τω φακέλλω. Κατά των αποφάσεων των πρωτοβαθμίων Επιτροπών επιτρέπεται έφεσις εντός μηνός από

της κοινοποιήσεως, ασκουμένη διά καταθέσεως παρά τη Γραμματεία του Δικηγορικού Συλλόγου. Η έφεσις καταχωρίζεται εις ίδιον βιβλίον και διαβιβάζεται μετά του σχετικού φακέλου εις την δευτεροβάθμιον Επιτροπήν. Η δευτεροβάθμιος επιτροπή αποτελείται διά μεν τον Δικηγορικών Σύλλογον Αθηνών εξ 9 μελών, εκλεγομένων εκ των Δικηγόρων των εχόντων υπερδεκαετή παρ' Αρείω Πάγω υπηρεσίαν, διά τους εν τη έδρα Εφετείων Δικηγορικούς Συλλόγους εκ 5 μελών εκλεγομένων εκ των εχόντων δεκαετή τουλάχιστον δικηγορικήν υπηρεσίαν. Η παρά τω Δικηγορική Συλλόγω Αθηνών Επιτροπή συνεδριάζει εν απαρτία παρόντων 5 τουλάχιστον μελών, αι δε λοιπαί ευρίσκονται εν απαρτία παρόντων.

3. Αι αποφάσεις των δευτεροβαθμίων Επιτροπών λαμβάνονται διά πλειοψηφίας των παρόντων, συντάσσονται πάντοτε εγγράφως και δέον να είναι πλήρως ητιολογημένοι. Η δευτεροβάθμιος Επιτροπή, προ πάσης απορρίψεως της εφέσεως υποχρεούται να καλέση τον εκκαλούντα ενώπιον της εις ωρισμένην συνεδριάσιν. Η κλήσις υπογράφεται υπό του Προέδρου και δέον να επιδοθή εις τον καλούμενον 5 ημέρας προ της συνεδριάσεως. Αι Επιτροπαί, πρωτοβάθμιοι και δευτεροβάθμιοι, δικαιούνται να ερευνώσιν εκάστην υπόθεσιν συλλογικώς ή δύναται να διορίζωσιν. Εισηγητάς Δικηγόρους οίτινες, εφ' όσον δεν είναι μέλη των επιτροπών παρίστανται κατά τας συνεδριάσεις και εισηγούνται άνευ ψήφου. Αι Επιτροπαί και οι διοριζόμενοι Εισηγηταί έχουσι πάσας τας κατά το άρθρον 72 παρ. 3, 4 και 73 παρ. 4 εξουσίας του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Αι ψηφοφορίαί, εφ' όσον τούτο ζητηθή παρά τινος μέλους διεξάγονται μυστικώς ή δε εφ' εκάστης δηλώσεως ή εφέσεως απόφασις δέον να ληφθή εντός τριών μηνών από της λήψεως του σχετικού φακέλου. Η συμμετοχή εις τας Επιτροπάς των διοριζομένων μελών είναι υποχρεωτική, η δε άρνησις συμμετοχής ή η άδικαιολόγητος απουσία εις τρεις κατά συνέχειαν συνεδριάσεις αποτελούσι πειθαρχικά παραπτώματα, τιμωρούμενα διά προσωρινής παύσεως. Απασα η παρά ταις Επιτροπαίς διαδικασία διεξάγεται ατελώς, αι δε σχετικά δαπάναι βαρύνουσι τον οικείον Δικηγορικών Σύλλογον. Αι αποφάσεις και αι κλήσεις κοινοποιούνται τηρουμένων των περί επιδόσεως διατάξεων της Ποινικής Δικονομίας. Αιτήσεις εξαιρέσεως μελών της Επιτροπής υποβάλλονται εις το Διοικητικόν Συμβούλιον του οικείου Συλλόγου, όπερ δικαιούται να διατάξη την εξαίρεσιν και να ορίση αντικαταστάτην του εξαιρεθέντος. Το Διοικητικόν Συμβούλιον εκάστου Δικηγορικού Συλλόγου δικαιούται να αποφαινέται επί πάσης αιτήσεως διορισθέντος μέλους των Επιτροπών προβάλλοντος αδυναμίαν συμμετοχής και να ορίξη άλλον εις αντικατάστασιν, ως επίσης δικαιούται ν' αντικαθιστά το κατά τρεις συνεχείς συνεδριάσεις απουσιάζον άδικαιολογήτως μέλος των Επιτροπών ούτινος δύναται να διατάξη και την πειθαρχικήν δίωξιν. Διά την εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου τούτου πάσα δημοσία, δημοτική ή κοινοτική αρχή, ως και παν νομικόν πρόσωπον υποχρεούνται να παρέχωσιν εις τους Δικηγορικούς Συλλόγους πάσαν αιτουμένην παρά τούτων πληροφορίαν ή βεβαίωσιν σχετικήν προς την υπηρεσιακήν κατάστασιν των παρ' αυτοίς υπηρετούντων δικηγόρων ή ασκουμένων πτυχιούχων.

Άρθρο 199

Εις τους Δικηγορικούς Συλλόγους και τα Διοικητικά Συμβούλια αυτών ανήκουσι: α) Η μέριμνα περί της εν γένει αξιοπρέπειας των Δικηγόρων και της απονομής παρά πάσης αρχής του προς αυτούς οφειλομένου σεβασμού κατά την ενάσκησιν του λειτουργήματος αυτών, β) η υποβολή προτάσεων και γνώμων αφορωσών εις την βελτίωσιν της νομοθεσίας εις την ερμηνείαν και την εφαρμογήν αυτής, γ) η διατύπωσις παρατηρήσεων και κρίσεων ως προς την απονομήν της δικαιοσύνης και δ) η συζήτησις και η απόφασις περί παντός ζητήματος ενδιαφέροντος το Δικηγορικόν Σώμα ή τα μέλη του Συλλόγου ως τοιαύτα ή ως επαγγελματικήν τάξιν και επί παντός γενικωτέρου ζητήματος Εθνικού ή Κοινωνικού περιεχομένου.

Άρθρο 200

Εις τον Σύλλογον υπάγονται: α) η εκλογή των μελών του Διοικητικού αυτού Συμβουλίου ως και ο έλεγχος των υπό τούτου πεπραγμένων, β) η ψήφισις του ετησίου προϋπολογισμού των εσόδων και εξόδων, η εξέλεξις της διαχειρίσεως της περιουσίας, η έγκρισις του απολογισμού ως και της υπό του Διοικητικού Συμβουλίου καθορισθείσης εισφοράς των Δικηγόρων, γ) η καθιέρωσις ειδικών εισφορών μετά συγχρόνου καθορισμού του σκοπού προς τον αύται θέλουσι διατεθή. Προς λήψιν τιαύτης αποφάσεως, απαιτείται η παρουσία του τρίτου τουλάχιστον του όλου αριθμού των μελών του Συλλόγου και απόλυτος πλειοψηφία των παρόντων. Η μη εμπρόθεσμος καταβολή και των εισφορών τούτων, καθίστησιν απαράδεκτον την παράστασιν του Δικηγόρου εφαρμοζομένων αντιστοίχως των διατάξεων του άρθρου 30 και δ) ο κατά το άρθρον 179 εδ. 2 καθορισμός του ελαχίστου ορίου των αμοιβών. Ειδικώς προκειμένου περί των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Θεσσαλονίκης αι κατά τα εδάφια β' και γ' αρμοδιότητες του Συλλόγου δύνανται να ανατίθενται εις το Διοικητικόν Συμβούλιον εφ' όσον παρά του τελευταίου τούτου ήθελε ληφθή απόφασις διά πλειοψηφίας των 4/5 του όλου αριθμού των μελών αυτού.

Άρθρο 201

1. Εις το Διοικητικόν Συμβούλιον ανήκει: α) Η εποπτεία διά την προσήκουσαν και αξιοπρεπή άσκησιν του λειτουργήματος εκ μέρους των Δικηγόρων, των δοκίμων Δικηγόρων, των δικολάβων και των ασκουμένων και η πειθαρχική τούτων δίωξις και τιμωρία κατά τα ειδικώς οριζόμενα.

2. Ο έλεγχος και ο καθορισμός του τρόπου ελέγχου του ευδοκίμου της ασκήσεως του λειτουργήματος και η προαγωγή των Δικηγόρων εις τα ανώτερα δικαστήρια.

3. Ο διακανονισμός των μεταξύ Δικηγόρων διενέξεων εν τη ασκήσει του λειτουργήματος αυτών.

4. Η διαχείρισις της περιουσίας του Συλλόγου και η προς τον Σύλλογον κατ' έτος λογοδοσία, έτι δε η εκπροσώπησις του Συλλόγου δι' αντιπροσώπων ή εντολοδόχων υπ' αυτού κατά πλειοψηφίαν διοριζομένων διά τον καταρτισμόν οινωδήποτε συμβάσεων δι' των ο Σύλλογος αποκτά δικαιώματα και αναλαμβάνει υποχρεώσεις.

5. Ο προσδιορισμός του ποσού της ετησίας, ως και πάσης άλλης εισφοράς των Δικηγόρων.

6. Η ανάθεσις εις Δικηγόρον της παροχής δωρεάν δικηγορικών υπηρεσιών εις τους κατά την κρίσιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου απόρους.

7. Παρ' οίς Συλλόγοις το Συμβούλιον αποτελείται εξ εννέα ή πλειόνων μελών τα εν παραγράφοις 3 και 4 έργα ανατίθενται εις πενταμελή επιτροπήν εκ μελών του ίδιου Συμβουλίου και υπ' αυτού οριζομένων εν αρχή εκάστου έτους, ήτις συνεδριάζει εν απαρτία όταν παρίσταται τρία τουλάχιστον των μελών αυτής, εν ελλείψει δε, κωλύματι ή απουσία τινός, τα μέλη της Επιτροπής αναπληρούνται αυτοδικαίως υπό των λοιπών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, γενομένης ενάρξεως από του νεωτέρου αυτών.

Άρθρο 202.

Τα μέλη του Συλλόγου υποχρεούνται, προς εφαρμογήν των εν τω προηγουμένω άρθρω, να εμφανίζονται προσκαλούμενα, ενώπιον του Προέδρου ή του νομίμου αναπληρωτού αυτού, να παρέχωσι τας αιτούμενας εξηγήσεις και να υπακούωσιν εις τας εκδιδόμενας αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Εν περιπτώσει δυστροπίας προς εκπλήρωσιν τόσον των ανωτέρω όσον και των εν άρθροις 60, 199 και 200 δύναται να προκαλέση την εφαρμογήν των πειθαρχικών διατάξεων.

Άρθρο 203

1. Οι Σύλλογοι αναφέρονται απ' ευθείας εις το Υπουργείον της Δικαιοσύνης αλληλογραφούσι δε ατελώς απ' ευθείας προς πάσαν άλλην Αρχήν και προς ιδιώτην.

2. Τα έγγραφα των Συλλόγων υπογράφονται υπό του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέως, φέρουσι δε σφραγίδα έχουσαν περίξ τον τίτλον του Συλλόγου και εις το μέσον το εθνόσημον.

3. Οι Σύλλογοι υποχρεούνται να δημοσιεύουν κατ' έτος, και μέσω της επίσημης ιστοσελίδας τους, τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό τους, καθώς και αναλυτικά στατιστικά στοιχεία για τις πειθαρχικές υποθέσεις που εισάγονται σε αυτούς, τα στάδια της διαδικασίας και τις επ' αυτών αποφάσεις.

Άρθρο 204

1. Οι Σύλλογοι συνεδριάζουσιν είτε εν ιδίοις Καταστήμασιν είτε εν τη αιθούση του οικείου Πρωτοδικείου.

2. Εν τω Καταστήματι του Συλλόγου δύναται να καταρτίζεται βιβλιοθήκη και αναγνωστήριον ως και εντευκτήριον των μελών αυτού. Ο Δικηγόρος εκδίδων νομικόν βιβλίον ή περιοδικόν, υποχρεούται όπως παρέχη δύο αντίτυπα διά την βιβλιοθήκην του Συλλόγου ούτινος τυγχάνει μέλος. Την αυτήν υποχρέωσιν έχουσι και οι Καθηγηταί και Υφηγηταί Νομικής των Πανεπιστημίων και ομοτίμων Ανωτάτων Σχολών έναντι του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, εφ' όσον είναι Δικηγόροι. Εις τους καθυστερούντας την υποχρέωσιν ταύτην η Διοίκησης του Συλλόγου απευθύνει έγγραφον πρόσκλησιν χορηγούσα μηνιαίαν προς εκπλήρωσιν αυτής προθεσμίας. Η παράβασις της υποχρεώσεως ταύτης επάγεται και πειθαρχικήν δίωξιν του Δικηγόρου.

Άρθρο 205

Προς τον σκοπόν της υπό της βιβλιοθήκης του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και Θεσσαλονίκης πληρεστέρας παρακολουθήσεως της αλλοδαπής ίδια νομικής επιστήμης και νομοθεσίας, αι εισφοραί των μελών των άνω Δικηγορικών Συλλόγων δύναται ν' αυξάνωνται δι' αποφάσεων του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου κατά τον προσδιορισμόν των ετησίων εισφορών. Το εκ της αυξήσεως ταύτης εισπραττόμενον ετησίως ποσόν, διατίθεται αποκλειστικώς προς αγοράν νομικόν συγγραμμάτων και περιοδικών, αποτελούν ειδικόν λογαριασμόν εν τη οικονομική διαχειρίσει του Συλλόγου. Προς τον αυτόν σκοπόν η Διοίκησης του Συλλόγου υποχρεούται όπως συστήση μόνιμον επιτροπήν μέχρις 6 μελών του Συλλόγου, εις ην, τελούσαν υπό τον εποπτεϊάν του οικείου Προέδρου του Συλλόγου, δυναμένου και να προεδρεύη ταύτης, ανατίθεται η εφορεία της βιβλιοθήκης και η εκλογή των αλλοδαπών ίδια δημοσιευμάτων, των αυτή κρίνει

εκάστοτε αναγκαίαν την προμήθειαν, εντός των εκάστοτε αναγκαίαν την προμήθειαν, εντός των οποίων των κατά τα εκτεθέντα ειδικών πόρων του Συλλόγου. Τα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς δικαιούνται να φοιτήσιν εις την βιβλιοθήκην του Συλλόγου Αθηνών.

Άρθρο 206

1. Ως συντονιστικό όργανο των δικηγορικών συλλόγων λειτουργεί η ολομέλεια των προέδρων των δικηγορικών συλλόγων Ελλάδας.

Η ολομέλεια εδρεύει στην Αθήνα, όπου διατηρεί γραφεία και διοικητικό προσωπικό. Μέλη της ολομέλειας είναι οι πρόεδροι των δικηγορικών συλλόγων της χώρας. Η ολομέλεια διευθύνεται από τριμελές προεδρείο, το οποίο αποτελείται από τους προέδρους των δικηγορικών συλλόγων Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Πειραιά. Πρόεδρος αυτής είναι ο πρόεδρος του δικηγορικού συλλόγου Αθήνας, ο οποίος και την εκροσωπεί. Πόροι της ολομέλειας είναι η ετήσια συνδρομή των δικηγορικών συλλόγων της χώρας, που καθορίζεται κάθε φορά με απόφασή της.

2. Σκοπός της ολομέλειας είναι ο συντονισμός της δραστηριότητας των δικηγορικών συλλόγων και η εκπροσώπηση του δικηγορικού σώματος. Ιδίως έργο της ολομέλειας είναι:

α. Η μελέτη επεξεργασία θέματων σχετικών με τη νομοθεσία και τη νομολογία.

β. Η μέριμνα για ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία της δικαιοσύνης και την άσκηση της δικηγορίας.

γ. Η παρέμβαση σε ζητήματα εθνικής ή κοινωνικής σημασίας.

δ. Η δημιουργία και λειτουργία από την ίδια ή σε συνεργασία με άλλους, κρατικούς ή μη φορείς, τράπεζας νομικών πληροφοριών.

ε. Η εκπροσώπηση του δικηγορικού σώματος ενώπιον των αρχών, των διεθνών οργανισμών και των οργάνων των ευρωπαϊκών κοινοτήτων.

στ. Η οργάνωση συνεδρίων των δικηγορικών συλλόγων της χώρας.

3. Οι συνεδριάσεις της ολομέλειας γίνονται με έγγραφη πρόσκληση του προέδρου της, επίσης με αίτηση των δύο άλλων μελών του προεδρείου ή δέκα τουλάχιστον μελών της ολομέλειας προς τον πρόεδρο αυτής, ο οποίος οφείλει, σε διάστημα ενός μήνα από την υποβολή της αίτησης, να συγκαλέσει την ολομέλεια. Στην πρόσκληση του προέδρου, ή την αίτηση των μελών πρέπει να αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

4. Η ολομέλεια βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τουλάχιστον τα 3/5 των μελών της, αποφασίζει δε με ονομαστική ψηφοφορία και απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Τα μέλη υποχρεωτικά παρίστανται αυτοπροσώπως.

5. Η ανέξαρτησία και η αυτοτέλεια των δικηγορικών συλλόγων της Χώρας, όπως το άρθρο 199 του παρόντος ορίζει, δεν θίγονται από την ύπαρξη και λειτουργία της ολομέλειας των προέδρων. Οι αποφάσεις της ολομέλειας αξιοποιούνται από τους δικηγορικούς συλλόγους στην αναζήτηση λύσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους και την πραγμάτωση των σκοπών τους.

Άρθρο 206 Α

1. Η ολομέλεια των προέδρων των δικηγορικών συλλόγων Ελλάδας οργανώνει κάθε τριετία τουλάχιστον πανελλήνιο συνέδριο, το οποίο σκοπό έχει τη λήψη αποφάσεων σε θέματα που αναφέρονται στη δικαιοσύνη, τη δικηγορία, τη νομοθεσία και νομολογία, καθώς και σε θέματα γενικότερου εθνικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος. Συνεδριοί είναι οι πρόεδροι και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων

των δικηγορικών συλλόγων, δικαίωμα όμως παρέμβασης έχουν και εκπρόσωποι συνδικαλιστικών δικηγορικών παρατάξεων.

2. Με απόφαση της ολομέλειας ορίζεται επταμελής επιτροπή, η οποία συντάσσει τον κανονισμό του συνεδρίου, που ορίζει χρόνο και τόπο διοργάνωσης του συνεδρίου, την ημερήσια διάταξη, τους εισηγητές και τα μέλη επιτροπών επεξεργασίας των θεμάτων αυτής, τον τρόπο παρέμβασης των συνδικαλιστικών δικηγορικών παρατάξεων και γενικά ό,τι αφορά στη διεξαγωγή του συνεδρίου. Εισηγητές και μέλη των επιτροπών μπορούν να ορισθούν και δικηγόροι με μέλη των διοικητικών συμβουλίων των δικηγορικών συλλόγων. Ο κανονισμός αυτός εγκρίνεται από την ολομέλεια και η εφαρμογή του ανατίθεται στην πιο πάνω επταμελή επιτροπή.

Άρθρο 206 Β

Η ολομέλεια των προέδρων των δικηγορικών συλλόγων Ελλάδας εγκρίνει τον κανονισμό λειτουργίας της. Ο κανονισμός συντάσσεται από πενταμελή επιτροπή, που εκλέγεται από μέλη της.

Άρθρο 206 Γ

1. Η ολομέλεια των προέδρων των δικηγορικών συλλόγων εκλέγει με μυστική ψηφοφορία, στην πρώτη μετά τη συγκρότησή της συνεδρίαση, συντονιστική επιτροπή, η οποία αποτελείται από τους προέδρους των δικηγορικών συλλόγων Αθηνas, Θεσσαλονίκης και Πειραιά και από δέκα (10) προέδρους συλλόγων επαρχιακών πόλεων.

2. Η συντονιστική επιτροπή εδρεύει στην Αθήνα και εξυπηρετείται από το διοικητικό προσωπικό της ολομέλειας, διευθύνεται δε από τον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου Αθηνas, ο οποίος συγκαλεί και τις συνεδριάσεις αυτής.

3. Η συντονιστική επιτροπή συγκαλείται επίσης με αίτηση πέντε (5) τουλάχιστο μελών της, βρίσκεται δε σε απαρτία όταν παρίστανται στις συνεδριάσεις της τουλάχιστον επτά από τα μέλη της και αποφασίζει με πλειοψηφία των τριών πέμπτων των παρόντων μελών της.

4. Εργο της συντονιστικής επιτροπής είναι η αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων και όσων αναθέτει σ' αυτήν η ολομέλεια.

5. Οι διατάξεις για τη λειτουργία της ολομέλειας των προέδρων και των διοικητικών συμβουλίων των δικηγορικών συλλόγων ισχύουν αναλογικά και για τη συντονιστική επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Συνεδρίασις του Συλλόγου (άρθρα 207-215)

Άρθρο 207

1. Ο Σύλλογος συνέρχεται εις συνεδρίασιν τακτικώς μεν κατά τας εν τω παρόντι νόμω οριζόμενας περιπτώσεις, εκτάκτως δε οσάκις κρίνει τούτο αναγκαίον το Διοικητικόν Συμβούλιον ή επί εγγράφω αιτήσει, αναγραφούση και τον λόγον της συγκλήσεως, του 1/10 μεν των μελών δια τον Σύλλογον Αθηνών, του 1/5 δε των

μελών δια τους λοιπούς Δικηγορικούς Συλλόγους του Κράτους. Οι αιτούντες δέον να είναι ταμειακώς τακτοποιημένοι με το Ταμείον του Συλλόγου των.

2. Το Διοικητικόν Συμβούλιον του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου υποχρεούται όπως εντός προθεσμίας μηνός από της υποβολής της αιτήσεως συγκαλέση την Γενικήν Συνέλευσιν του Συλλόγου προς συζήτησιν αυτής.

Άρθρο 208

1. Τα μέλη του Συλλόγου καλούνται υπό του Προέδρου είτε διά προσωπικών προσκλήσεων αναγραφουσών κατά σειράν και τα συζητητέα θέματα, είτε διά γενικής προσκλήσεως δημοσιευμένης εις δύο τουλάχιστον ημερησίας εφημερίδας και τοιχοκολλημένης εις το κατάστημα του Συλλόγου και εις τα ακροατήρια των δικαστηρίων 24 τουλάχιστον ώρας προ της συνεδριάσεως.

2. Οι προσερχόμενοι εις την συνεδρίασιν Δικηγόροι υπογράφουσιν εις ίδιον κατάλογον, όστις τηρείται δι' εκάστην συνεδρίασιν και χρησιμεύει προς βεβαίωσιν της απαρτίας.

Άρθρο 209

1. Λογίζεται εν απαρτία ο Δικηγορικός Σύλλογος προκειμένου μεν περί του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και Θεσσαλονίκης, εάν παρίστανται δύο χιλιάδες και χίλιοι τετρακόσιοι τουλάχιστον, αντιστοίχως, εκ των εν τω μητρώω αυτών εγγραμμένων μελών, προκειμένου δε περί των λοιπών Δικηγορικών Συλλόγων του Κράτους εάν παρίσταται τουλάχιστον το 1/4 του αριθμού των εν τω μητρώω εκάστου Δικηγορικού Συλλόγου εγγεγραμμένων μελών.

2. Βεβαιωθείσης της απαρτίας, ο Σύλλογος εξακολουθεί θεωρούμενος εν απαρτία καθ' όλην την διάρκειαν των συζητήσεων. Ενστασις ελλείψεως απαρτίας δύναται να υποβληθή υπό του 1/10 τουλάχιστον των μελών των προς απαρτίαν απαιτουμένων και μόνον όταν πρόκειται να ληφθή απόφασις.

3. Ματαιωθείσης της συνεδριάσεως δι' έλλειψιν απαρτίας, ο Σύλλογος καλείται αύθις εις συνεδρίασιν, γενησομένην εντός οκτώ ημερών, οπότε λογίζεται εν απαρτία εάν παρίσταται το ήμισυ των εν παραγράφω 1 μελών αυτού. Ματαιωθείσης και αύθις της συνεδριάσεως, δι' έλλειψιν απαρτίας, δεν συγκαλείται εκ νέου ο Σύλλογος αλλ' επί των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως αποφασίζει το Διοικ. Συμβούλιον, εξαιρουμένων των περί αρχαιρεσιών διατάξεων.

4. Κατά τας συνεδριάσεις του Συλλόγου παρίστανται μόνον τα μέλη αυτού, η παρουσία δε και άλλων προσώπων επιτρέπεται μόνον μετ' απόφασιν και πρόσκλησιν του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται αναλόγως της σπουδαιότητος των υπό συζήτησιν θεμάτων, να καλή προς συνεδρίασιν μόνον τα εν τη έδρα του Συλλόγου μέλη, οπότε το ελάχιστον όριον προς απαρτίαν κρίνεται εκ του αριθμού των εν τη έδρα κατοικούντων.

Άρθρο 210

1. Εκαστον μέλος του Συλλόγου δύναται να υποβάλη προς συζήτησιν πάσαν πρότασιν υπαγομένην κατά το άρθρον 199 εις τα έργα του Συλλόγου.

2. Η πρότασις υποβάλλεται εγγράφως προς τον πρόεδρον όστις εισάγει ταύτην εις το Διοικητικόν Συμβούλιον αποφαινόμενον περί του παραδεκτού αυτής, εν παραδοχή δε συγκαλείται ο Σύλλογος κατά το άρθρον 207.

Άρθρο 211

1. Ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξιν και λήξιν των συνεδριάσεων, κανονίζει την τάξιν των συζητητέων θεμάτων, ποιείται την προσήκουσαν εφ' εκάστου τούτων εισήγησιν, διευθύνει τας συζητήσεις, δίδει τον λόγον εις τους αιτούντας κατά την σειράν της αιτήσεως αυτών, αιτούντας κατά την σειράν της αιτήσεως αυτών, δικαιούται δε να διακόπτη τους αγορεύοντας και να επαναφέρει αυτούς εις το προκείμενον όταν εξέρχωνται του συζητητέου θέματος και εν επιμονή αφαιρή απ' αυτών τον λόγον.

2. Ο Πρόεδρος δεν δύναται να αγορεύη κατά τας συζητήσεις ει μη ίνα εξηγήση εις ποίαν στάσιν ευρίσκεται το ζήτημα ή ίνα δώση αναγκαίας πληροφορίας. Εάν ο Πρόεδρος θέλη να μετάσχη της συζητήσεως, αναπληρούται, μέχρις αποφάσεως επί του ζητήματος, υπό του αναπληρωτού, αυτού Αντιπροέδρου ή του αρχαιότερου κατά την υπηρεσίαν εκ των παρισταμένων συμβούλων.

3. Οι λαμβάνοντες τον λόγον αγορεύουσιν από του βήματος, εκτός εάν ο Πρόεδρος επιτρέψη εις αυτούς ν' αγορεύσωσιν από της θέσεώς των. Ουδενί επιτρέπεται: 1) ν' αγορεύη επί του αυτού θέματος πλέον του τετάρτου ή να τριτολογή και 2) να διακόπτη ομιλούντα, εκτός εάν ο Σύλλογος ειδικώς ερωτώμενος δι' αναστάσεως ήθελεν επιτρέψει τι εκ τούτων.

4. Πλην των εν τη ημερησία διατάξει αναγεγραμμένων θεμάτων, ουδενός ετέρου επιτρέπεται συζήτησις εκτός εάν τα 2/3 των παρόντων μελών ήθελον αποφανθή ότι δέον να γίνη άμεσος συζήτησις επείγοντος τινός θέματος εκ των εν τω άρθρω 200 αναφερομένων.

Άρθρο 212

Οι αναρμόστως συμπεριφερόμενοι προσκαλούνται υπό του Προέδρου να δώσωσι τας αναγκαίας εξηγήσεις ή ν' ανακαλέσωσι τα λεχθέντα, εάν δε αρνηθώσι τούτο, ανακαλούνται εις την τάξιν. Εάν η συζήτησις καταστήθωσιν θορυβώδης, ο Πρόεδρος δύναται να διακόψη την συνεδρίασιν είτε δι' ολίγην ώραν είτε και δι' άλλην ημέραν υπ' αυτού οριζομένην, πάντως ουχί πέραν των 3 ημερών. Εν πάση περιπτώσει ανάρμοςτος εν τη συνεδριάσει συμπεριφορά ως ίδια η παράβασις των εν παραγράφω 3 του προηγουμένου άρθρου υποχρεώσεων, δύναται να προκαλέση και την πειθαρχικήν του παρεκτραπέντος δίωξιν. Εν τη περιπτώσει ταύτη δεν λαμβάνουσι μέρος εις την συγκρότησιν του Πειθαρχικού Συμβουλίου ο Προεδρεύσας της συνεδριάσεως, ως και ο γραμματεύς αυτής και αν τυγχάνωνσι τακτικά μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Άρθρο 213

1. Οσάκις ο Πρόεδρος θεωρή εξαντληθείσαν την συζήτησιν επί τινος θέματος, προκαλεί άμέσως απόφασιν του Συλλόγου περί της λήξεως ταύτης.

2. Ληξάσης της συζητήσεως ο Πρόεδρος διατυπεί τα ζητήματα και τίθησιν αυτά εις ψηφοφορίαν.

3. Επί της θέσεως των ζητημάτων δύναται να προκληθή συζήτησις και απόφασις του Συλλόγου.

4. Αι ψηφοφορίαί του Συλλόγου, αι μη αφορώσαι εις πρόσωπον, γίνονται δι' αναστάσεως ή δι' ονομαστικής κλήσεως κατά την κρίσιν του Προέδρου, ή εφ' όσον η ονομαστική κλήσις ήθελε ζητηθή παρά πέντε τουλάχιστον εκ των μελών του Συλλόγου, άτινα θεωρούνται παρόντα και αν αποχωρήσωσι της ψηφοφορίας.

5. Προκειμένου περί προσωπικών ζητημάτων, η ψηφοφορία γίνεται μυστική διά ψηφοδελτίων.

Άρθρο 214

1. Αι αποφάσεις του Συλλόγου λαμβάνονται διά της πλειοψηφίας των παρόντων μελών.
2. Εν ισοψηφία η πρότασις απορρίπτεται.
3. Εάν εν οιαδήποτε συνδριάσει του Συλλόγου δεν επαρκέση η ορισθείσα ημέρα προς λήψιν αποφάσεως, συνεχίζεται η περαιτέρω συζήτησις κατ' άλλην ημέραν και ώραν οριζομένην υπό του Προέδρου.
4. Περί των συνεδριάσεων του Συλλόγου τηρούνται περιληπτικά πρακτικά υπογραφόμενα παρά του Προέδρου και του Γραμματέως. Επικύρωσις αυτών δεν απαιτείται, αι δε εν αυτοίς αναγραφόμεναι αποφάσεις έχουσι πλήρη ισχύν μέχρι ανακλήσεως ή μεταρρυθμίσεως αυτών.

Άρθρο 215

1. Εν τω Καταστήματι του Συλλόγου επιτρέπεται να γίνωνται δημοσία ανακοινώσεις ή διαλέξεις αναγόμεναι εις τον κύκλον των νομικών, πολιτικών και κοινωνικών επιστημών.
2. Ο θέλων να ποιήσεται τοιαύτην ανακοίνωσιν ή διάλεξιν αιτείται προς τούτο άδειαν του Διοικητικού Συμβουλίου όπερ, εάν εγκρίνη την αίτησιν, ορίζει την προς τούτο ημέραν και ώραν. Το Δ.Σ. του Συλλόγου δύναται να ζητήσει προηγουμένην υποβολήν του σχεδίου της διαλέξεως.
3. Προκειμένου περί των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Θεσσαλονίκης επιτρέπεται όπως αντί της συγκλήσεως της Γενικής Συνελευσεως κατά το άρθρον 207 του παρόντος, το Διοικητικόν Συμβούλιον αποφασίζει την εφ' ωρισμένου θέματος ενέργειαν ψηφοφορίας διά ψηφοδελτίων επί τω τέλει όπως ο Σύλλογος αποφανθή περί παραδοχής ή απορρίψεως προτάσεως τινος. Ο τρόπος της ψηφοφορίας και αι λοιπαί λεπτομέρειαι κανονίζονται δι' αποφάσεως εκάτερου των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Διοικητικόν Συμβούλιον του Συλλόγου
(άρθρα 216-238)

Άρθρο 216

1. Το Διοικητικόν Συμβούλιον εκάστου Συλλόγου αποτελείται εκ του Προέδρου και δύο μεν Συμβούλων όταν ο Σύλλογος σύγκειται εξ αριθμού μελών μικροτέρου των είκοσι πέντε, εκ τεσσάρων όταν σύγκειται εξ είκοσι πέντε μέχρις εκατόν, εξ οκτώ όταν σύγκειται εξ εκατόν και ενός μέχρι τριακοσίων, εκ δέκα όταν σύγκειται εκ τριακοσίων και ενός μέχρι πεντακοσίων, εκ δέκα τεσσάρων όταν σύγκειται εκ πεντακοσίων και ενός μέχρι χιλίων, εκ δέκα οκτώ όταν σύγκειται εκ χιλίων και ενός μέχρι τεσσάρων χιλιάδων και εξ εικοσιτεσσάρων όταν σύγκειται εκ τεσσάρων χιλιάδων και ενός και άνω. Ειδικώς προκειμένου περί Δικηγορικών Συλλόγων εδρευόντων εις πόλιν ένθα εδρεύει Εφετείον, το Διοικητικόν Συμβούλιον αυτών σύγκειται εκ τεσσάρων

τουλάχιστον Συμβούλων, εφ' όσον τούτο ως εκ των ανωτέρω δεν σύγκειται εκ περισσοτέρων επί τη βάσει του συνολικού αριθμού των Δικηγόρων του οικείου Συλλόγου.

2. Ο αριθμός των εκλεκτών Συμβούλων καθορίζεται εκάστοτε επί τη βάσει των εγγεγραμμένων εις τον κατ' άρθρον 220 του παρόντος συντασσόμενον κατάλογον εκλογέων.

3. Η θητεία του Προέδρου και των Συμβούλων ορίζεται τριετής μη υφισταμένου κωλύματος επανεκλογής των.

Άρθρο 217

1. Πρόεδρος και μέλη του διοικητικού συμβουλίου Δικηγορικού Συλλόγου έχουν δικαίωμα να εκλεγούν οι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του δικηγόροι, που έχουν το δικαίωμα να εκλεγούν. Για την εκλογή του προέδρου απαιτείται ακόμη, προκειμένου για τους Δικηγορικούς Συλλόγους που εδρεύουν στην έδρα εφετείου, δεκαετής τουλάχιστο συνολική δικηγορική υπηρεσία και προκειμένου για τους λοιπούς Δικηγορικούς Συλλόγους οκταετής τουλάχιστον τέτοια υπηρεσία.

2. Εάν σε κάποιο Δικηγορικό Σύλλογο υπάρχει απροθυμία υποβολής υποψηφιοτήτων με αποτέλεσμα να ματαιωθούν οι αρχαιρεσίες δυο συνεχείς φορές, η διοίκηση του παραπάνω Συλλόγου ασκείται από του διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου της έδρας του οικείου εφετείου από την 16^η Μαρτίου του έτους των αρχαιρεσιών.

Άρθρο 218

Δεν δύνανται να εκλεγεί μέλος του Συμβουλίου:

- 1) Ο διατελών Βουλευτής,
- 2) ο διατελών δι' οιονδήποτε λόγον εν αναστολή της ασκήσεως του Δικηγορικού λειτουργήματος, ουχί όμως και εν μερική τοιαύτη,
- 3) ο τελεσιδικώς πμωρηθείς πειθαρχικώς διά προσωρινής παύσεως πριν ή παρέλθη τριετία μεν εφ' όσον η προσωρινή παύσις δεν είναι μείζων του μηνός, πενταετία δε εις πάσαν άλλην περιπτώσιν από της τελεσιδικίας της αποφάσεως.

Άρθρο 219

1. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου αρχίζει από τη 16η Μαρτίου του έτους που δινεργούνται οι αρχαιρεσίες, ανεξάρτητα από την υποβολή ή όχι ένστασης κατά τους κύρους των και λήγει την 15η Μαρτίου του τρίτου έτους.

2. Η εκλογή του προέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου γίνεται την τελευταία Κυριακή του Φεβρουαρίου με μυστική ψηφοφορία, όπως ορίζουν τα άρθρα 224 και 226.

3. Σε Δικηγορικούς Συλλόγους, που έχουν περισσότερα από δύο χιλιάδες μέλη, η ψηφοφορία παρατείνεται κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Στην περίπτωση αυτή, με φροντίδα του προέδρου του Συλλόγου και των υποψήφιων προέδρων, εξασφαλίζεται η φύλαξη των ψυφοδόχων και του λοιπού εκλογικού υλικού κατά τη διάρκεια της νύκτας.

4. Η ψηφοφορία διεξάγεται από την ανατολή έως τη δύση του ηλίου, εκτός αν βεβαιωθεί ότι ψήφισαν όλοι οι εγγεγραμμένοι στον κατάλογο των εκλογέων, οπότε η ψηφοφορία τελειώνει με την άσκηση του δικαιώματος και του τελευταίου εκλογέα. Η εφορευτική επιτροπή μπορεί με απόφαση της να παρατείνει την ψηφοφορία και μετά

τη δύση του ηλίου για δύο ώρες κατ' ανώτατο όριο, αν διαπιστώνει προσέλευση εκλογέων που επιθυμούν να ψηφίσουν.

Άρθρο 220

1. Δεν έχουν το δικαίωμα να εκλέγουν:

α. Δικηγόροι που δεν έχουν εγγραφεί στο μητρώο του οικείου Συλλόγου, όπου ψηφίζουν, μέχρι την 31η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο διενεργούνται οι εκλογές, ή στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 229 μέχρι την ημερομηνία των εκλογών που ματαιώθηκαν ή ακυρώθηκαν ή μέχρι την ημέρα που κενώθηκε η θέση του προέδρου.

β. Δικηγόροι που διατελούν σε προσωρινή παύση κατά το χρόνο που συντάσσεται ο προβλεπόμενος στην επόμενη παράγραφο κατάλογος.

2. Το διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου καταρτίζει μέχρι τη 10^η Φεβρουαρίου του τελευταίου έτους της θητείας του κατάλογο των δικηγόρων που έχουν δικαίωμα ψήφου. Ο κατάλογος αυτός εκτίθεται στα γραφεία του Συλλόγου για να λάβει γνώση κάθε ενδιαφερόμενος και διορθώνεται με απόφαση του Διοικητικού συμβουλίου ύστερα από έγγραφη αίτηση κάθε εκλογέα. Η αίτηση είναι απαράδεκτη, εάν δεν υποβληθεί μέσα σε πέντε (5) μέρες από την ημέρα της ανάρτησης του καταλόγου. Προσβολή του καταλόγου είναι απαράδεκτη, εάν δεν έχει υποβληθεί αίτηση διόρθωσης σύμφωνα με τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου. Ο παραπάνω κατάλογος ισχύει για κάθε επαναληπτική εκλογή.

Άρθρο 221

1. Για να ανακηρυχθεί δικηγόρος ως υποψήφιος πρόεδρος ή σύμβουλος, πρέπει να μη συντρέχει περίπτωση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 218 και να υποβληθεί σχετική αίτηση στον πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου μέχρι της 31η Ιανουαρίου του τελευταίου έτους της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αίτηση, που πρέπει να υπογράφεται από τον υποψήφιο, πρωτοκολλάται την ημέρα της υποβολής της.

2. Σε όσους δικηγορικούς συλλόγους τα μέλη τους υπερβαίνουν την 31 Ιανουαρίου του έτους των εκλογών τα 200 ο πρόεδρος και οι σύμβουλοι θέτουν υποψηφιότητα σε συνδυασμούς οι οποίοι περιλαμβάνουν υποψήφιους τουλάχιστον το ένα τρίτο του αριθμού των συμβούλων και σε περίπτωση κλάσματος, τα χωρίς το κλάσμα ακέραιου αριθμού που ορίζονται για κάθε σύλλογο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 216 και 217 όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 343/1976. Υποψήφιος σύμβουλος μπορεί να μετέχει μόνο σε ένα συνδυασμό. Επιτρέπεται υποβολή μεμονωμένων υποψηφιοτήτων μόνο για τη θέση του προέδρου. Επιτρέπεται επίσης η υποβολή μεμονωμένων υποψηφιοτήτων για θέσεις συμβούλων μέχρι του ενός τρίτου (1/3) του αριθμού των συμβούλων σε συνδυασμούς που περιλαμβάνουν υποψηφίους τουλάχιστον μέχρι του αριθμού τούτου. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με έγγραφη δήλωση, που υπογράφονται σ' αυτήν με αλφαβητική σειρά. Η δήλωση κατατίθεται στο δικηγορικό σύλλογο σύμφωνα με τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η ανακήρυξη των υποψηφίων προέδρων και συμβούλων γίνεται μέχρι την 3η Φεβρουαρίου του έτους των εκλογών.

Άρθρο 222

1. Η αίτηση ή η δήλωση καταρτίσεως συνδυασμού είναι απαράδεκτης, αν δεν συνοδεύεται δι' αποδείξεως του Συλλόγου περί καταβολής υπό του συνδυασμού, ή, εκεί ένθα δεν ισχύει το σύστημα των συνδυασμών, υπό των υποψηφίων των εξόδων

της εκλογής. Το ποσόν των εξόδων τούτων καθορίζεται προ εκάστης εκλογής υπο του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου. Εντός τριών ημερών από της εκπνοής της προς υποβολήν αιτήσεως ή δηλώσεως υποψηφιοτήτων, προθεσμίας, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου ανακηρύσσει δι' εγγράφου ανακοινώσεως, τοιχοκολλημένης εις το Κατάστημα του Συλλόγου τους υποψηφίους, Προέδρους και Συμβούλους μεμονωμένους ή κατά συνδυασμούς. Δια της αυτής πράξεως αιτιολογείται και η τυχόν μη ανακήρυξις υποψηφίου ή συνδυασμού.

2. Εις περίπτωσιν καθ' ην συνδυασμός δεν ανακηρυχθή λόγω ελλείψεως των απαιτούμενων προς τούτο προσόντων εν τω προσώπω ενός ή πλειόνων των αποτελούντων αυτόν, δύναται όπως εντός προθεσμίας τριών ημερών από της ως άνω πράξεως του Προέδρου να υποβληθή νέα, κατά το άρθρον 222, δήλωσις συνδυασμού εις τον οικείον Σύλλογον πληρούσα τους όρους του παρόντος νόμου. Ο Πρόεδρος του Συλλόγου δέον όπως εντός προθεσμίας τριών ημερών από της καταθέσεως νέας δηλώσεως εκδώση την σχετικήν περί της ανακήρυξεως ή μη του συνδυασμού πράξιν του.

Άρθρο 223

1. Κατάλογος έντυπος εκτυπούμενος μερίμνη και δαπάναις του Δικηγορικού Συλλόγου, ιδιαίτερος δια τους ανακηρυχθέντας συνδυασμούς υποψηφίων Συμβούλων, συντεταγμένος κατ' αλφαβητικήν σειράν του επωνύμου των μελών αυτού και ιδιαίτερος δια τους υποψηφίους Προέδρους ομοίως συντεταγμένος, εκτίθενται εις το Κατάστημα του Συλλόγου και εις το Πρωτοδικείον επί οκτώ τουλάχιστον ημέρας προ της δια την εκλογήν ορισθείσης, καθ' ο διάστημα δικαιούνται τα μέλη του Συλλόγου να λάβουν γνώσιν αυτών. Τα ανωτέρω ισχύουν αναλόγως και προκειμένου περί Δικηγορικών Συλλόγων ένθα δεν ισχύει το σύστημα των συνδυασμών.

2. Ο Πρόεδρος του Συλλόγου δι' ανακοινώσεως του δημοσιευομένης εις δύο τουλάχιστον τοπικάς εφημερίδας και εκτιθεμένης εις το Κατάστημα του Συλλόγου ανακοινού εις τα μέλη αυτού την ημερομηνίαν και τον τόπον διεξαγωγής των αρχαιρεσιών.

Άρθρο 224

1. Εκ των κατά το προηγούμενον άρθρον ανακηρυχθέντων υποψηφίων οι εκλογείς ψηφίζουν τον Πρόεδρον και τους Συμβούλους δια ψηφοδελτίων ιδιαίτερων δι' έκαστον υποψήφιον Πρόεδρον και ιδιαίτερων δια τους υποψηφίους Συμβούλους, εις ιδιαίτερας ψηφοδόχους. Προκειμένου περί Δικηγορικών Συλλόγων, εις ους εφαρμόζεται το σύστημα των συνδυασμών, τα ψηφοδέλτια εκάστου τούτων περιλαμβάνουν τα ονοματεπώνυμα των κατά το άρθρον 222 του παρόντος ανακηρυχθέντων υποψηφίων Συμβούλων. Προκειμένου περί των λοιπών Δικηγορικών Συλλόγων τα ψηφοδέλτια περιλαμβάνουν τα ονοματεπώνυμα πάντων των ανακηρυχθέντων κατά το ως άνω άρθρον υποψηφίων Συμβούλων κατ' αλφαβητικήν σειράν του επωνύμου αυτών, μη αποκλειομένου όπως ομάς υποψηφίων Συμβούλων καταρτίση ίδιον ψηφοδέλτιον.

2. Τα ψηφοδέλτια είναι έντυπα κατασκευάζονται δε μερίμνη και δαπάναις του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου βαρυνομένου προσέτι και με την προμήθειαν του αναγκαίου αριθμού φακέλλων. Πλήρης σειρά ψηφοδελτίων αποστέλλεται εγκαίρως μερίμνη του Συλλόγου εις έκαστον εκλογέα. Εις ουδεμίαν περίπτωσιν

υπάρχει ακυρότης ή ζήτημα τι, οιονδήποτε, εκ της μη αποστολής ή μη περιελεύσεως των αποστελλομένων, κατά τ' ανωτέρω ψηφοδελτίων.

3. Δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου εκάστου Συλλόγου, εκδιδομένης εντός του τρίτου 10ημέρου του μηνός Ιανουαρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών, καθορίζονται αι διαστάσεις, το χρώμα και τα λοιπά στοιχεία των ψηφοδελτίων ως και των φακέλλων, λαμβανομένης μερίμνης όπως οι φάκελλοι δια τα ψηφοδέλτια των υποψηφίων Προέδρων διακρίνονται των φακέλλων δια τα ψηφοδέλτια των υποψηφίων Συμβούλων.

Άρθρο 225

1. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου, εφόσον δεν είναι ο ίδιος υποψήφιος πρόεδρος, αλλιώς το διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου, διορίζει ως ψηφολέκτες για κάθε ζεύγος ψηφοδόχων (προέδρου και συμβούλων) δυο από τα μέλη του Συλλόγου που έχουν δικαίωμα ψήφου με ισάριθμα αναπληρωματικά, τα οποία πρέπει να παρίστανται σε όλη τη διάρκεια της εκλογής.

2. Απαγορεύεται η παρομονή στην αίθουσα της ψηφορίας και κατά τη διενέργειά της άλλου προσώπου, πλην του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου, των συμβούλων, των ψηφολεκτών η των αναπληρωτών τους και κάθε υποψηφίου η αντιπροσώπου του η αντιπροσώπου του συνδυασμού. Οι συνδυασμοί δικαιούνται να διορίσουν δυο αντιπροσώπους με τους αναπληρωτές τους και όπου δεν ισχύει το σύστημα των συνδυασμών, οι υποψήφιοι δικαιούνται να διορίσουν έναν αντιπρόσωπο με έναν αναπληρωτή. Οι αντιπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους διορίζονται από τα μέλη του Συλλόγου που έχουν δικαίωμα ψήφου. Ο διορισμός του αντιπροσώπου γίνεται με έγγραφη δήλωση του επικεφαλής του συνδυασμού ή του υποψηφίου, που υποβάλλεται στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου δυο ημέρες πριν από την εκλογή.

3. Απαγορεύεται κάθε προεκλογική δραστηριότητα κατά την ημέρα της εκλογής. Η παράβαση της διάταξης αυτής αποτελεί για τον παραβάτη δικηγόρο βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα.

4. Η εκλογή διενεργείται ενώπιον εφορευτικής επιτροπής, που αποτελείται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου η το νόμιμο αναπληρωτή του και από τους διορισμένους ψηφολέκτες η σε περίπτωση κωλύματος από τους νόμιμους αναπληρωτές τους και αποφασίζει κατά πλειοψηφία για κάθε ζήτημα που ανακύπτει κατά την εκλογή. Η εφορευτική επιτροπή τηρεί το πρωτόκολλο ψηφοφορίας, στο οποίο αναγράφονται τα ονοματεπώνυμα των ψηφοφόρων και ο αριθμός του μητρώου τους και μετά το τέλος της ψηφοφορίας συντάσσει το πρακτικό διαλογής των φήφων εξάγει τα αποτελέσματα της εκλογής και ανακηρύσσει τους επιτυχόντες. Εάν κατά τη διαλογή απουσιάζουν ορισμένοι ψηφολέκτες και οι αναπληρωτές τους, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου μπορεί με πράξη του να διορίσει και κατά την ίδια την ημέρα της εκλογής δικηγόρους που έχουν δικαίωμα ψήφου ως μέλη της εφορευτικής επιτροπής σε αντικατάσταση των απόντων δικηγόρων.

5. Σε Δικηγορικούς Συλλόγους, στους οποίους υπάρχουν περισσότεροι από χίλιους εγγεγραμμένοι στο μητρώο δικηγόροι, η εκλογή μπορεί να ενεργείται κατά τμήματα ύστερα από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου. Με την απόφαση αυτή ορίζονται ο αριθμός και ο χώρος των τμημάτων, ο αριθμός των ψηφοφόρων για κάθε τμήμα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διευκόλυνση της ψηφοφορίας και την εξασφάλιση του απορρήτου της. Στις περιπτώσεις αυτές οι αντιπρόσωποι του συνδυασμού η των υποψηφίων διορίζονται σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, σε κάθε τμήμα. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου διορίζει με απόφαση του **ισάριθμες προς τα τμήματα τριμελείς εφορευτικές επιτροπές από μέλη του Συλλόγου που έχουν δικαίωμα ψήφου με ισάριθμα αναπληρωματικά.** Πρόεδρος της

εφορευτικής επιτροπής ορίζεται ο αρχαιότερος από τα μέλη της και αναπληρωτής του ο επόμενος στην αρχαιότητα από τα αναπληρωματικά μέλη. Τα υπόλοιπα δυο μέλη, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται ως ψηφολέκτες. Οι εφορευτικές επιτροπές διεξάγουν την ψηφορορία και συντάσσουν το πρακτικό διαλογής στα τμήματα του σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου μαζί με τους προέδρους των εφορευτικών επιτροπών αποτελούν την Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, η οποία εκδίδει τα τελικά αποτελέσματα και ανακηρύσσει τους επιτυχόντες.

Άρθρο 226

1. Κατά την ημέραν της ψηφοφορίας ο εκλογεύς προσερχόμενος εις το εκλογικόν τμήμα, μετά την διαπίστωσιν των στοιχείων της ταυτότητος του, παραλαμβάνει παρά της εφορευτικής επιτροπής δύο φακέλλους εσφραγισμένους δια της σφραγίδος του Συλλόγου και σειράν ψηφοδελτίων των υποψηφίων Προέδρων και Συμβούλων και αποσύρεται εις ιδιαίτερον χώρον, ώστε να εξασφαλιζήται το απόρρητον της ψηφοφορίας.

2. Ο εκλογεύς ψηφίζει τους υποψηφίους Συμβούλους του συνδυασμού της προτιμήσεώς του, δια σταυρού σημειουμένου παραπλευρώς του ονοματεπωνύμου των. Οπου δεν ισχύει το σύστημα των συνδυασμών ο εκλογεύς υποχρεούται να ψηφίση δια σταυρού προτιμήσεως υποψηφίους μέχρι του αριθμού των εκλεκτέων.

3. Τα ψηφοδέλτια εγκλείονται εις τους οικείους φακέλλους, οίτινες ρίπτονται εις τας επί τούτω ψηφοδόχους ιδιοχείρως υπό του ψηφίζοντος.

4. Ψηφοδέλτια συνδυασμού ουδένα φέρονται σταυρόν προτιμήσεως εις τους υποψηφίους Συμβούλους είναι έγκυρα, υπολογίζονται δε υπέρ του συνδυασμού. Εφ' όσον δια των λαβόντων σταυρούς προτιμήσεως δεν συμπληρούται ο αριθμός των ανηκουσών εις τον συνδυασμόν θέσεων Συμβούλων κατά κατηγορίας, οι υπολειπόμενοι λαμβάνονται δια κληρώσεως μεταξύ των μη εχόντων σταυρούς προτιμήσεως πλείονας του αριθμού των εκλεκτέων Συμβούλων είναι έγκυρα, υπολογιζομένων των σταυρών προτιμήσεως κατά σειράν αναγραφής των ονομάτων των υποψηφίων, υπέρ των η προτίμησις, μέχρι του ανωτέρω αριθμού.

5. Ακυρα είναι τα ψηφοδέλτια τα μη πληρούντα τους όρους της κατ' άρθρον 224 παρ. 3 αποφάσεως ως και τα ψηφοδέλτια τα φέρονται ενδείξεις παραβιαζούσας εμφανώς την μυστικότητα της ψηφοφορίας.

6. Εις τας προς εκλογήν Προέδρου και μελών Διοικητικού Συμβουλίου συνεδριάσεις δέον να μετάσχη της ψηφοφορίας το ήμισυ συν ένα τουλάχιστον του όλου αριθμού των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Η ύπαρξις απαρτίας ελέγχεται εις το τέλος της ψηφοφορίας εκ του αριθμού των ψηφισάντων.

Άρθρο 227

1. Η εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου γίνεται με το σύστημα της απλής αναλογικής. Οι θέσεις των συμβούλων κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των θέσεων του διοικητικού συμβουλίου. Το πηλίκον αυτής της διαίρεσης, και σε περίπτωση κλάσματος ο πλησιέστερος προς το κλάσμα ακέραιος αριθμός, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Αν το κλάσμα ισούται με το μισό της μονάδας, ως εκλογικό μέτρο θεωρείται ο μεγαλύτερος ακέραιος αριθμός. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες θέσεις στο διοικητικό συμβούλιο, όσες φορές χωρεί το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε.

2. Συνδυασμός, που περιλαμβάνει υποψηφίους λιγότερους από τις θέσεις που του ανήκουν, καταλαμβάνει τόσες μόνο θέσεις, όσοι είναι και οι υποψήφιοί του. Οι θέσεις που μένουν αδιάθετες από την πρώτη κατανομή, σύμφωνα με τα παραπάνω, κατανέμονται στη συνέχεια στους συνδυασμούς εκείνους που έχουν τα μεγαλύτερα κατά σειρά υπόλοιπα ψήφων, έστω και αν δεν κατέλαβαν έδρα από την πρώτη κατανομή. Σε περίπτωση ίσου αριθμού ψήφων γίνεται κλήρωση. Ο επικεφαλής συνδυασμού εκλέγεται σύμβουλος, αν ο συνδυασμός, στον οποίο ηγείται, καταλάβει μία τουλάχιστον έδρα από οποιαδήποτε κατανομή.

Άρθρο 228

1. Εάν κατά την προς εκλογήν συνεδρίαση δεν προσέλθω προς ψηφοφορίαν ο απαιτούμενος κατ' άρθρον 226 παρ. 6 αριθμός μελών, επαναλαμβάνεται η εκλογή την προσεχή Κυριακήν, καλουμένων των μελών προς επαναληπτικήν ψηφοφορίαν υπό του Προέδρου, δια δημοσιεύσεως εις δύο τουλάχιστον ημερησίας τοπικὰς εφημερίδας ή δι' ατομικών προσκλήσεων.

2. Κατά την επαναληπτικήν εκλογήν δεν απαιτείται η παρουσία του εν άρθρω 226 παρ. 6 ελαχίστου αριθμού εκλογένων, η εκλογή δε διεξάγεται μεταξύ των αυτών υποψηφίων ή των συνδυασμών, εκεί ένθα ισχύει το σύστημα των συνδυασμών.

3. Εάν κατά την πρώτην εκλογήν ουδείς των υποψηφίων Προέδρων έτυχε της απολύτου πλειοψηφίας των εγκύρων ψήφων, επαναλαμβάνεται αύτη την προσεχή Κυριακήν μη απαιτουμένης της παρουσίας του εν άρθρω 226 παρ. 6 του παρόντος ελαχίστου αριθμού εκλογένων. Κατά την εκλογήν ταύτην υποψήφιοι Πρόεδροι θεωρούνται μόνον οι κατά την πρώτην εκλογήν, κατά σειράν, πλειοψηφήσαντες δύο κατ' ανώτατον όριον, εκλέγεται δε ο σχετικώς πλειοψηφήσας. Η διάταξις του εδ. β' της παρ. 4 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται και εν προκειμένω.

4. Εις πάσαν περίπτωσιν ισοψηφίας μεταξύ υποψηφίων Προέδρων ή Συμβούλων ενεργείται κλήρωσις υπό της εφορευτικής επιτροπής.

5. Η υπηρεσία του υφισταμένου Διοικητικού Συμβουλίου εξακολουθεί μέχρι της συμπληρώσεως του νέου τοιούτου και αναλήψεως των καθηκότων του.

6. Η εξέλεξις και η εκδίκασις των αρχαιρεσιών του Δικηγορικού Συλλόγου, κατά του κύρους των οποίων υπεβλήθησαν ενστάσεις, ανατίθεται εις το Εφετείον της περιφερείας του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

7. Το αποτέλεσμα της εκλογής βάσει του υπό της εφορευτικής επιτροπής συντασσομένου πρωτοκόλλου διαλογής, κοινοποιείται υπό του Προεδρεύοντος προς τους εκλεγέντας Πρόεδρον και τους Συμβούλους και γνωστοποιείται προς το Υπουργείον της Δικαιοσύνης, υποχρεούμενον να μεριμνήσῃ δια την δημοσίευσιν των ονομάτων των εκλεγέντων, εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά την παρέλευσιν απράκτου της προθεσμίας προς υποβολήν ενστάσεως κατά του κύρους της εκλογής ή μετά την απόρριψιν των υποβληθεισών τοιούτων.

8. Ενστάσις κατά του κύρους των αρχαιρεσιών Δικηγορικού τινος Συλλόγου υποβάλλεται μόνον υπό μέλους τούτου έχοντος πάντως εκπληρώσει κατά την ημέραν της υποβολής της ενστάσεως τας προς τον Σύλλογον υποχρεώσεις αυτού. Η ένστασις ασκείται εντός δέκα πέντε ημερών από της διενεργείας των αρχαιρεσιών δια καταθέσεως δικογράφου παρά τω Γραμματεί του Εφετείου εν τη περιφερεία του οποίου εδρεύει ο Σύλλογος, εκδικάζεται δ' υπό του Εφετείου τούτου εις ημέραν οριζομένην υπό του Προέδρου του Δικαστηρίου τούτου μετά παρέλευσιν 20 ημερών από της υποβολής της ενστάσεως. Αντίγραφον ταύτης φέρον και την πράξιν προσδιορισμού της δικασίμου, μετά κλήσεως προς συζήτησιν επιδίδεται επιμελεία του ενισταμένου εις τον Πρόεδρον του Συλλόγου δέκα τουλάχιστον προ της δικασίμου ημέρας. Κατάθεσις ενστάσεως άνευ επιστεύσεως υπό των ενισταμένων εκδίκασεως αυτής, αποτελεί πειθαρχικόν αδίκημα κολαζόμενον υπό του Πειθαρχικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου δια ποινής τουλάχιστον μηνιαίας

προσωρινής παύσεως, η δε ένστασις, ης δεν προσδιωρίσθη δικάσιμος εντός δύο ημερών από της καταθέσεως θεωρείται μη γενομένη. Κατά την συζήτησιν παρίσταται ο ενιστάμενος, εκ μέρους δε του Συλλόγου ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος ή εν ή δύο μέλη του εκλεγέντος Διοικητικού Συμβουλίου, εγγράφως οριζόμενα υπό τούτου. Παράστασις δια πληρεξουσίων Δικηγόρων δεν αποκλείεται. Ωσαύτως δεν αποκλείεται η υπό των διαδίκων κατάθεσις δύο τουλάχιστον πλήρεις ημέρας προ της συζητήσεως παρά τω Γραμματεί του Εφετείου εγγράφων υπομνημάτων. Το Εφετεϊόν δικάζει εκ των ενόντων, άνευ εκδόσεως παρεμπιπτούσης περί αποδείξεως αποφάσεως, επί τη βάσει παντός προσκομιζομένου αποδεικτικού στοιχείου δυνάμενον να εξετάση και μάρτυρας επ' ακροατηρίω, να εκτιμά επαγόμενον ή αντεπαγόμενον όρκον ελευθέρως υπ' αυτού μετα των λοιπών αποδείξεων, εκδίδει δε την απόφασιν αυτού εντός δεκαημέρου το πολύ από της συζητήσεως της ενστάσεως. Ερημοδικία των μεν ενισταμένων έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψιν της ενστάσεως αυτών, του δε Συλλόγου ότι ούτος δικάζεται ωσει ήτο παρών, έχων δικαίωμα ανακοπής εντός δεκαημέρου από της εις τον Πρόεδρον αυτού επιδόσεως της κατ' ερήμην αποφάσεως μόνον αν μη εκλητεύθη εγκύρως ή εμπροθέσμως. Ετερον ένδικον μέσον κατά της αποφάσεως αποκλείεται.

9. Αι εν τω παρόντι οριζόμενα προθεσμία δεν παρεκτείνονται λόγω αποστάσεως.

10. Η κατά το παρόν άρθρον διαδικασία, περιλαμβανομένων και των αποφάσεων, πληρεξουσίων, των αποδεικτικών επιδόσεως και παντός εκδιδομένου αντιγράφου, διεξάγεται ατελώς. Οι ηττώμενοι διάδικοι καταδικάζονται εις απότισιν της δικαστικής δαπάνης των αντιδίκων αυτών.

Άρθρο 229

1. Εντός οκτώ ημερών από της κατά το άρθρον 228 παρ. 7 κοινοποιήσεως, ο μη αποδεχόμενος την εκλογήν του Πρόεδρος ή Σύμβουλος οφείλει να δηλώση τούτο εγγράφως εις τον Πρόεδρον του οικείου Συλλόγου ή τον αναπληρωτήν αυτού. Εις περίπτωσιν μη αποδοχής εκλογής Προέδρου ως και εις πάσαν περίπτωσιν κενώσεως θέσεως Προέδρου κατά τα δύο πρώτα έτη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου διενεργούνται εκλογαί, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 220 επ. Εις περίπτωσιν κενώσεως θέσεως Προέδρου κατά το τρίτον έτος, την θέσιν καταλαμβάνει αυτοδικαίως ο Αντιπρόεδρος του Συλλόγου, ή, εν ελλείψει Αντιπρόεδρου, ο αρχαιότερος, κατά τα έτη δικηγορικής υπηρεσίας, Σύμβουλος, η ούτω δε κενουμένη θέσις Συμβούλου πληρούται, υπό του πρώτου αναπληρωματικού κατά τα εν άρθρω 227 παρ. 3 και 6 οριζόμενα. Εις περίπτωσιν μη αποδοχής εκλογής Συμβούλου, ως και εις πάσαν περίπτωσιν κενώσεως θέσεως αυτού, η θέσις πληρούται υπό του πρώτου αναπληρωματικού, συμφώνως, προς τας προμνησθείσας διατάξεις.

2. Εις περίπτωσιν μη διεξαγωγής των εκλογών, ακυρώσεως αυτών ή κενώσεως θέσεως Προέδρου, ο μεν κατά το άρθρον 220 παρ. 2 κατάλογος των εκλογών συντάσσεται εντός δέκα πέντε ημερών απο της ματαιώσεως, ακυρώσεως της εκλογής ή κενώσεως της θέσεως, η δε κατά το άρθρον 221 παρ. 1 προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων ορίζεται εικοσαήμερος από των αυτών γεγονότων και τέλος η προς εκλογήν συνεδρίασις ενεργείται την πρώτην Κυριακήν μετά πάροδον δέκα πέντε ημερών από της ανακηρύξεως των υποψηφίων, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των άρθρων 216 έως 228, ως και των διατάξεων των προηγουμένων παραγράφων του άρθρου τούτου.

3. Η θητεία των κατά το παρόν άρθρον εκλεγομένων, ανεξαρτήτως του χρόνου διενεργείας της εκλογής, λήγει καθ' ην ημέραν ήθελε λήξει η θητεία Συμβουλίου, όπερ ήθελεν εκλεγή κατά τας προθεσμίας του άρθρου 219 παρ. 2, επιφυλασσομένης της περιπτώσεως του άρθρου 228 παρ. 5.

Άρθρο 230

1. Αποβάλλει αυτοδικαίως την ιδιότητα του Προέδρου ή Συμβούλου:

1) ο εξ οιοσδήποτε αιτίας αποβαλών την ιδιότητα του δικηγόρου, 2) ο υποβάλλων υποψηφιότητα εις βουλευτικές εκλογάς και 3) ο τελεσιδικώς τιμωρηθείς πειθαρχικώς δια προσωρινής παύσεως. Περί της αυτοδικαίας απωλείας της ιδιότητας του Προέδρου ή Συμβούλου, κατά τ' ανωτέρω, ειδοποιείται υπό του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου το Υπουργείον Δικαιοσύνης και ενεργούνται τα εν άρθρω 229 οριζόμενα.

2. Δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου δύναται να κηρυχθή έκπτωτος του αξιώματος του Προέδρου ή Συμβούλου:

1) ο αποδεχθείς θέσιν ή αξίωμα συνεπαγόμενον κατά το άρθρον 62 παράγραφος 2 του παρόντος ολικήν αναστολήν του λειτουργήματος του Δικηγόρου και 2) ο επί τρεις συνεχείς συνεδριάσεις αδικαιολογήτως απέχων των εργασιών του Συμβουλίου. Εφ' όσον ο, εν ολική αναστολή του λειτουργήματος του Δικηγόρου, Πρόεδρος ή Σύμβουλος ήθελε κριθή διατηρητέος δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, ούτος τελεί εν αναστολή της ασκήσεως του αξιώματος αυτού καθ' ο χρονικόν διάστημα διατελεί εν αναστολή του λειτουργήματος του Δικηγόρου. 3. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δικαιούνται να παραιτηθούν του αξιώματος. Η παραίτησις υποβάλλεται εγγράφως εις το Διοικητικόν Συμβούλιον του Συλλόγου. Η πράξις αποδοχής της παραίτησεως διαβιβάζεται υπό του Συλλόγου εις το Υπουργείον Δικαιοσύνης.

Άρθρο 231

Δικηγόροι εκ των εχόντων δικαίωμα ψήφου, μη λαβόντες μέρος αδικαιολογήτως εις οιαδήποτε των προς εκλογήν του Διοικητικού Συμβουλίου ψηφοφοριών, τιμωρούνται πειθαρχικώς τουλάχιστον διά προστίμου.

Άρθρο 232

Η υπηρεσία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχεται αμισθί. Ο εκλεγείς Πρόεδρος, τούτου δε κωλυομένου ή αμελήσαντος, ο αρχαιότερος κατά την δικηγορικήν υπηρεσίαν εκ των εκλεγέντων Συμβούλων, καλεί εντός τριών ημερών από της πλήρους συγκροτήσεως αυτού, το Συμβούλιον ίνα προβή εις την εκλογήν εκ των μελών αυτού του Γενικού Γραμματέως, του Ταμίου, προκειμένου δε περί 15μελούς Συμβουλίου και Αντιπροέδρου. Γενομένης απαρτίας το Συμβούλιον διά μυστικής ψηφοφορίας διά ψηφοδελτίων, και δι' απολύτου πλειοψηφίας των παρόντων, εκλέγει τον Αντιπρόεδρον, τον Γεν. Γραμματέα και τον Ταμίαν αυτού. Ο Αντιπρόεδρος, ο Γεν. Γραμματέυς και ο Ταμίας εκλέγονται δι' ολόκληρον την τριετίαν. Εάν δι' οιονδήποτε λόγον δεν επιτευχθή απαρτία ή ματαιωθή η συνεδρίασις, ο Προεδρεύων καλεί αμέσως το ως άνω Συμβούλιον διά νέαν εντός τριών ημερών συνεδρίασιν. Μη επιτευχθείσης και κατά την συνεδρίασιν ταύτην απαρτίας ή ματαιωθείσης, ο Προεδρεύων καλεί ονομαστί τους Συμβούλους διά την μεθεπομένην, εάν δε και πάλιν δεν επιτευχθή απαρτία, ή ματαιωθή, αι μη προσελθόντες αδικαιολογήτως Σύμβουλοι θεωρούνται παραιτηθέντες και εφαρμόζεται το άρθρον 229. Το αδικαιολόγητον της μη προσελεύσεως των Συμβούλων, κρίνεται υπό του Προέδρου ή του Προεδρεύοντος. Δικηγορικοί Σύλλογοι περιλαμβάνοντες υπέρ τα 1500 μέλη εκλέγουσι δύο αντιπροέδρους.

Άρθρο 233

Εάν κατά την εκλογήν του Αντιπροέδρου, του Γεν. Γραμματέως και του Ταμίου, δεν επιτευχθή η ως άνω πλειοψηφία, επαναλαμβάνεται εκ δευτέρου η ψηφοφορία. Εάν και κατά ταύτην δεν επιτευχθή η πλειοψηφία, εάν μεν παρίστανται κατά την ψηφοφορίαν άπαντες οι Σύμβουλοι η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται αμέσως και εκ τρίτου, οπότε εκλέγονται οι σχετικώς πλειοψηφήσαντες, εν περιπτώσει δ' ισοψηφίας ο υπό του κλήρου ευνοηθείς, εάν δε υπολείπεται, έστω και ο εις των συμβούλων, καλείται το Συμβούλιον εις συνεδρίασιν, εντός της επομένης ημέρας, οπότε και επαναλαμβάνεται η εκλογή, εκλεγομένου εν περιπτώσει μη επιτεύξεως απολύτου πλειοψηφίας εις δύο εκλογάς, του κατά την τρίτην σχετικώς πλειοψηφήσαντος ή εν ισοψηφία του υπό του κλήρου ευνοηθέντος. Εάν κενωθή η θέσις τινός των ως άνω εκλεγομένων, εκλέγεται έτερος Σύμβουλος διά τον υπολειπόμενον χρόνον προς συμπλήρωσιν της θητείας εκείνου τον οποίον διαδέχεται.

Άρθρο 234

Το Διοικητικόν Συμβούλιον συνεδριάζει καλούμενον υπό του Προέδρου όστις οφείλει να συγκαλή αυτό, αν ζητηθή εγγράφως υφ' ενός μέλους αυτού. Το Συμβούλιον, ίνα συνεδριάση, δέον να ευρίσκηται εν απαρτία προς συγκρότησιν της οποίας απαιτείται ίνα παρίστανται πλείονα ή όσα υπολείπονται μέλη, λαμβανομένου υπ' όψιν του όλου αριθμού των Συμβούλων συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου.

Άρθρο 235

1. Το Διοικητικόν Συμβούλιον διοικεί και διαχειρίζεται τας υποθέσεις εν γένει του Συλλόγου και εκτελεί πάντα τα διά του παρόντος νόμου ανατιθέμενα αυτώ έργα.
2. Κατά τας επισήμους τελετάς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων τάσσονται εν Αθήναις μεν αμέσως μετά τους Αρεοπαγίτας, εις πόλεις ένθα εδρεύει Εφετείον αμέσως μετά τους Εφέτας και εις πόλεις ένθα εδρεύει μόνον Πρωτοδικείον αμέσως μετά τους Πρωτοδίκας.
3. Περί πάντων των υπό την δικαιοδοσίαν αυτού υπαγομένων θεμάτων το Διοικητικόν Συμβούλιον αποφασίζει κατ' οικείαν και αναξέλεγκτον κρίσιν, εφ' όσον δε δεν ετήρησε τας διατάξεις του νόμου υπόκειται εις τον έλεγchon του Συλλόγου, τον ασκούμενον κατά τας διατάξεις των άρθρων 207 επόμενα.
4. Προκειμένου περι των εν άρθρω 199 β' και γ' έργων, το Διοικητικόν Συμβούλιον δικαιούται ν' αναθέση ωρισμένας πράξεις ή ενεργείας είτε εις μονίμους Επιτροπάς είτε εις άλλας Επιτροπάς παρ' αυτού συνιστωμένας, είτε εις εν ή πλείονα των μελών του.
5. Το Διοικητικόν Συμβούλιον δύναται να καταρτίζη κανονισμούς και να ψηφίζη διατάξεις περι του τρόπου της διεξαγωγής των εργασιών αυτού, προς δε και κανονισμούς ψηφιζομένους υπό του Συλλόγου περι γενικωτέρων ζητημάτων, αφορώντων εις την προσήκουσαν άσκησιν του Δικηγορικού λειτουργήματος και εις τας εργασίας του Συλλόγου.
6. Επίσης δικαιούται να συντάσση κανονισμούς της λειτουργίας της Βιβλιοθήκης, του Αναγνώστηριού και του Εντευκτηριού, να εκλέγη δε εκ των μελών του Συλλόγου ένα ή πλείονας εφόρους και κοσμητόρας αυτών.

7. Ομοίως το Διοικητικόν Συμβούλιον διορίζει επί μισθώ υπαλλήλους του Συλλόγου εκ των μελών αυτού ή και εκτός αυτών, ως και το υπηρετικόν προσωπικόν, προκειμένου δε και περί των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και Διευθυντήν του γραφείου αυτών. Δεν είναι ασυμβίβαστον προς το δικηγορικόν λειτούργημα το έργον του υπαλλήλου παρά τω Δικηγορικώ Συλλόγω, ούτινος ο διοριζόμενος τυγχάνει μέλος. Τα καθήκοντα του τε Διευθυντού, των υπαλλήλων και υπηρετικού προσωπικού καθορίζονται δι' αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 236

Περί των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται εν βιβλίω περιληπτικά πρακτικά θεωρουμένα, εγκρινόμενα και υπογραφόμενα υπό του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέως, εν οίς καταχωρίζονται κυρίως αι αποφάσεις ή και αι συζητήσεις και επί αιτήσει μέλους τινός, αι μειοψηφούσαι γνώμαι και αι προτάσεις αυτού εν περιλήψει.

Άρθρο 237

Κατ' Ιανουάριον του τέλους της τριετίας το Διοικητικόν Συμβούλιον συντάσσει έκθεσιν περί των υπ' αυτού πεπραγμένων, ήτις δύναται μετ' απόφασιν αυτού ν' αποσταλή εις τα μέλη του Συλλόγου.

Άρθρο 238

1. Ο Πρόεδρος διευθύνει τας συνεδριάσεις του τε Συλλόγου και του Διοικητικού Συμβουλίου και εκπροσωπεί τον Σύλλογον ενώπιον πάσης δικαστικής ή άλλης αρχής και παντός τρίτου.

2. Κωλυόμενον τον Πρόεδρον αναπληροί ο Αντιπρόεδρος, και τούτον ο αρχαιότερος κατά την δικηγορικήν υπηρεσίαν σύμβουλος, πλην εάν ούτος είναι Ταμίας, οπότε τον κωλυόμενον Αντιπρόεδρον αναπληροί ο επόμενος κατ' αρχαιότητα και καθ' εξής, εις τρόπον ώστε ουδέποτε να συμπύπτη η ιδιότης του Προεδρεύοντος του Ταμίου εις το αυτό πρόσωπον.

3. Ο Πρόεδρος ενασκεί τα εν τω παρόντι νόμω δικαιώματα και καθήκοντα, επιμελείται δε της εκτελέσεως των αποφάσεων του τε Συλλόγου και του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Συλλόγου
και Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον
(Άρθρα 239-247)

Άρθρο 239

1. Το Πειθαρχικόν Συμβούλιον αποτελείται υπό του Προέδρου ή Αντιπροέδρου του Συλλόγου και τεσσάρων μελών.

2. Παρ' οίς Συλλόγους το Διοικητικόν Συμβούλιον σύγκειται εκ τριών μόνον μελών, δεν δύναται ν' αποφασίζη ει μη μόνον περί των εν άρθροις 4, 5 και 9 υποθέσεων, αι δε λοιπαί πειθαρχικάι υποθέσεις παραπέμπονται εις το αρμόδιον κατά το άρθρον 66 εδάφιον 3 Πειθαρχικόν Συμβούλιον του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του οικείου Εφετείου.

3. Παρ' οίς Συλλόγους το Διοικητικόν Συμβούλιον αποτελείται εξ εξ και πλέον μελών, μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου είναι τέσσαρες εκ των Συμβούλων, οριζόμενοι δι' εκάστην υπόθεσιν υπό του Διοικητικού Συμβουλίου.

4. Προκειμένου περί δεκαπενταμελών Διοικητικών Συμβουλίων δύναται δι' αποφάσεως αυτών να ιδρύωνται πλείονα του ενός Πειθαρχικού Συμβουλία, οπότε του μεν εξ αυτών πρώτου προεδρεύει ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου, του δευτέρου ο Αντιπρόεδρος και του τυχόν τρίτου ο αρχαιότερος των μετεχόντων αυτού μελών.

5. Στη σύνθεση των πενταμελών πειθαρχικών Συμβουλίων του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, μετέχουν δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανάμεσα στα οποία ο πρόεδρος ή ένας από τους Αντιπροέδρους ή ο Γενικός Γραμματέας. Για τη συμπλήρωση των Πειθαρχικών Συμβουλίων το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει κάθε Δεκέμβριο μέχρι τριάντα πέντε (35) μέλη που πρέπει να είναι δικηγόροι γραμμένοι στα μητρώα του Συλλόγου με συνολική δικηγορική υπηρεσία το λιγότερο δέκα (10) χρόνων και που κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου διακρίνονται για το ήθος τους και για την προσήλωση τους στις παραδόσεις του Σώματος. Τα ονοματά τους ανακοινώνονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και δημοσιεύονται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως. Η θητεία τους διαρκεί ολόκληρο τον επόμενο χρόνο κα μπορεί ν' ανανεώνεται. Έχουν όλα τα καθήκοντα και τις εξουσίες μελών των Πειθαρχικών Συμβουλίων και μπορούν να είναι Εισηγητές κατά τα άρθρα 72 και επόμενα.

Άρθρο 240

1. Τον Πρόεδρον του Δικηγορικού Συλλόγου κωλυόμενον αναπληροί ο Αντιπρόεδρος και τούτον ο εν τη Δικηγορική υπηρεσία εν των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου αρχαιότερος.

2. Εάν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός Συμβούλων προς συγκρότησιν Πειθαρχικού Συμβουλίου, κατά τας προηγουμένας παραγράφους, παραπέμπεται η υπόθεσις, αιτήσει του Προέδρου του Συλλόγου ή του εγκαλουμένου, εις το Πειθαρχικόν Συμβούλιον ετέρου Συλλόγου υπό του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Εκτός εάν η Διοίκησις του Συλλόγου ήθελε κατ' Ιανουάριον εκάστου έτους καταρτίση πίνακα εκ πέντε αναπληρωματικών μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου διά την συγκρότησιν τούτου εν περιπτώσει ανεπαρκείας του αριθμού λόγω κωλυμάτων ή εξαιρέσεων. Η συμπλήρωσις γίνεται κατά την εν τω πίνακι σειράν. Η άνευ ειδικού και αποχρώντος λόγου δήλωσις κωλύματος αποτελεί πειθαρχικόν παράπτωμα.

Άρθρο 241

1. Το Πειθαρχικόν Συμβούλιον συγκαλείται υπό του Προέδρου, η συμπλήρωσις δε των μελών αυτού γίνεται επιμελεία αυτού.

2. Το Πειθαρχικόν Συμβούλιον συνεδριάζει πάντοτε εν ολομελεία αποφασίζει δε δ' απολύτου πλειοψηφίας.

3. Η παρουσία του Εισηγητού εκάστης υποθέσεως είναι απαραίτητος προς λήψιν αποφάσεων, μόνον δε εν κωλύματι του υπάρχοντος Εισηγητού δύναται διά πρακτικού να διορισθή έτερος τοιούτος, το Πειθαρχικόν όμως Συμβούλιον δεν

δύναται να εκδώσει οριστικήν απόφασιν κατά την ημέραν του διορισμού του νέου τούτου Εισηγητού.

4. Περί της συνεδριάσεως τηρούνται πρακτικά, συντασσόμενα και υπογραφόμενα υπό του Προέδρου και του Γραμματέως Συμβούλου ή του υπαλλήλου Γραμματέως, εφ' όσον υπάρχει τοιούτος, άτινα παραμένουσι μυστικά και διατυπώνονται εν αυτοίς και αι τυχόν μειοψηφίαι κατ' αίτησιν του μειοψηφούντος.

Άρθρο 242

1. Η θητεία του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζεται ενιαίσιος από της 1ης Ιανουαρίου μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου. Εντός του μηνός Δεκεμβρίου εκλέγεται το νέον Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον, του οποίου η θητεία λήγει την 31ην Δεκεμβρίου του επομένου έτους.

2. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο εδρεύει στην Αθήνα, στον Άρειο Πάγο. Το αποτελούν ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου ως Πρόεδρος, ένας Αρεοπαγίτης ως μέλος και τρείς δικηγόροι με συνολική υπηρεσία το λιγότερο 15 χρόνων ως τακτικά μέλη. Αναπληρωματικά μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζονται ένας Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, δυο Αρεοπαγίτες και έξι δικηγόροι. Καθήκοντα Γραμματέα του Συμβουλίου ασκεί ο Γραμματέας του Αρείου Πάγου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

3. Τα εκ των μελών του Αρείου Πάγου μέλη του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου, τακτικά και αναπληρωματικά, διορίζονται εντός του μηνός Δεκεμβρίου διά το επόμενο έτος δι' αποφάσεως του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

4. Τα εκ δικηγόρων τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Ανωτάτου πειθαρχικού Συμβουλίου διορίζονται δι' αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης, δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός του τελευταίου δεκαημέρου του μηνός Δεκεμβρίου δια το επόμενο έτος εκ πίνακος συντασσόμενου υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών εις διπλάσιον αριθμόν, κατόπιν μυστικής ψηφοφορίας και δι' απολύτου πλειοψηφίας της ολομελείας αυτού.

5. Το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον συνεδριάζει πάντοτε εν ολομελεία των συγκροτούντων αυτό μελών, αι δε αποφάσεις αυτού λαμβάνονται δι' απολύτου πλειοψηφίας. Τον Πρόεδρον του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου, κωλυόμενον, αναπληροί ο ως αναπληρωματικόν μέλος διωρισμένος Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, και τούτον ο έτερος Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, τα δε λοιπά τακτικά μέλη του Συμβουλίου αναπληρούνται, εν τυχόν κωλύματι, υπό των αναπληρωματικών μελών κατά την σειράν της αρχαιότητος αυτών εν τη υπηρεσία.

6. Ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου δύναται να χρησιμοποιή και τα αναπληρωματικά μέλη εν περιπτώσει φόρτου υποθέσεων.

Άρθρο 243

1. Τα Πειθαρχικά Συμβούλια υπόκεινται εν γένει, όσον αφορά την εμπρόθεσμον και προσήκουσαν διεξαγωγήν των της δικαιοδοσίας αυτών υποθέσεων, εις τον έλεγχον και την εποπτείαν του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

2. Ο παρά τω Αρείω Πάγω Εισαγγελεύς έχει το δικαίωμα να παρακολουθή τας υποθέσεις των Πειθαρχικών Συμβουλίων και ν' αναφέρηται εις το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον απ' ευθείας. Προσέτι δικαιούται ούτος μη περιοριζόμενον υπό προθεσμίας τινός να φέρη ενώπιον του Ανωτάτου Πειθαρχικού

Συμβουλίου, πάσαν περί δικηγόρων απόφασιν του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ην φρονεί στηριχθείσαν επί παρερμηνείας ή πλημμελούς εφαρμογής του νόμου, κατά δε τας περιπτώσεις ταύτας, το Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον, αποδεχόμενον την γνώμην του Εισαγγελέως επί μεν των καταδικαστικών αποφάσεων απαλλάσσει τον τιμωρηθέντα Δικηγόρον και αν η απόφασις έχη καταστή τελεσίδικος διά μη εγκαίρου ασκήσεως εφέσεως, επί δε των απαλλακτικών αποφαινεται αμετακλήτως περί του νομικού μόνον ζητήματος και εξαφανίζει υπέρ του νόμου την απόφασιν του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Συλλόγου. Δικαιούται επίσης να εκκαλή ενώπιον του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου οιανδήποτε απόφασιν των πρωτοβαθμίων Πειθαρχικών Συμβουλίων δια λόγους ουσιαστικής εκτιμήσεως εντός προθεσμίας δύο μηνών από της εκδόσεως της αποφάσεως. Οι Εισαγγελείς Πρωτοδικών και Εφετών οφείλουσι ν' αναφέρωσιν εις τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου την έκδοσιν πάσης αποφάσεως.

Άρθρο 244

Τας εισφοράς των μελών, τα πρόστιμα, ως και παν άλλο έσοδον του Συλλόγου εισπράττει ο ταμίας αυτού απ' αυθείας, εκδίδων διπλότυπον απόδειξιν.

Άρθρο 245

Αι αποδείξεις των εισφορών, των προστίμων, αι εκθέσεις, αποφάσεις, πρακτικά, ως και κοινοποιήσεις, εφέσεις, προσφυγαί, διαδικασίαι και πάσα εν γένει πράξις ή έγγραφον των Δικηγορικών Συλλόγων, των Πειθαρχικών Συμβουλίων και της Επιτροπής των εξετάσεων, υπόκεινται εις το κατά τας εκάστοτε κειμένας διατάξεις επιβαλλόμενον εις τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου τέλος χαρτοσήμου.

Άρθρο 246

Αι κατά τον παρόντα νόμον επιδόσεις εγγράφων των Συλλόγων, ενεργούνται κατά τας διατάξεις της Πολιτ. Δικονομίας. Ο επιδίδων κλητήρ δικαιούται εις την λήψιν της επί ποινικών επιδόσεων ωρισμένης αμοιβής.

Άρθρο 247

Το Διοικητικόν Συμβούλιον εκάστου Δικηγορικού Συλλόγου δύναται δι' αποφάσεως αυτού, εφ' άπαξ εκδομένης και δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να καθορίση ως υποχρεωτικήν περιβολήν του Δικηγόρου, κατά την ενάσκησιν των καθηκόντων του ενώπιον οιουδήποτε πολυμελούς δικαστηρίου, την τήβενον ή άλλην διακριτικήν ενδυμασίαν ή διακριτικόν έμβλημα.

ΤΜΗΜΑ Δ'

Μεταβατικά Διατάξεις.

Άρθρο 248

(1). Η παρ.1 Καταργήθηκε με την παρ.1 άρθρ.19 Ν.1093/1980 (Α 270).

2. Η διάταξις του άρθρου 94 εφαρμόζεται και εάν η καταγγελία της συμβάσεως του επί παγία αντιμισθία αμειβομένου Δικηγόρου εγένετο από 1ης Σεπτεμβρίου 1954 και μέχρι της ισχύος του παρόντος.

3. Επί των κατά την δημοσίευσιν του παρόντος νομίμως εγγεγραμμένων ως ασκουμένων, εφαρμόζεται το προ του παρόντος Κώδικος δίκαιον, αι διατάξεις όμως των άρθρων 9, 10 εδ. α' έως και γ', 11, 12 παρ. 3, 13, 15, 16, 17, 18, 19 και 20 του παρόντος εφαρμόζονται και επί τούτων.

4. Οι κατά τους διαγωνισμούς του Σεπτεμβρίου 1953 και του Μαρτίου 1954 λαβόντες την βάσιν υποψήφιοι Δικηγόροι, διορίζονται Δικηγόροι και πέραν του καθωρισμένου αριθμού κενών θέσεων. Η κατά το άρθρον 20 παρ. 1 προθεσμία άρχεται από της δημοσιεύσεως του παρόντος.

5. Η διάταξις του άρθρου 5 του Ν.Δ/τος 1565/1942 (Φ.Ε.Κ. 193/ 1942) διατηρείται εν ισχύϊ μόνον διά τους κατά την δημοσίευσιν του παρόντος κεκτημένους πτυχίον Νομικής και συμπληρώσαντες πενταετή τουλάχιστον υπηρεσίαν.

6. Δύνатаι επί τη αιτήσει των υποβαλλομένη εντός δύο μηνών από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος, να διορισθώσι δικολάβοι οι συγκεντρούντες τα προσόντα του άρθρου 79 του Κώδικος των Δικηγόρων ως τούτο ετροποποιήθη υπό του άρθρου 1 του Α.Ν. 604/1937 εφ' όσον κατ' εφαρμογήν της παραγρ. 3 του ρηθέντος άρθρου 79 ήσκησαν κατ' επάγγελμα το έργον του δικολάβου επί τριετίαν μέχρι της ισχύος του παρόντος, της τοιαύτης ασκήσεως βεβαιουμένης υπό του Γραμματέως των οικείων Ειρηνοδικείων ή Πταισματοδικείων.

7. Κατ' εξαίρεσιν εν τω διαγωνισμώ του Σεπτεμβρίου 1954 δύνανται να λάβωσι μέρος πτυχιούχοι της Νομικής Σχολής, ανάπηροι πολέμου ή τραυματία πολέμου ή στρατευθέντες και λαβόντες μέρος εις τας κατά των κομμουνιστών διεξαχθείσας επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως χρόνου ασκήσεως, εφ' όσον κατά την δημοσίευσιν του παρόντος είναι εγγεγραμμένοι ως ασκούμενοι. Ούτοι μετ' επιτυχή εξέτασιν διορίζονται δικηγόροι και πέραν των εν άρθρω 13 του παρόντος κενών ή πλασματικών θέσεων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται και επ' αυτών αναλόγως αι διατάξεις του παρόντος.

8. Οι κατά την δημοσίευσιν του Κώδικος πτυχιούχοι της Νομικής, δικαιούνται να λαμβάνωσι μέρος εις τους διαγωνισμούς των υποψηφίων δικηγόρων και μετά την συμπλήρωσιν του 35ου έτους της ηλικίας των εντός πενταετίας από της ισχύος του παρόντος, τηρουμένων κατά τα λοιπά απασών των διατάξεων των άρθρων 3 έως και 19 του παρόντος Κώδικος. Το αυτό δικαίωμα έχουσι και οι τελειόφοιτοι Νομικής, εφ' όσον λάβωσι το πτυχίο των εντός δύο ετών από της ισχύος του παρόντος.

9. Δικηγόροι κατά την δημοσίευσιν του παρόντος υπηρετούντες ως υπάλληλοι της Βουλής, διατηρούσι την ιδιότητα του Δικηγόρου. Οι εξ αυτών βουλόμενοι δικαιούνται επί τη αιτήσει των να υπαχθώσιν εις αναστολήν.

10.1. Προκειμένου περί δικηγόρων αμειβομένων κατά την διάταξιν του άρθρου 63 παρ. 4 και προσφερόντων τας υπηρεσίας αυτών εις Τραπεζας, αι διατάξεις των άρθρων 92 παρ. 2 και 94 εφαρμόζονται μόνον εφ' όσον ούτοι παρέχουσιν προς αυτάς κατά κυρίαν τουλάχιστον απασχόλησιν τας εν λόγω υπηρεσίας των και έχουσι την επαγγελματικήν αυτών εγκαστάσασιν εν τοις γραφείοις αυτών, έστω και αν διατηρώσιν ιδιαίτερον γραφείον.

2. Εις περίπτωσιν καθ'ήν δεν συντρέχουσιν αι προϋποθέσεις της προηγουμένης παραγράφου το δι'αποφάσεων του Υπουργού της Δικαιοσύνης καθοριζόμενον εκάστοτε ελάχιστον όριον αμοιβής μειούται κατά 20%.

3. Ο περιορισμός της παραγράφου 1 δεν ισχύει δια τας Αθήνας, πειραιά, Θεσσαλονίκην και Πάτρας.

11. Καταργούνται από της ισχύος του παρόντος:

1) Το Ν.Δ. της 5/20 Μαΐου 1926 "περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 160/26 τεύχος Α').

2) Το Β.Δ. της 12/12 Ιουλίου 1926 "περί εξετάσεων υποψηφίων Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 196/26 τεύχος Α').

3) Το Ν.Δ. της 17/20 Σ/ρίου 1926 "περί καταργήσεως διατάξεων τινων του νόμου "περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 319/1926 τεύχος Α').

4) Το Ν.Δ. της 13/13 Νοεμβρίου 1927 "περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 5.5.1926 Ν.Δ. "περί Κώδικος Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 273/1927 τεύχος Α').

5) Το Ν.Δ. της 6/10 Ν/ρίου 1928 "περί τροποποιήσεως του από 20 Απριλίου 1927 Δ/τος "περί εκτελέσεως του Δ/τος "περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 236/1928 τεύχος Α').

6) Ο Ν. 3660 της 16/19 Ν/ρίου 1928 περί κυρώσεως του από 7/7 Ιανουαρίου 1926 Ν.Δ. "περί της ενεργείας των εξετάσεων των υποψηφίων δικηγόρων της 9.2.1916" (Φ.Ε.Κ. 242/1928 τεύχος Α').

7) Ο Ν. 3880 της 8/11 Φ/ρίου 1929 "περί κυρώσεως του από 13 Ν/ ρίου 1927 Ν.Δ. περί καταργήσεως του Ν.Δ. της 6.11.1926 περί δικολάβων" (Φ.Ε.Κ. 47/1929 τεύχος Α').

8) Ο Ν. 3888 της 11/13 Φ/ρίου 1929 "περί κυρώσεως των άρθρων 7, 8, 9 και 10 του από 6/13 Ν/ρίου 1925 Ν.Δ. "περί τροποποίησης των περί δικηγόρων διατάξεων" (Φ.Ε.Κ. 49/29 τεύχος Α').

9) Ο Ν. 3938 της 15/20 Φεβρουαρίου 1929 "περί κυρώσεως και συμπληρώσεως του από 17/20 Σεπτεμβρίου 1926 Ν.Δ. περί καταργήσεως διατάξεων τινων του νόμου "περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 60/29 τεύχος Α').

10) Ο Ν. 3991 της 25/27 Φεβρουαρίου 1929 "περί καταργήσεως του άρθρου 38 του Ν.Δ. της 5/20 Μαΐου 1926 "περί Κώδικος Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 73/1929 τεύχος Α').

11) Ο Ν. 4627 της 3/7 Μαΐου 1930 "περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 13 Νοεμβρίου 1927 Διατάγματος "περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 5 Μαΐου 1926 Ν.Δ. "περί Κώδικος των Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 143/ 1930 τεύχος Α').

12) Τα άρθρα 10 και 15 του Ν. 4975 της 30 Απριλίου-5 Μαΐου 1931 "περί Νομικού Συμβουλίου δικών του Δημοσίου και Διοικητικών Δικαστηρίων των Φορολογικών παραβάσεων" (Φ.Ε.Κ. 120/1931 τεύχος Α').

13) Ο Ν. 4984 της 12/15 Μαΐου 1931 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Ν.Δ. της 5/20 Μαΐου 1926 "περί Δικηγόρων" ως ετροποποιήθη υπό του Ν.Δ. της 13.11.1927, κυρωθέντος υπό του Ν. 4627" (Φ.Ε.Κ. 132/1931 τεύχος Α').

14) Ο Ν. 5149 της 14/17 Ιουλίου 1931 "περί αυθεντικής ερμηνείας των άρθρων 35 και 160 του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 214/1931 τεύχος Α').

15) Το άρθρον 14 του Ν. 5227 της 26/26 Αυγούστου 1931 "περί μεσαζόντων" (Φ.Ε.Κ. 292/1931 τεύχος Α').

16) Ο ν. 5358 της 31 Μαρτίου, 4 Απριλίου 1932 "περί αντικαταστάσεως του αριθ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 5229 "περί επεκτάσεως των διατάξεων του Ν.Δ. της 22 Νοεμβρίου 1923 "περί αμέσου εκδικάσεως πλημμελημάτων τινών κλπ" (Φ.Ε.Κ. 102/1932 τεύχος Α').

17) Ο Ν. 5604 της 27 /29 Αυγούστου 1932 "περί τροποποιήσεως διατάξεων του Ν. 4627 "περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του Ν.Δ. της 5/20 Μαΐου 1926, ως ετροποποιήθη και εκυρώθη υπό του Ν.Δ. της 13/13 Νοεμβρίου 1927 "περί Κώδικος των Δικηγόρων" και των "περί προσόντων των κατωτέρων δικ. υπαλλήλων Νόμων" (Φ.Ε.Κ. 285/1932 τεύχος Α').

18) Ο Ν. 6101 της 2/3 Απριλίου 1934 "περί τροποποιήσεως του Ν.Δ. της 5/10 Μαΐου 1926 "περί Δικηγόρων" ως ετροποποιήθη μεταγενεστέρως" (Φ.Ε.Κ. 124/1934 τεύχος Α').

19) Ο Ν. 6182 της 11/19 Ιουλίου 1934 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της διατάξεως του άρθρου 31 του Κώδικος "περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 227/1934 τεύχος Α').

- 20) Ο Ν. 6327 της 10/15 Οκτωβρίου 1934 "περί παρατάσεως της ισχύος του άρθρου 7 του Ν. 5604 "περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 350/1934 τεύχος Α').
- 21) Το άρθρον 5 του Α.Ν. της 18/18 Φεβρουαρίου 1935 "περί τροποποιήσεως διατάξεων αφορωσών την διαδικασίαν ενώπιον του Δικαστηρίου των κακουργιοδικών" (Φ.Ε.Κ. 49/1935 τεύχος Α').
- 22) Ο Α.Ν. της 19/19 Νοεμβρίου 1935 "περί τροποποιήσεως των άρθρων 30, 31 και 204 του Κώδικος "περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 581/1935 τεύχος Α').
- 23) Ο Α.Ν. της 23/27 Δεκεμβρίου 1935 "περί διορισμού των ομογενών των καταγομένων εκ Κύπρου, Δωδεκανήσου, Αλβανίας (Βορείου Ηπείρου, ως" (Φ.Ε.Κ. 631 Δικηγόρων/1935 τεύχος Α').
- 24) Ο Α.Ν. 481 της 19/23 Φεβρουαρίου 1937 "περί τροποποιήσεως συμπληρώσεως, κλπ. των περί Αγροτικής Τραπέζης ισχυουσών διατάξεων" (Φ.Ε.Κ. 66/1937 τεύχος Α').
- 25) Ο Α.Ν. 604 της 4/9 Απριλίου 1937 "περί τροποποιήσεως των άρθρων 79-81 του Κώδικος των Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 135/1937 τεύχος Α').
- 26) Το άρθρ. 6 του Α.Ν. 675 της 4/15 Μαΐου 1937 "περί ερμηνείας διατάξεων πινων των Νόμων 5415, 5585 και 5981 κλπ." (Φ.Ε.Κ. 181/1937 τεύχος Α').
- 27) Ο Α.Ν. 1017 της 30/31 Δεκεμβρίου 1937 "περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως των διατάξεων του από 5/20 Μαΐου 1926 Ν.Δ. "περί Δικηγόρων" ως εκυρώθη διά του από 13.11.1927 Ν.Δ. και του Ν. 4627 και ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρας" (Φ.Ε.Κ. 532/1937 Α').
- 28) Το άρθρον 4 του Α.Ν. 1088 της 8/21 Φεβρουαρίου 1938 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί προσόντων των δικαστικών υπαλλήλων νόμων και άλλων τινών διατάξεων" (Φ.Ε.Κ. 62/1938 τεύχος Α').
- 29) Ο Α.Ν. 1089 της 21 Φεβρουαρίου 1938 "περί εκλογής των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων του Κράτους" (Φ.Ε.Κ. 63/1938 τεύχος Α').
- 30) Τα άρθρα 1 έως και 21 και 24 έως και 30 του Α.Ν. 1752 της 24/30 Μαΐου 1939 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί Δικηγόρων και περι Ταμείου Συντάξεων Νομικών διατάξεων" (Φ.Ε.Κ. 212/ 1939 τεύχος Α').
- 31) Ο Α.Ν. 2164 της 28 Δεκεμβρίου 1939/3 Ιανουαρίου 1940 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί Δικηγόρων νομοθεσίας" (Φ.Ε.Κ. 4/1940 τεύχος Α').
- 32) Ο Α.Ν. 2330 της 10/17 Μαΐου 1940 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων πινων του Κώδικος των Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 149/ 1940 τεύχος Α').
- 33) Ο Α.Ν. 2731 της 27 Δεκεμβρίου 1940 "περί παρατάσεως της θητείας των μελών των διοικητικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων του Κράτους" (Φ.Ε.Κ. 450/1940 τεύχος Α').
- 34) Το Ν.Δ. 118 της 2/3 Ιουλίου 1941 "περί ορκωμοσίας των στρατευομένων Δικηγόρων διαρκούσης της εμπολέμου καταστάσεως" (Φ.Ε.Κ. 183/1941 τεύχος Α').
- 35) Το Ν.Δ. 216 της 24/26 Ιουνίου 1941 "περί λήψεως ευεργετικών πινων μέτρων αφορώντων τους στρατευθέντας Δικηγόρους κλπ" (Φ.Ε.Κ. 213/1941 τεύχος Α').
- 36) Το Ν.Δ. 284 της 12/15 Ιουλίου 1941 "περι αυθεντικής ερμηνείας του άρθρου 5 του 216/1941 Ν.δ. "περι λήψεως ευεργετικών πινων μέτρων αφορώντων τους στρατευθέντας Δικηγόρους κλπ. και συμπληρώσεως του Ν.Δ. τούτου" (Φ.Ε.Κ. 235/1941 τεύχος Α').
- 37) Το Ν.Δ. 384 της 14/16 Αυγούστου 1941 "περί αναθέσεως της διοικήσεως των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς εις πενταμελή επιτροπήν" (Φ.Ε.Κ. 278/1941 τεύχος Α').

- 38) Το Ν.Δ. 512 της 18/26 Σεπτεμβρίου 1941 "περί αντικαταστάσεως του άρθρου 5 του Ν.Δ. 216/1941 "περί λήψεως ευεργετικών τινων μέτρων αφορώντων τους στρατευθέντας δικηγόρους" κλπ. (Φ.Ε.Κ. 319/1941 τεύχος Α').
- 39) Το Ν.Δ. 573 της 2/10 Οκτωβρίου 1941 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί λήψεως ευεργετικών τινων μέτρων, αφορώντων τους στρατευθέντας Δικηγόρους διατάξεων" (Φ.Ε.Κ. 337/1941 τεύχος Α').
- 40) Το Ν.Δ. 878 της 11/29 Δεκεμβρίου 1941 "περί τροποποιήσεως άρθρων τινών του τμήματος Β' Κώδικος Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 453/1941 τεύχος Α').
- 41) Το Ν.Δ. 989 της 21 Ιανουαρίου /14 Φεβρουαρίου 1942 "περί αναθεωρήσεως πειθαρχικών αποφάσεων κατά Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 25/1942 τεύχος Α').
- 42) Το Ν.Δ. 1131 της 20 Φεβρουαρίου/ 19 Μαρτίου 1942 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του Κώδικος των Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 55/1942 τεύχος Α').
- 43) Το Ν.Δ. 1378 της 16 Μαΐου /4 Ιουνίου 1942 "περί συμπληρώσεως των περι ασυμβιβάστου του Δικηγορικού λειτουργήματος διατάξεων" (Φ.Ε.Κ. 140/1942 τεύχος Α').
- 44) Το Ν.Δ. 1565 της 25 Ιουνίου/ 1 Αυγούστου 1942 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 193/1942 τεύχος Α').
- 45) Το Ν.Δ. 1778 της 24 Αυγούστου / 18 Σεπτεμβρίου 1942 "περί αντικαταστάσεως του άρθρου 6 του Ν.Δ. 1565/1942 (Φ.Ε.Κ. 238/1942 τεύχος Α').
- 46) Το Κ.Δ. της 15 Φεβρουαρίου / 9 Απριλίου 1942 "περί επεκτάσεως των διατάξεων του Ν.Δ. 384/1941" περί αναθέσεως της διοικήσεως των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς εις πενταμελή διοικητικήν επιτροπήν και εις άλλους δικηγορικούς Συλλόγους του Κράτους (Φ.Ε.Κ. 75/1942 τεύχος Α').
- 47) Το Κ.Δ. της 25 Νοεμβρίου /22 Δεκεμβρίου 1942 "περί επεκτάσεως των διατάξεων του Ν.Δ. 384/1941 περί αναθέσεως της Διοικήσεως των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς εις πενταμελή διοικητικήν επιτροπήν, και εις άλλους Δικηγ. Συλλόγους" (Φ.Ε.Κ. 326/1942 τεύχος Α').
- 48) Η παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2157 της 5/23 Φεβρουαρίου 1943 (Φ.Ε.Κ. 41/1943 τεύχος Α').
- 49) Ο Ν. 56 της 30 Απριλίου 1943 "περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως διατάξεων τινων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 117/1943 τεύχος Α').
- 50) Ο Ν. 243 της 12/16 Ιουνίου 1943 "περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων του Κώδικος περι Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 174/1943 τεύχος Α').
- 51) Ο Ν. 1100 της 10/19 Ιανουαρίου 1944 "περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως διατάξεων τινων του Κώδικος των Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 8/ 1944 τεύχος Α').
- 52) Ο Ν. 1119 της 10/23 Ιανουαρίου 1944 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 12/ 1944 τεύχος Α').
- 53) Ο Ν. 1491 της 26 Μαρτίου /24 Ιουνίου 1944 "περί τροποποιήσεως εναίων διατάξεων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 130/1944 τεύχος Α').
- 54) Ο Ν. 1585 της 30 Απριλίου / 18 Ιουλίου 1944 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 145/1944 τεύχος Α').
- 55) Ο Ν. 1733 της 2/6 Σ/βρίου 1944 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως διατάξεων τινων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 184/1944 τεύχος Α').
- 56) Ο Ν. 1963 της 3/ 10 Οκτωβρίου 1944 "περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και αντικαταστάσεως διατάξεων τινων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 239/1944 τεύχος Α').

57) Ο Α.Ν. 234 της 23/24 Απριλίου 1945 "περί τροποποιήσεως των διατάξεων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 100/1945 τεύχος Α').

58) Ο Α.Ν. 571 της 27 Σεπτεμβρίου 1945 "περί ρυθμίσεως ζητημάτων αφορώντων εις τας αρχαιρεσίας κλπ. Δικηγορικών πινων Συλλόγων" (Φ.Ε.Κ. 238/1945 τεύχος Α').

59) Το Β.Δ. της 27 Σεπτεμβρίου / 6 Οκτωβρίου 1945 "περί της ασκήσεως και εκδικάσεως ενστάσεως κατά του κύρους αρχαιρεσιών των Δικηγορικών Συλλόγων του Κράτους" (Φ.Ε.Κ. 247/1945 τεύχος Α').

60) Ο Α.Ν. 899 της 31 Ιανουαρίου / 5 Φεβρουαρίου 1946 "περί τροποποιήσεως διατάξεων πινων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 31/1946 τεύχος Α').

61) Ο Α.Ν. 999 της 23/26 Φεβρουαρίου 1946 "περί συμπληρώσεως του Α.Ν. 899/1946" περί τροποποιήσεως διατάξεων πινων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 66/1946 τεύχος Α').

62) Ο Α.Ν. 1002 της 23/26 Φεβρουαρίου 1946 "περί ανασυντάξεως των μητρών των Δικηγορικών Συλλόγων του Κράτους" (Φ.Ε.Κ. 66/1946 τεύχος Α').

63) Το Ν.Δ. της 10/11 Μαΐου 1946 "περί αντικαταστάσεως του άρθρου 9 του Α.Ν. 1002/1946" (Φ.Ε.Κ. 163/1946 τεύχος Α').

64) Το Ν.Δ. 166 της 29/30 Οκτωβρίου 1946 "περί παρατάσεως της προθεσμίας του άρθρου 5 του Α.Ν. 899/1946 κλπ." (Φ.Ε.Κ. 322/1946 τεύχος Α').

65) Ο Ν. 168 της 29/30 Οκτωβρίου 1946 "περί αρχαιρεσιών των Δικηγορικών Συλλόγων και προσθηκών πινων εις τας σχετικές διατάξεις της περί Δικηγόρων νομοθεσίας" (Φ.Ε.Κ. 322/1946 τεύχος Α').

66) Το Ν.δ. 258 της 17/18 Απριλίου 1947 "περί τροποποιήσεων και προσθηκών εις τας περί αρχαιρεσιών Δικηγορικών Συλλόγων διατάξεις" (Φ.Ε.Κ. 69/1947 τεύχος Α').

67) Το Ν.Δ. 287 της 19 Απριλίου 1947 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων πινων του Κώδικος περί Δικηγόρων και άλλων πινών διατάξεων" (Φ.Ε.Κ. 74/1947 τεύχος Α').

68) Το Ν.Δ. 426 της 23/24 Οκτωβρίου 1947 "περί παρατάσεως της προθεσμίας του άρθρου 61 του Α.Ν. 1017/1937" (Φ.Ε.Κ. 230/1947 τεύχος Α').

69) Ο Ν. 498 της 9/13 Δεκεμβρίου 1947 "περί διατάξεων αφορμών το Ν.Δ. 287 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων πινων του Κώδικος περί Δικηγόρου κλπ." (Φ.Ε.Κ. 277/1947 τεύχος Α').

70) Το Ν.Δ. 599 της 15/19 Απριλίου 1948 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων πινων του Κώδικος περί Δικηγόρων, ως ετροποποιήθη υπό των Α.Ν. 2330/1940 και 234/1945" (Φ.Ε.Κ. 95/1948 τεύχος Α').

71) Ο Α.Ν. 824 της 29 Σεπτεμβρίου 1948 "περι επαναφοράς εν ισχύ των διατάξεων του εδαφ. α' της παρ. 2 του Ν.Δ. 287/1947" (Φ.Ε.Κ. 260/ 1948 τεύχος Α').

72) Το Ν.Δ. 1112 της 28 Σεπτεμβρίου / 1 Οκτωβρίου 1949 "περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του Α.Ν. 824/1948 "περι επαναφοράς εν ισχύ των διατάξεων του εδαφίου α' παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 287/1947" (Φ.Ε.Κ. 235/1949 τεύχος Α').

73) Το Ν.Δ. 1371 της 12/19 Δεκεμβρίου 949 "περι κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 10 Μαΐου 1946 Ν.Δ. "περί αντικαταστάσεως του άρθρ. 9 του Α.Ν. 1002/46" (Φ.Ε.Κ. 349/1949 τεύχος Α').

74) Ο Α.Ν. 1788 της 23 Απριλίου/ 8 Μαΐου 1951 "περι τροποποιήσεως διατάξεων του Κώδικος περί Δικηγόρων" (Φ.Ε.Κ. 134/1951 τεύχος Α').

75) Το άρθρον 8 του Ν.Δ. 2184 της 15 Αυγούστου 1952 "περι τροποποιήσεως των περί προσόντων δικαστ. υπαλλήλων διατάξεων, του Κώδικος περι Δικηγόρων και άλλων πινών διατάξεων" (Φ.Ε.Κ. 217/1952 τεύχος Α').

76) Το Ν.Δ. 2522 της 18/21 Αυγούστου 1953 "περι τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του Κώδικος Δικηγόρων, ως ούτος ετροποποιήθη διά του Α.Ν. 1788/1951" (Φ.Ε.Κ. 220/53 τεύχος Α').

77) Τα εδάφ. 3, 4, 5 και 6 της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του Α.Ν. 427/45 ως αντικατεστάθη υπό του άρθρου 15 του Ν. 1715/51 και ως αυτή αντικατεστάθη υπό του άρθρου 3 του Ν.Δ. 2711 της 31-10/11-11-52 "περί τροποποιήσεως των περί Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και περί Δικών του Δημοσίου, διατάξεων" (Φ.Ε.Κ. 323/53 τεύχος Α').

78) Το Ν.Δ. 2812 της 12/14 Απριλίου 1954 "περι τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του Κώδικος Δικηγόρων, ως ούτος ετροποποιήθη διά του Α.Ν. 1788/1951 του Ν.Δ. 2184/1952 και Ν.Δ. 2522/ 1953" (Φ.Ε.Κ. 69/1954 τεύχος Α').

79) Η διάταξις του Κεφαλαίου ΣΤ' του άρθρου 1 του από 4-2-54/ 11-6-54 Β.Δ. "περί του σκοπού της διοικήσεως και λειτουργίας της Εργατικής Εστίας" (Φ.Ε.Κ. 119/1954 τεύχος Α).

Άρθρον 249

1. Διά Β. Διατάγματος προτάσει του επί της Δικαιοσύνης Υπουργού, η διάταξις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 248 δύνανται να επεκτείνεται και εις άλλας πόλεις.

2. Διατηρείται εν ισχύϊ ο από 8 Ιουνίου 1932 κανονισμός λειτουργίας του παρά τω Δικηγορικώ Συλλόγω Αθηνών Ταμείου Περιθάψεως, δημοσιευθείς εις το υπ' αριθ. 80 της 20-8-1932 (τεύχος Β').

3. Διατηρούνται εν ισχύϊ αι διατάξεις του Νόμου 494 της 26/27 Νοεμβρίου 1947 "περί εισαγωγής εις Δωδεκάνησον της περι Δικηγόρων Νομοθεσίας" (Φ.Ε.Κ. 262/1947, τεύχος Α').

4. Η θητεία του ήδη υφισταμένου Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου λήγει δεκαπέντε ημέρας μετά την δημοσίευσιν του παρόντος. Εντος της προθεσμίας ταύτης εκλεγθήσεται κατά το άρθρον 242 του παρόντος το Νέον Ανώτατον Πειθαρχικόν Συμβούλιον, ούτινος η θητεία λήγει την 31ην Δεκεμβρίου 1955.

Άρθρον 250

1. Πάσα διάταξις γενική ή ειδική αντικειμένη εις τον παρόντα νόμον καταργείται.

2. Διά Β.Δ/των προτάσει του επί της Δικαιοσύνης Υπουργού δύνανται να ρυθμίζωνται αι λεπτομέρειαι της εφαρμογής του παρόντος.

3. Κατά την πρώτην εφαρμογήν του παρόντος ο κατά τα άρθρα 13 παρ. 4 και 248 παρ. 7 προβλεπόμενος διαγωνισμός του Σεπτεμβρίου 1954 δύνανται να ενεργηθή μέχρι τέλους Οκτωβρίου 1954.

4. Αι διατάξεις του άρθρου 230 του Κώδικος έχουσιν εφαρμογήν και καθ' ην περίπτωσιν αι προϋποθέσεις της αυτοδικαίας ή δυναμικής αποβολής της ιδιότητος του Προέδρου ή Συμβούλου συνετελέσθησαν προ της ισχύος του παρόντος.

Άρθρον δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος Νομ. Δ/τος άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.